

Antoni Gaudí
1852 - 1926

Νικητόπουλος Γιώργος

Τ.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ Ι ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ: ΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΙΖ'

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Διερεύνηση των επιπτώσεων των καινοτομιών του αρχιτέκτονα Gaudi στην εξέλιξη των δομικών κατασκευών»

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Ο εμπλουτισμός των γνώσεων σε ζητήματα ιστορίας των δομικών κατασκευών.
- Η δεξιότητα στη συγκριτική μελέτη αρχιτεκτονικών και οικοδομικών λεπτομερειών.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Αναφορά στην αρχιτεκτονική δημιουργία του γνωστού αρχιτέκτονα.
- Καταγραφή και ανάλυση επιλεγμένων παραδειγμάτων.
- Ανάλυση της κατασκευαστικής δομής (του τρόπου κατασκευής και των δομικών υλικών).
- Επισήμανση των καινοτόμων κατασκευαστικών λύσεων και προτάσεων για τη στατική επάρκεια των κτηρίων και συσχετισμός τους, τόσο με τις κατασκευές της εποχής, όσο και με τις σημερινές κατασκευές.

Επιβλέπων καθηγητής : κα Σταματίνα Μαλικούτη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I)Πρόλογος

II)Βιογραφία

III)Καταγραφή της αρχιτεκτονικής δημιουργίας του Γκαουντί

IV)Χαρακτηριστικά παραδείγματα του έργου του – ανάλυση της κατασκευαστικής δομής τους :

A)Τρόπος κατασκευής (φέρων οργανισμός)

B)Δομικά υλικά

V)Συμπεράσματα από τη διερεύνηση της δυνατότητας εφαρμογής των καινοτόμων, για την εποχή τους, λύσεων, στις σημερινές κατασκευές.

VII)Χάρτης με τα έργα του Gaudi.

VI)Βιβλιογραφία

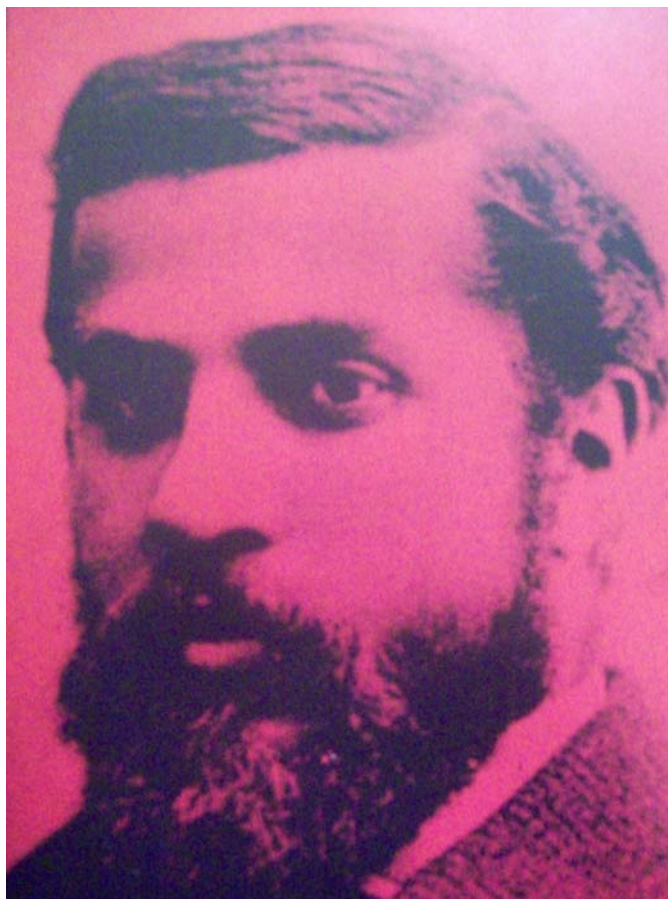
ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ο Αντόνιο Γκαουντί ι Κορνέτ, όπως είναι το πλήρες όνομά του, γεννήθηκε στις 25 Ιουνίου 1852 στην πόλη Ρέους, κοντά στην Ταραγόνα. Γονείς του είναι ο Φρανσέσκ Γκαουντί ι Σέρρα και η Αντόνια Κορνέτ ι Μπερτράν.

Από το 1863 έως το 1868 φοιτά στο κολέγιο Ντε Λος Πάδρες Εσκολάπτιος, ένα μοναστηριακό γυμνάσιο στο Ρέους.

Το 1867 δημοσιεύονται τα πρώτα του σχέδια στη χειρόγραφη εφημερίδα Ελ Αρλεκίν, που κυκλοφορεί σε δώδεκα συνολικά αντίτυπα στο Ρέους. Κατά τη διάρκεια της φοίτησής του σχεδιάζει τα σκηνικά των σχολικών παραστάσεων.

Από το 1869 έως το 1872 κάνει φροντιστήριο για να εισαχθεί στην

αρχιτεκτονική σχολή του πανεπιστημίου της Βαρκελώνης.

Το 1870 σχεδιάζει το θυρεό του αβαείου Πομπλέτ.

Από το 1873 έως το 1878 σπουδάζει στην αρχιτεκτονική σχολή Εσκόλα Προβινσιάλ Ντ' Αρχιτεκτούρα της Βαρκελώνης. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του εργαζόταν στο γραφείο του αρχιτέκτονα Ζοζέπ Φουντσερέ και στο γραφείο του αρχιτέκτονα Φρανθίσκο Ντε Πάουλα Ντε Βιγιάλ.

Το 1876 χάνει τη μητέρα του.

Στις 15 Μαρτίου του 1878 παίρνει το πτυχίο του αρχιτέκτονα. Μετά τη λήψη του πτυχίου του, κάνει εκδρομές στην ευρύτερη περιοχή της Καταλωνίας, για να μελετήσει παλαιά κτίρια.

Το 1879 χάνει την αδελφή του Ροσίτα Γκαουντί ντε Εζέα.

Το 1881 δημοσιεύει άρθρο σχετικά με μία έκθεση διακοσμητικών τεχνών στην εφημερίδα Αναγέννηση. Αυτό έχει μεγάλη σημασία καθώς είναι το μοναδικό δημοσιογραφικό του γραπτό.

Το 1882 ξεκινά συνεργασία με τον αρχιτέκτονα Ζοάν Μαρτορέλ μύστη της νεογοθτικής αρχιτεκτονικής.

Τα έτη 1886 έως 1889 κάνει ταξίδια στην Ανδαλουσία και το Μαρόκο συνοδευόμενος από τον υποκόμη της Κομιγίας. Η φήμη του αρχίζει να εξαπλώνεται.

Τα έτη 1891 – 1892 ταξιδεύει στην Μάλαγα και την Ταγγέρη για να μελετήσει το χώρο που επρόκειτο να σχεδιάσει για την Φραγκισκανική ιεραποστολή.

Το 1894 νηστεύοντας υπερβολικά κατά τη διάρκεια της Σαρακοστής αρρωσταίνει σοβαρά. Αλλάζει η σχέση του με τη θρησκεία η οποία στα νεανικά του χρόνια ήταν μάλλον ψυχρή.

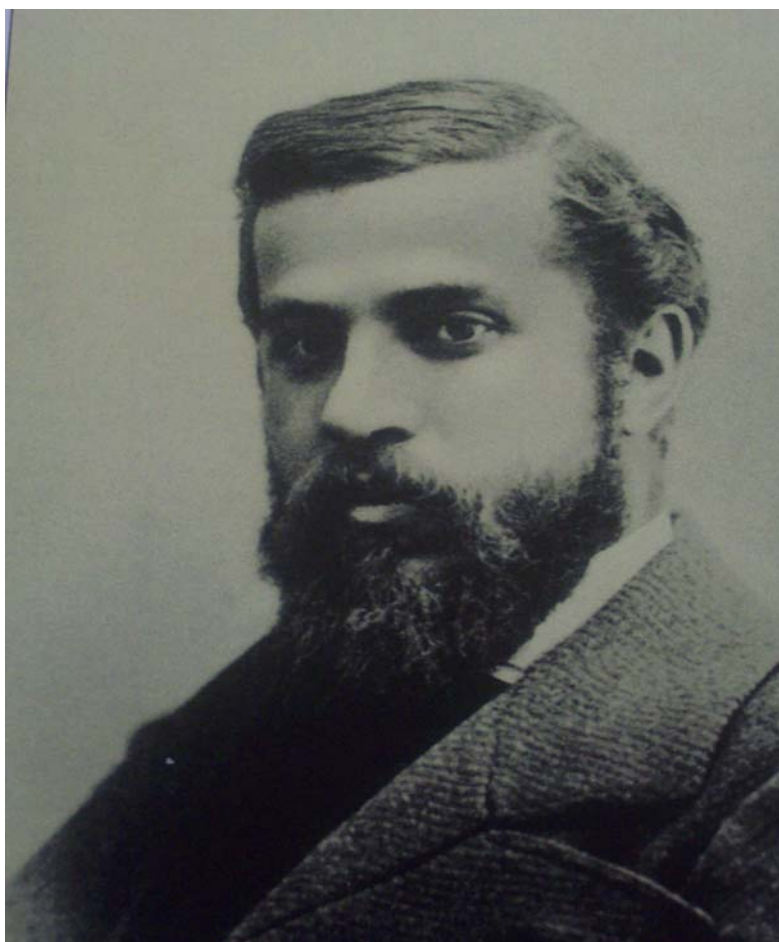
Το 1900 του απονέμεται αριστείο, από την πόλη του (Βαρκελώνη), για το καλύτερο κτίριο της χρονιάς. Είναι το μόνο βραβείο που κέρδισε ποτέ.

Το 1906 μετακομίζει σε ένα από τα σπίτια του Πάρκου Γκουέλ (που κατασκευάζει) έτσι ώστε ο πατέρας του να μην χρειάζεται να ανεβαίνει σκάλες. Ο πατέρας του πεθαίνει στις 26 Οκτωβρίου του 1906.

Το 1910 έργα του εκτίθενται στην έκθεση της Εθνικής Ένωσης Καλών Τεχνών στο Παρίσι. Είναι η πρώτη και τελευταία έκθεση έργων του εκτός Ισπανίας. Ο φίλος του Εουσέβι Γκουέλ παίρνει τον τίτλο του κόμη.

Το 1912 χάνει σε ηλικία μόλις 36 ετών την αγαπημένη του ανιψιά, Ρόζα Εζέα Γκαουντί.

Το 1914 χάνει το στενό του φίλο και συνάδελφο Φρανσέσκ Μπερεγκέ Γκ Μέστρες. Ο πατέρας του Φρανσέσκ είχε δώσει τα πρώτα μαθήματα αρχιτεκτονικής στους δύο νεαρούς φίλους.

Στις 7 Ιουνίου του 1926, κατά την ώρα του περιπάτου του, και ενώ θαύμαζε ένα από τα έργα του όπως λέγεται, τον παρασύρει ένα τράμ. Οι παρευρισκόμενοι στο σημείο του ατυχήματος πιστεύουν πως ο Γκαουντί είναι ζητιάνος, λόγω της ενδυμασίας του, και τον αφήνουν αβοήθητο. Αργότερα τον αναγνωρίζει ένας οδηγός ταξί και τον μεταφέρει στο νοσοκομείο. Σε τρεις μέρες αφήνει την τελευταία του πνοή στο νοσοκομείο Οσπιτάλ Ντε λα Σάντα Κρέου της Βαρκελώνης.

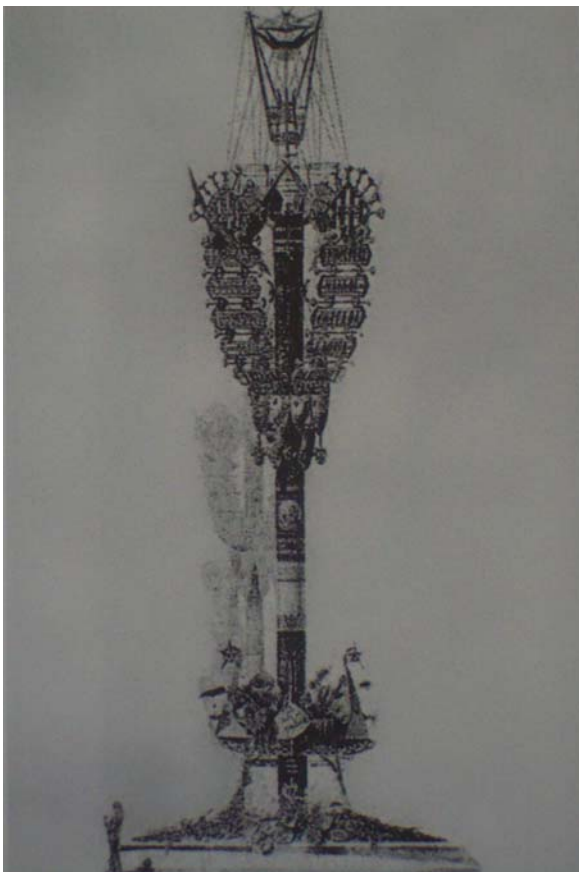
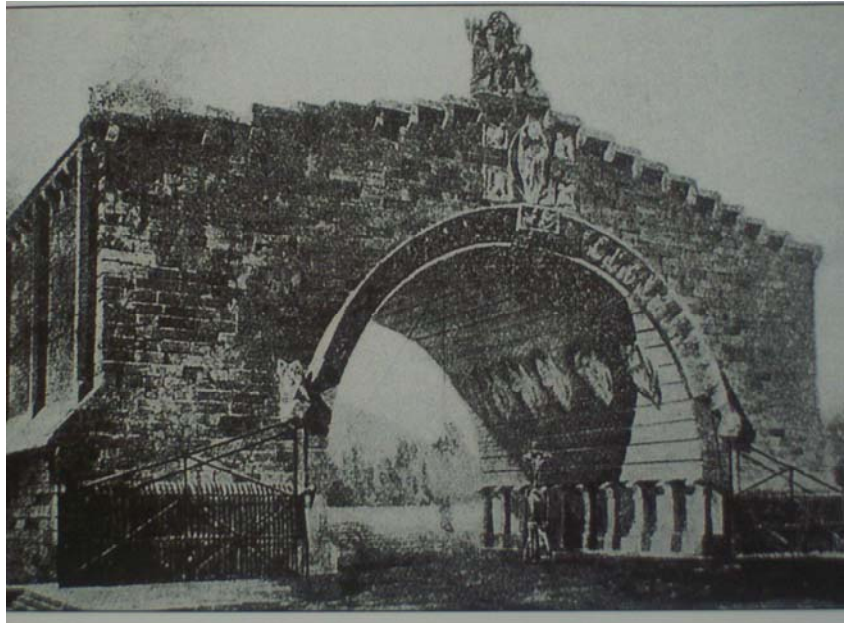

Καταγραφή της αρχιτεκτονικής δημιουργίας του Γκαουντί

1873 – 1878. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του σαν αρχιτέκτονας φτιάχνει διάφορα σχέδια:

- Το σχέδιο μιας πύλης κοιμητηρίου
- Το σχέδιο ενός νοσοκομείου της Βαρκελώνης
- Το σχέδιο μιας αποβάθρας

Μαζί με τον αρχιτέκτονα Φρανθίσκο ντε Πάουλα ντε Βιγιάρ συνεργάστηκαν στη

μελέτη του μοναστηρίου Μονσεράτ.

Του αναθέτουν να σχεδιάσει φανοστάτες για την πόλη της Βαρκελώνης, ο πρώτος φανοστάτης εγκαθίσταται το 1879

Το 1878, πτυχιούχος αρχιτέκτονας πλέον, σχεδιάζει μια βιτρίνα για τον έμπορο γαντιών Εστέβε Κομέγια.

Το 1878 μελετάει εντατικά τον οικισμό του εργατικού συνεταιρισμού του Ματαρό. Το έργο εκτίθεται στη διεθνή έκθεση της Βαρκελώνης.

Το 1878 αναλαμβάνει τη μελέτη μιας κατοικίας για τον Μανουέλ Μπισένς ι Μοντανέρ.

Το 1883 αναλαμβάνει τη μελέτη ενός κνηγετικού περιπτέρου για τον Εουσέβι Γκουέλ στη Γαράφ.

Το 1883 στις 3 Νοεμβρίου ξεκινάει τη

μελέτη και ταυτόχρονα την κατασκευή της Σαγκράδα Φαμίλια.

Μεταξύ του 1883 και 1888 και ενώ κατασκευάζει την οικία Μπισένς, ξεκινά τη μελέτη του Ελ Καπρίτσο, ενός εξοχικού σπιτιού στην Κομίγιας.

Τα έτη 1884 έως 1887 μελετά και κατασκευάζει την είσοδο και τους στάβλους του κτήματος Γκουέλ στην περιοχή Λε Κόρτς.

Το 1886 έως το 1889 χτίζει ένα μέγαρο για τον Γκουέλ στη Βαρκελώνη.

Το 1887 έως το 1893 ανεγείρει το επισκοπικό μέγαρο της Αστόργα.

Το 1888 - 1889 συνεχίζει τις οικοδομικές εργασίες στο Κολέγιο Τερεσιάνο.

Το 1891 – 1892 κατασκευάζει το κτίριο Μποτίν στη Λεόν.

Το 1893 σχεδιάζει ένα κιλλίβαντα για τη κηδεία του προστάτη του, επισκόπου της Αστόργα. Σχεδιάζει επίσης την επιτάφια πλάκα του.

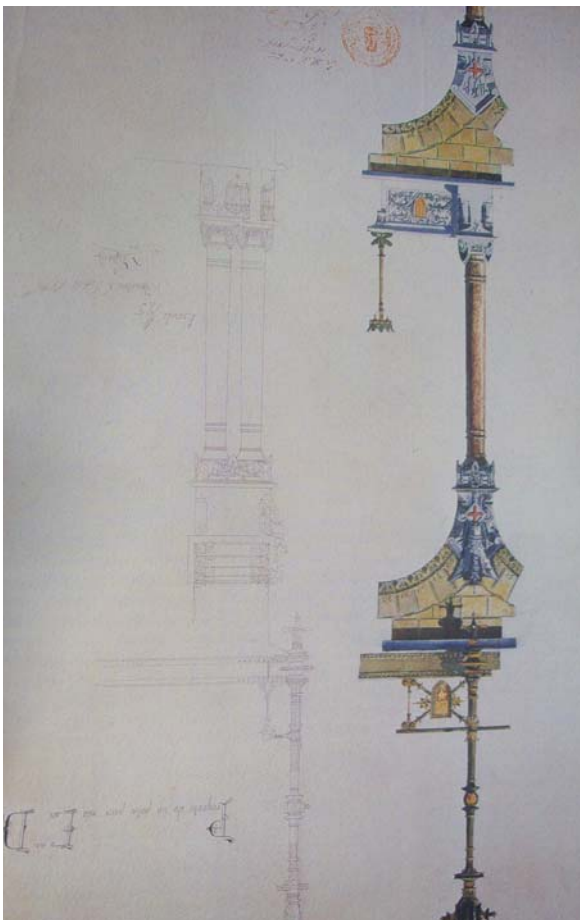
Από το 1895 έως το 1901 ο Γκαουντί μαζί με το φίλο και συνάδελφό του Φρανθέσκ Μπερεγκιέ και Μέστρες, κατασκευάζει μια σειρά από κελάρια κρασιού για τον Γκουέλ στη Γαράφ.

Το 1898 ξεκινάει τη μελέτη για την εκκλησία του οικισμού Γκουέλ. Το έργο δεν ολοκληρώθηκε παρά μόνο η κρύπτη και η κεντρική πύλη εισόδου της εκκλησίας.

Το 1898 έως το 1900 κατασκευάζει το κτίριο Καλβέτ στη Βαρκελώνη.

Το 1900 αναλαμβάνει τη μελέτη για το

πρώτο ένδοξο Μυστικό Της Παναγίας, ένα μεγάλο Ροδοσταυρικό έργο στο μοναστήρι Μονσεράτ.

Το 1900 έως το 1909 στο οικόπεδο του πρώην εξοχικού του Μαρτί Α΄ χτίζει μια εξοχική κατοικία για τη Μαρία Σαγές σε στυλ μεσαιωνικού πύργου. Πήρε το όνομα Μπελεσγκάρντ από την όμορφη θέα που προσέφερε.

Το 1900 αρχίζει τη μελέτη και την κατασκευή του πιο φιλόδοξου σχεδίου του Γκουέλ, ένα μεγάλο πάρκο και έναν οικισμό στην Γκράσια. Μέχρι το 1914 σχεδιάζει σταδιακά την είσοδο, τη μεγάλη πλατεία και το περίπλοκο δίκτυο μονοπατιών και δρόμων.

Το 1901 κατασκευάζει τον περιμετρικό τοίχο και την είσοδο του κτήματος του Μιράγες, ενός εργοστασιάρχη.

Τα έτη 1903 έως 1914 αναπλάθει τον καθεδρικό ναό της Πάλμα στη Μαγιόρκα.

Τα έτη 1904 έως 1906 κάνει μετατροπές στο οίκημα του Τοτέπ Μπαγιό στη Βαρκελώνη. Το αποτέλεσμα είναι ένα καινούργιο, τολμηρό κτίριο, σε επαναστατικό για την εποχή στυλ.

Τα έτη 1906 έως 1910 κατασκευάζει το κτίριο Μιλά, το μεγαλύτερο σε μέγεθος κτίριο αποκλειστικά για κατοικίες που κατασκεύασε ο Γκαουντί.

Το 1908 αναλαμβάνει τη μελέτη ενός ξενοδοχείου στη Ν. Υόρκη. Το έργο δεν κατασκευάζεται ποτέ, μένει στα σχέδια σαν ένα τολμηρό κατασκευαστικό όραμα.

Το 1908 σχεδιάζει ένα παρεκκλήσι για το Κολέγιο Τερεσιάνο. Το έργο μένει στα σχέδια, δεν κατασκευάζεται.

Το 1908 ξεκινούν οι εργασίες κατασκευής της κρύπτης του οικισμού Γκουέλ στη Σάντα Κούλουμα.

Το 1909 χτίζει το ενοριακό σχολείο της Σαγκράδα Φαμίλια.

Το 1914 ο Γκαουντί αποφασίζει να αφιερώσει όλες του τις δυνάμεις αποκλειστικά και μόνο στην ανέγερση της Σαγκράδα Φαμίλια.

(IV) ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ :

- 1.Οικία Μπισένς
- 2.Ελ Καπρίτσο
- 3.Κτήμα Γκουέλ
- 4.Μέγαρο Γκουέλ
- 5.Επισκοπικό μέγαρο στην Αστόργα
- 6.Κολέγιο Τερεσιάνο
- 7.Κτίριο Μποτίν
- 8.Κελάρια Γκουέλ
- 9.Κτίριο Καλβέτ
- 10.Μπελεσγκάρντ
- 11.Πάρκο Γκουέλ
- 12.Κτήμα Μιράγες
- 13.Καθεδρικός ναός της Πάλμα στη Μαγιόρκα
- 14.Κτίριο Μπατλό
- 15.Κτίριο Μιλά
- 16.Ξενοδοχείο στη Ν. Υόρκη
- 17.Η κρύπτη του οικισμού Γκουέλ
- 18.Σαγκράδα Φαμίλια
- 19.Επισκοπικό Μέγαρο στην Αστόργα

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ
ΔΟΜΗΣ ΤΩΝ ΠΙΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ
(ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ – ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ)**

ΟΙΚΙΑ ΜΠΙΣΕΝΣ

ΟΙΚΙΑ ΜΠΙΣΕΝΣ

Παρουσίαση

Είναι ένα μικρό σπίτι στον αριθμό 24 της οδού Λες Καρολίνες, στη Βαρκελώνη. Αφορά στην κατοικία ενός βιομηχάνου οικοδομικών υλικών.

Η διάρκεια κατασκευής του έφτασε τα δέκα (10) χρόνια. Η εντατική δουλειά κράτησε 5 χρόνια.

Το κτίριο συνδυάζει στοιχεία της Ισπανικής αστικής παράδοσης και της παλιάς, μακραίωνης αραβικής.

Ο Γκαουντί με αυτό το κτίριο έκανε κάτι μοναδικό: άρχισε με σχεδόν καθαρά Ισπανική τεχνοτροπία, αλλά όσο το κτίριο υψωνόταν, χρησιμοποιούσε όλο και περισσότερα αραβικά, ίσως και Περσικά στοιχεία.

Αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο, σοφίτα και δώμα.

Το έργο δεν ήταν απ' τα πιο εύκολα, το σπίτι έπρεπε να χωρέσει σε ένα μάλλον μικρό οικόπεδο και να συνυπάρξει με μια σειρά από καθαρά συμβατικά κτίρια.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρων οργανισμός, μορφολογία

Από αρχιτεκτονική άποψη το κτίριο δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ιδιαίτερα εντυπωσιακό. Αν το συγκρίνουμε δε με τις πολύπλοκες κατασκευές μετέπειτα έργων του Γκαουντί θα μπορούσε να χαρακτηριστεί μονότονο και βαρετό.

Οι 2 του όροφοι έχουν σχεδόν την ίδια διάταξη, που καθορίζεται από τους

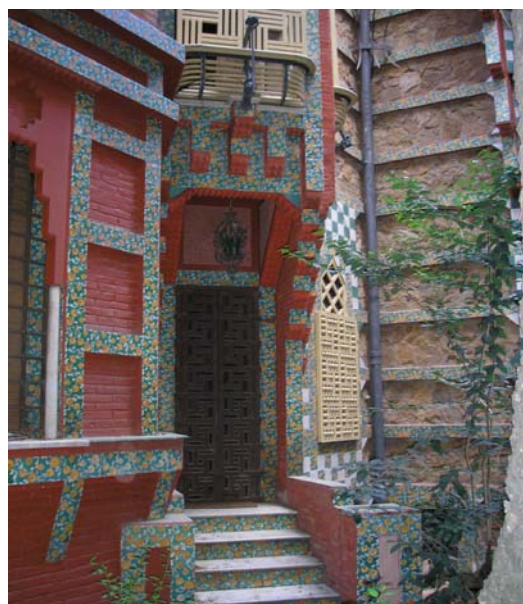
ενιαίους φέροντες τοίχους. Η κάτοψη είναι μάλλον ορθογώνια, με εξαίρεση τη πλευρά της εισόδου, που πρόσθεσε ένα μικρό πάτιο, που εξέχει η τραπεζαρία.

Τοποθέτησε το κτίριο στο πίσω μέρος του οικοπέδου, για να μείνει ο κήπος ενιαίος και να φαίνεται μεγαλύτερος. Έτσι κατάφερε επίσης να κρύψει, κατά κάποιον τρόπο, τη συμβατική ορθογώνια μορφή της κάτοψης.

Η διακόσμηση της πρόσοψης με διάφορες μικρές προεξοχές (ερκερ) προσθέτουν ένα ακόμα στοιχείο στο χαρακτήρα του κτιρίου.

Οι μικροί πύργοι που διακοσμούν τη στέγη θυμίζουν αόριστα μαυριτανικές κατασκευές.

Το σφυρήλατο κιγκλίδωμα που μελέτησε ο ίδιος θυμίζει Art-Nouveau.

ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

Τα υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί είναι εξαιρετικά απλά. Η βάση του κτιρίου είναι κατασκευασμένη από φυσική πέτρα σε χρώμα ώχρας, σε συνδυασμό με ανεπίχρηστο τούβλο. Αυτή η αντίθεση είναι μάλλον ερεθιστική. Η τοιχοποιία με τούβλο μετατρέπεται σε διακοσμητικό στοιχείο, όταν βρεθεί δίπλα στη χοντροπελεκημένη φυσική πέτρα. Στην όψη του κτιρίου χρησιμοποιήθηκαν πολλά έγχρωμα κεραμικά πλακίδια, είτε σε ζώνες που διατρέχουν την επιφάνεια των τοίχων, είτε τοποθετημένα σε σχήμα σκακιέρας.

Αυτά τα γεωμετρικά στολίδια, θυμίζουν διακοσμήσεις αραβικών κτιρίων.

Πολλά από τα πλακίδια έχουν το φωτεινό πορτοκαλί χρώμα των κατιφέδων του κήπου.

Η οικία Μπισένς είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα του πώς, μέσα από τη κατάλληλη διαμόρφωση των επιφανειών και την εκρηκτική διακόσμηση, μπορεί ένα κοινό και συνηθισμένο κτίριο, να μεταμορφωθεί σε παλατάκι.

Ο «οργανικός» τρόπος κατασκευής, σύμφωνα με τον οποίο, η μία ιδέα οδηγεί στην άλλη, είχε ήδη αρχίσει να διαφαίνεται, στο μεγάλο αυτόν αρχιτέκτονα.

ΕΛ ΚΑΠΡΙΤΣΟ

ΕΛ ΚΑΠΡΙΤΣΟ

Παρουσίαση

Είναι ένα μικρό σπίτι στην Κομίγιας, μία μικρή πόλη κοντά στη Σανταντέρ.

Αφορά στη κατοικία ενός εργένη γαιοκτήμονα.

Έχει χτιστεί στη μέση ενός μικρού οικοπέδου το οποίο είναι μακρόστενο και επικλινές.

Στο κτίριο αυτό ο Γκαουντί προσπάθησε να συνδυάσει το Μεσαίωνα, τη χρυσή εποχή της Καταλωνίας, με τη χάρη και τη ζεστασιά αυτού που λέμε ανατολίτικο κονάκι.

Μοιάζει βαρύ και συμπαγές.

Αποτελείται από ημιυπόγειο, ισόγειο και σοφίτα.

Η στέγη είναι σχετικά απλή, αν δούμε τα άλλα του έργα, πλην όμως έχει μεγάλη κλίση. Προφανώς

έλαβε υπ' όψιν του το τροπικό κλίμα της περιοχής με τις συχνές καταρρακτώδεις βροχοπτώσεις.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρον οργανισμός, μορφολογία

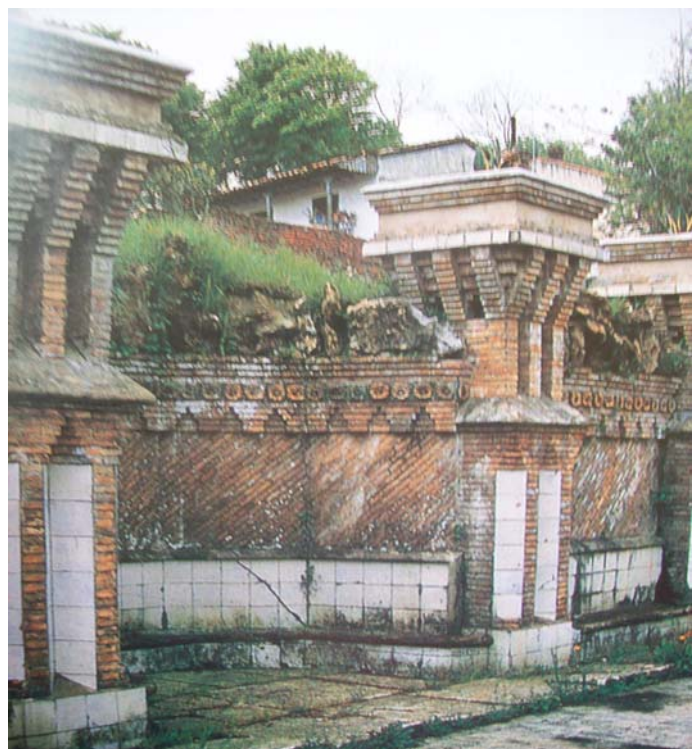
κτίσματος είναι ο <<μιναρές>> που υψώνεται πάνω από το σπίτι, καθαρά διακοσμητικός, δίχως καμία χρηστική λειτουργία. Το ίδιο ισχύει και για τα μικρά μπαλκόνια που αγκαλιάζουν τις γωνίες του σπιτιού. Κι εδώ τα κιγκλιδώματα σχεδιάστηκαν από τον ίδιο τον αρχιτέκτονα. Σχεδίασε επίσης μια <<οροφή>> από χοντρές τετράγωνες σιδερένιες μπάρες, τις οποίες χρησιμοποίησε για να προσαρτήσει τα αντίβαρα για τα συρόμενα παράθυρα σε 2 σωλήνες του πλέγματος, έτσι ώστε όταν ανοίγουν τα παράθυρα, οι σωλήνες να δονούνται, παράγοντας αλλόκοτους ήχους.

Σε σχέση με την οικία Μπισένς, θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα δύο κτίρια είναι πολύχρωμα, μοιάζουν Μαυριτανικά και χτίστηκαν περίπου την ίδια εποχή. Θα μπορούσαμε να τα χαρακτηρίσουμε δίδυμα. Η οικία Μπισένς βέβαια δίνει μια πιο ανάλαφρη εντύπωση απ' ό,τι το Ελ Καπρίτσο.

Με το έργο αυτό επιστρέφει στην ψευδαίσθηση του Μαυριτανικού ανατολίτικου στυλ μέσω της χρήσης πλακιδίων με ισπανικά σχέδια λουλουδιών. Εδώ διάλεξε ηλιοτρόπια.

Εδώ το διακοσμητικό στοιχείο είναι λιγότερο ευφάνταστο και λιγότερο πολύχρωμο. Ασφαλώς σ' αυτό συνετέλεσε το γεγονός ότι ο περιβάλλον χώρος είναι καταπράσινος.

Η ιδιορρυθμία (Ελ Καπρίτσο) του

Η κάτοψη του είναι ορθογωνική και καθορίζεται από τους φέροντες τοίχους.

Το σαλόνι τεράστιο και στις 3 διαστάσεις αποτελεί τον πυρήνα του σπιτιού.

Οι τοίχοι αποτελούνται από τεράστια παράθυρα χωρισμένα μεταξύ τους με καίτια ξύλινα. Στο εσωτερικό μπαίνει πολύ φως.

Λόγω της κλίσης του οικοπέδου, κατασκεύασε τοίχο αντιστήριξης με μικρές <<κολώνες>> που μοιάζουν με το <<μιναρέ>> της εισόδου του σπιτιού.

Δομικά υλικά :

Τα υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί είναι και εδώ εξαιρετικά απλά.

Η βάση του κτιρίου είναι κατασκευασμένη από φυσική πέτρα, χοντρολαξευμένη σε χρώμα ώχρας, σε συνδυασμό με ανεπίχρηστο τούβλο.

Στην όψη του κτιρίου χρησιμοποιήθηκαν και εδώ έγχρωμα κεραμικά πλακίδια είτε σε οριζόντιες ζώνες είτε σε κατακόρυφες.

Τα περισσότερα απ' τα διακοσμητικά πλακίδια μιμούνται ηλιοτρόπια.

Στη βάση της στέγης έχουν δημιουργηθεί αρκετά μικρά έρκερ, που δίνουν μια εντυπωσιακή εικόνα του σπιτιού.

Ο σχεδιασμός και η κατασκευή αυτού του σπιτιού δεν έγιναν με την τυπική μεθοδολογία του Γκαουντί. Συνήθως σχεδίαζε κτίρια στο χώρο που επρόκειτο να κατασκευαστούν, αντλώντας έμπνευση από τον περιβάλλοντα χώρο. Στη περίπτωση αυτή ανέθεσε στον φίλο του αρχιτέκτονα Κριστόφολ Κασκάντε ι Κουλόμ, να επιβλέπει τη κατασκευή, την οποία ο ίδιος δεν επισκέφθηκε ποτέ.

ΚΤΗΜΑ ΓΚΟΥΕΛ

ΚΤΗΜΑ ΓΚΟΥΕΛ

Παρουσίαση

Είναι ένα πλουσιοπάροχο κτήμα, που βρίσκεται λίγο έξω απ' την τότε Βαρκελώνη, ανάμεσα στο Λες Κόρτς ντε Σαρία και στο Πεδράλβες. Ο Γκαουντί ανέλαβε την κατασκευή των στάβλων, της σχολής ιππασίας και του σπιτιού του φύλακα, καθώς επίσης και της εισόδου στο κτήμα.

Ιδιοκτήτης είναι ο Εουσέβι Γκουέλ.

Η κατασκευή αυτή είχε σαν σκοπό να ακολουθήσει την επιθυμία του Γκουέλ, για επίδειξη της κοινωνικής του θέσης.

Αυτό που θα έπρεπε ριζικά να επανασχεδιαστεί ήταν η είσοδος στο κτήμα.

Τα οικοδομήματα του κτήματος ακολουθούν την τεχνοτροπία Μονδέχαρ (όπως η οικία Μπισένς και το Ελ Καπρίτσο).

Όλα τα κτίρια είναι ισόγεια.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρον οργανισμός, μορφολογία

Το σπίτι του φύλακα είναι ένα οκταγωνικό μονόροφο κτίριο με έναν πεπλατισμένο τρούλο στη στέγη, στοιχείο καινούργιο στην αρχιτεκτονική του Γκαουντί. Ο τρούλος επαναλαμβάνεται στους τετραγωνισμένους πύργους που πλαισιώνουν το οκτάγωνο.

Οι στάβλοι στεγάζονται σ' ένα μακρύ και επίπεδο κτίριο.

Η διπλανή αίθουσα ιππασίας, δύσκολα ξεχωρίζει απ' τους στάβλους. Μόνο ένας θόλος μ' έναν πυργίσκο μαυριτανικής έμπνευσης υποδηλώνει την ειδική της λειτουργία.

Εδώ αρχίζει να φαίνεται αχνά η μετέπειτα ενασχόληση του Γκαουντί με τα ψηλά τόξα, τα οποία δεν έχουν ακραία παραβολική μορφή και δεν αποτελούν προάγγελο των κατοπινών φερουσών κατασκευών του Γκαουντί.

Οι στάβλοι διατρέχονται από μια σειρά χοντρών, φερόντων αψιδωτών τοίχων.

Δομικά Υλικά

Τα υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί είναι και εδώ εξαιρετικά απλά.

Η βάση των κτιρίων είναι κατασκευασμένη από φυσική πέτρα σε χρώμα ώχρας, σε συνδυασμό με ανεπίχρηστο τούβλο και διακοσμητικά πλακίδια με αφηρημένο αυτή τη φορά μοτίβο.

Οι εξωτερικοί τοίχοι του σπιτιού του φύλακα και των στάβλων, διακοσμούνται με <<κυψέλες>>.

Η πύλη (είσοδος) είναι ίσως πιο εντυπωσιακή από όλα τα κτίσματα μαζί.

Επί πλέον, αποτελεί τρανή απόδειξη της μεγάλης του ικανότητας στη μεταλλοτεχνία, το σχέδιο και τη στατική. Η πόρτα έχει φάρδος πέντε μέτρα και αποτελείται από ένα φύλλο, πράγμα που σημαίνει ότι στηρίζεται στη μία της πλευρά. Γι' αυτό το λόγο, αναγκάστηκε να χρησιμοποιήσει έναν πανύψηλο στύλο στήριξης γύρω στα δέκα μέτρα ύψος.

Κυρίαρχη στην πόρτα εισόδου είναι η μορφή ενός τεράστιου δράκου, με τρομακτικά ανοιχτά σαγόνια.

ΜΕΓΑΡΟ ΓΚΟΥΕΛ

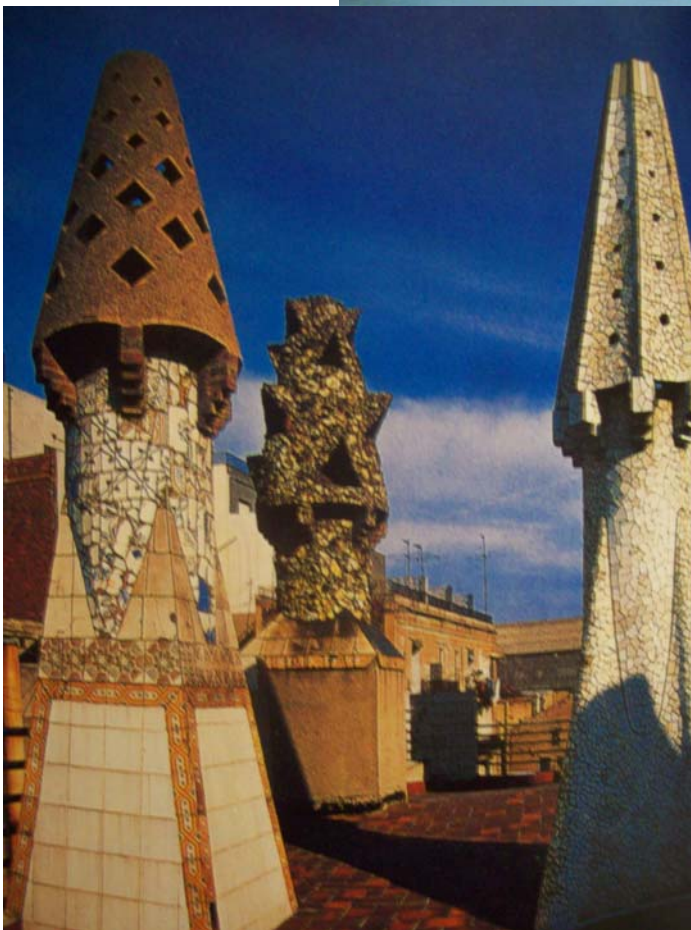

ΜΕΓΑΡΟ ΓΚΟΥΕΛ

Παρουσίαση

Είναι ένα μέγαρο, στο κέντρο της Βαρκελώνης στη σημερινή οδό Calle Nou de la Rambla.

Αφορά στην κατοικία του βιομήχανου και φίλου του Γκαουντί, Εουσέβι Γκουέλ.

Έχει χτιστεί σε ένα μικρό οικόπεδο διαστάσεων 18,00 * 22,00 μέτρων, σ' ένα στενό δρομάκι.

Το κτίριο αυτό μοιάζει κάπως με τα παλάτια των αστών στη Βενετία της Αναγέννησης.

Με αυτή του την κατασκευή ο Γκαουντί, βγήκε σαν αρχιτέκτονας από την αφάνεια και έγινε ευρύτερα γνωστός ακόμα και στην Αμερική.

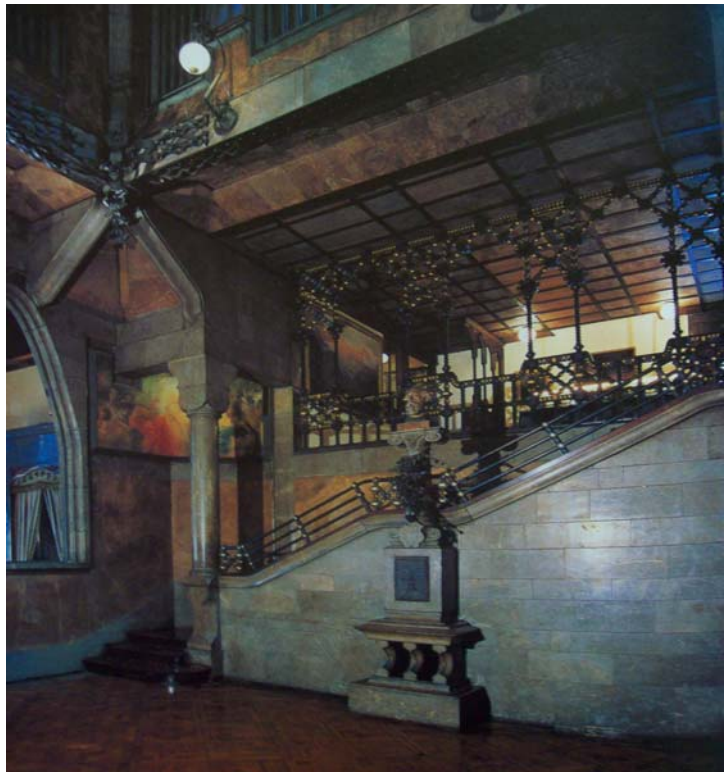
Αποτελείται από έξι ορόφους : υπόγειο, ισόγειο, ημιόροφο, Α όροφο, Β όροφο, Γ όροφο και το δώμα.

Στο δώμα κατασκεύασε πολλούς πυργίσκους με τους οποίους μεταμφίεσε όλες τις καμινάδες των τζακιών του μεγάρου.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρον οργανισμός, μορφολογία

Σ' αυτό το μικρό οικόπεδο και σ' ένα τόσο στενό δρομάκι, που δεν μπορούσε να κατασκευαστεί ούτε μέγαρο, ούτε παλάτι όπως ήταν η παραγγελία του ιδιοκτήτη στον αρχιτέκτονα, ο Γκαουντί έφτιαξε πάνω από είκοσι πέντε σχέδια, μόνο για την πρόσοψη του κτιρίου. Προς γενική έκπληξη, κατέληξε τελικά σ' ένα μάλλον συντηρητικό κτίριο, μια αυστηρή εκδοχή των προηγούμενων έργων του.

Η πρόσοψη του μεγάρου, η οποία αποτελεί συνέχεια των διπλανών κτιρίων, χαρακτηρίζεται από ορθές γωνίες, και το βασικό

διακοσμητικό στοιχείο της είναι τα κλειστά μπαλκόνια του Α ορόφου, που εκτείνονται μέχρι τον δεύτερο μόνο στα άκρα. Η πρόσοψη δεν έχει κανένα γλυπτό διάκοσμο, παρά μόνο ανάμεσα στις δύο μεγάλες εισόδους, όπου πρόσθεσε μια περίτεχνα σχεδιασμένη κολώνα με το έμβλημα της Καταλωνίας.

Χάρη στη λιτή πρόσοψη με τις καθαρές γραμμές, το μέγαρο φαίνεται μεγαλύτερο απ' ό,τι πραγματικά είναι. Αυτή η ιστορικής έμπνευσης πρόσοψη, διακόπτεται από ένα ακραία αναχρονιστικό στοιχείο. Δύο τεράστιες πύλες με πόρτες από μαντεμένιο πλέγμα υψώνονται μπροστά στον επισκέπτη του κτιρίου. Οι πύλες αυτές έγιναν αρχιτεκτονική

μόδα στη Βαρκελώνη.

Τα τόξα των πυλών είναι ιδιόμορφα. Δεν έχουν ούτε το οξυκόρυφο σχήμα των γοθικών οικοδομημάτων, ούτε το ημικυκλικό των αραβικών. Αυτή ήταν η πρώτη φορά που ο Γκαουντί χρησιμοποίησε τον τύπο της παραβολικής αψίδας, που θα χρησιμοποιούσε σε όλα τα επόμενα έργα του, και μάλιστα, ως φέρον στοιχείο. Αυτό το στοιχείο έδωσε στον Γκαουντί τη δυνατότητα να απαλλαγεί από τις αψιδωτές αντηρίδες και τα υποστυλώματα που τόσο αντιπαθούσε στον γοθικό ρυθμό.

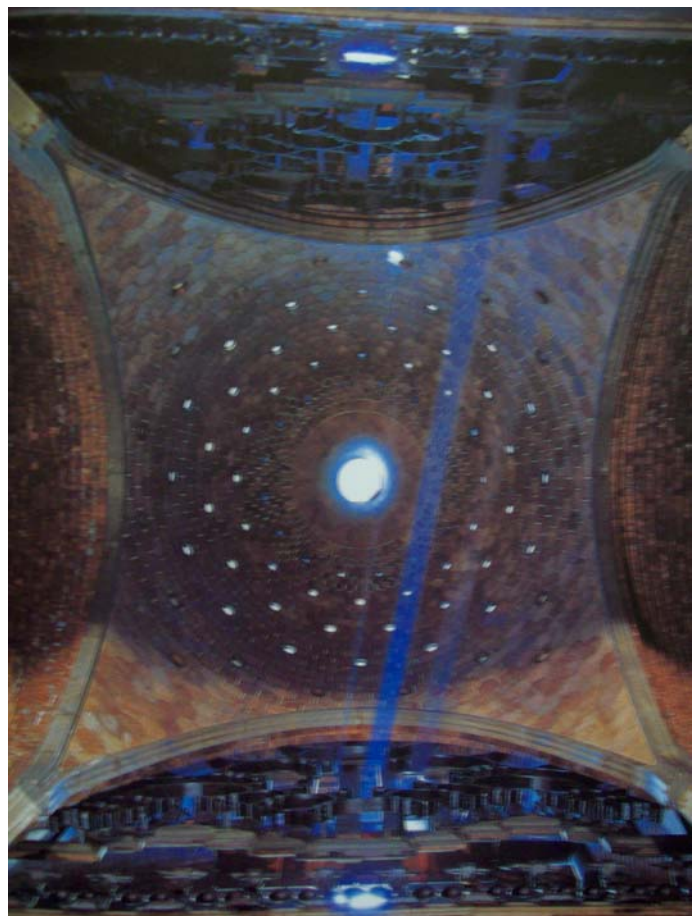
Οι παραβολικές μορφές εμφανίζονται και στο εσωτερικό του κτιρίου. Στο χώρο υποδοχής του κύριου ορόφου του μεγάρου, το φως που μπαίνει από τα παράθυρα μειώνεται από τρεις

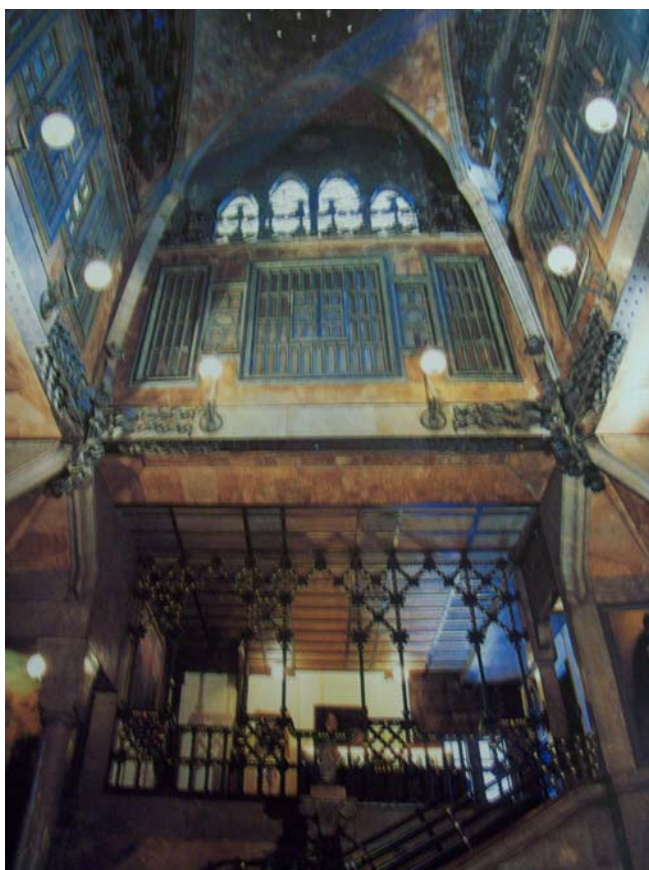
πανύψηλες αψίδες στηριγμένες σε κίονες. Οι ψηλές και στενές αψίδες δημιουργούν την ψευδαίσθηση του γοθικού παραθύρου. Αυτές οι αψίδες είναι επίσης τα πρώτα σημάδια της στροφής του προς την Αρτ – Νουβώ.

Στον προθάλαμο, σχεδίασε μια ελαφρά κεκλιμένη ράμπα για τα άλογα, η οποία οδηγούσε στο υπόγειο, δηλαδή στους στάβλους. Ήταν και αυτό κάτι καινούργιο στην αρχιτεκτονική της Βαρκελώνης.

Οι κίονες, οι οποίοι αφθονούν στο κτίριο, είναι πλούσια διακοσμημένοι. Υπάρχουν συνολικά στο κτίριο 127 κολώνες, φέροντα στοιχεία, που δημιουργούν την ψευδαίσθηση του τεράστιου μεγέθους.

Οι πόρτες της εισόδου είναι θεόρατες σε σχέση με τα συνολικά τετραγωνικά της πρόσοψης.

Στο κέντρο του κτιρίου δεσπόζει μία αίθουσα που εκτείνεται σε ύψος τριών ορόφων. Αντικαθιστά, κατά κάποιον τρόπο, τη συνηθισμένη εσωτερική αυλή, και σου δίνει την εντύπωση ότι βρίσκεσαι μέσα σε μία τεράστια Μπαρόκ εκκλησία. Αυτός ο χώρος καλύπτεται από ένα θόλο με πολλές τρύπες και έτσι, κοιτώντας ψηλά, νομίζεις ότι βλέπεις τα αστέρια να λαμπυρίζουν στον ουράνιο θόλο. Κι όμως ο χώρος αυτός έχει συνολικό εμβαδόν μόλις 9,00 τετραγωνικά μέτρα, ενώ το ύψος του φτάνει τα 17,50 μέτρα. Εδώ επικεντρώνεται η κοινωνική ζωή του σπιτιού. Τα υπόλοιπα δωμάτια, που δεν είναι και λίγα, φαίνεται να έχουν κατασκευαστεί γύρω από αυτό. Ο χώρος λοιπόν αυτός είναι κάτι σαν υπερμεγέθης κολώνα που

<<στηρίζει>> νοητά όλο το υπόλοιπο κτίριο.

Για τον Γκαουντί η στέγη ήταν πάντα σπουδαίο στοιχείο της αρχιτεκτονικής του. Ο μικρός τρούλος στη στέγη, που καλύπτει την κεντρική αίθουσα, καταλήγει σε έναν μυτερό πυργίσκο εντελώς παράταιρο σε σχέση με το υπόλοιπο κτίριο. Ο πυργίσκος αυτός περιβάλλεται από 18 σουρεαλιστικά <<γλυπτά>>. Αυτά τα <<γλυπτά>> είναι οι προάγγελοι των πυργίσκων που θα τελειοποιούσε αργότερα στη Σαγράδα Φαμίλια, στις μιτροειδείς απολήξεις των καμπαναριών της.

ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

Η πρόσοψη είναι επενδυμένη με γκρίζο μάρμαρο. Οι κίονες είναι κατασκευασμένοι από γκρίζα, γυαλιστερή πέτρα, φερμένη από ένα συγκεκριμένο λατομείο των Πυρηναίων.

Οι πόρτες των δύο πυλών εισόδου κατασκευάστηκαν από μαντεμένιο πλέγμα.

Οι οροφές των διαφόρων χώρων και δωματίων, είναι περίτεχνα διακοσμημένες με ξυλόγλυπτα από ευκάλυπτο και κυπαρίσσι, και στηρίζονται από πλούσια σφυρήλατη διακόσμηση.

Οι πυργίσκοι στο δώμα είναι πλούσια επενδυμένοι και διακοσμημένοι με κεραμικά πλακίδια, ενώ είναι στην ουσία απολήξεις καμινάδων και αεραγωγών.

Εουζέβι Γκουέλ ι Μπαζιγαλούπι, φίλος και Πελάτης του Γκαουντί.

ΚΟΛΕΧΙΟ ΤΕΡΕΣΙΑΝΟ

ΚΟΛΕΧΙΟ ΤΕΡΕΣΙΑΝΟ

Παρουσίαση

Είναι ένα μοναστηριακό κτίριο στη Βαρκελώνη, που ανήκει στο τάγμα της Αγίας Θηρεσίας. Το τάγμα αυτό, θεωρούσε ύψιστες αρετές τη λιτότητα, την αusterότητα και την απλότητα. Για το λόγο αυτό, ο προϋπολογισμός που τέθηκε στη διάθεση

του Γκαουντί ήταν πολύ περιορισμένος. Το μήνυμα που εξέπεμπε το κτίριο, είχε να κάνει με το ιστορικό παρελθόν της Καταλωνίας.

Το ισόγειο του κτιρίου υπήρχε και ήταν έργο του Λουίς Μπονέτ Γκαρί, σχεδιασμένο από το 1857. Ο Γκαουντί έπρεπε να συνεχίσει ένα σχέδιο που δεν ήταν δικό του και μάλιστα με πολλούς περιορισμούς.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρον οργανισμός, μορφολογία

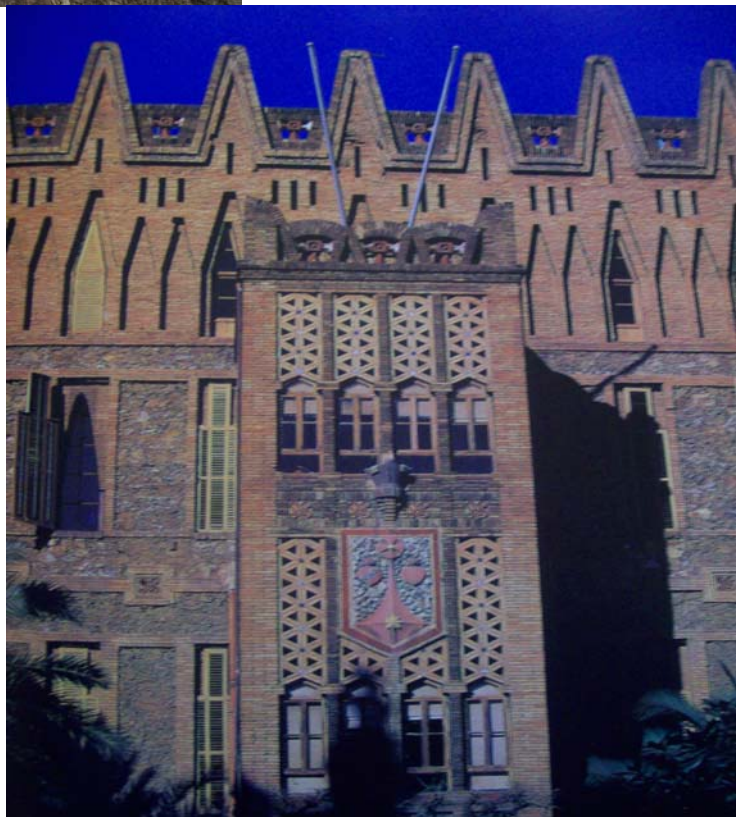
Όπως προανέφερα λοιπόν, σ' ένα υπάρχον ισόγειο, ο Γκαουντί έπρεπε να συνεχίσει ένα κτίριο με υπάρχοντα τα σχέδια ολοκλήρωσής του.

Το σχήμα της κάτοψης του οικήματος ήταν επίμηκες και αυστηρά ορθογώνιο. Οι όροφοι που κατασκευάστηκαν πάνω σ' αυτό, φέρουν τη σφραγίδα του Γκαουντί. Στην κάτοψη, το κτίριο, διαιρείται κατά μήκος σε τρία στενά και παράλληλα μεταξύ τους

κλίτη.

Το υπόγειο του μεσαίου κλίτους περιλαμβάνει ένα μακρόστενο διάδρομο πάνω από τον οποίο, στο ισόγειο, ορθογώνιες εσωτερικές αυλές επιτρέπουν στο φως να περνάει στα δωμάτια. Αυτές τις εσωτερικές αυλές, τις περνάει και στους πάνω ορόφους.

Υπό κανονικές συνθήκες, μια τέτοια κατασκευή στο εσωτερικό ενός κτιρίου, θα απαιτούσε δύο φέροντες τοίχους καθ' όλο το μήκος του, οι οποίοι στην πραγματικότητα υπάρχουν στο ισόγειο. Ο Γκαουντί άλλαξε τη

στατική δομή των υπόλοιπων, υπέρ του ισογείου, ορόφων. Αντί για φέροντες τοίχους, χρησιμοποίησε επιμήκεις διαδρόμους, αποτελούμενους από μια μοναδική σειρά συμμετρικών, πανομοιότυπων παραβολικών αψίδων. Έτσι, πέτυχε ταυτόχρονα πολλούς στόχους :

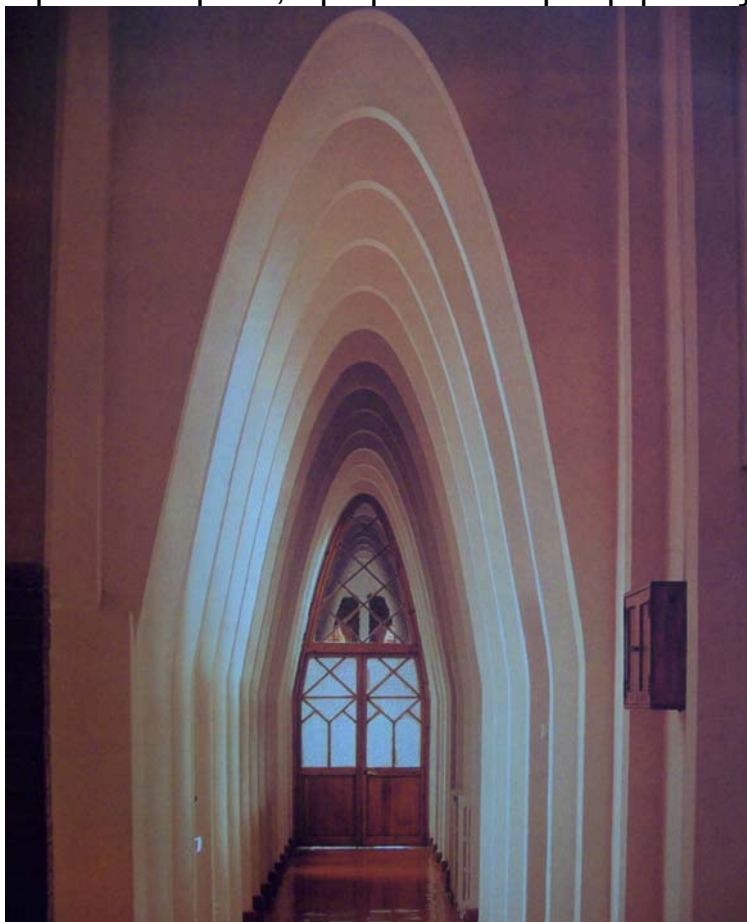
1. απαλλάχτηκε από την ανάγκη μίας φέρουσας κατασκευής βασισμένης σε έναν επιμήκη και κάθε άλλο παρά ενδιαφέροντα τοίχο. Κατάφερε συνεπώς να σπάσει κάπως τις αυστηρές γραμμές του κτιρίου, το οποίο ήταν ήδη ανυπόφορα λιτό και μονότονο στο ισόγειό του.

2. κατασκεύασε ευρύχωρους διαδρόμους, οι οποίοι θυμίζουν περιστύλιο ναού χάρη στη σειρά των παραβολικών αψίδων. Αυτές οι αψίδες έχουν λευκό επίχρισμα και πολλά παράθυρα ανάμεσά τους που βλέπουν στην εσωτερική αυλή, με αποτέλεσμα ο διάδρομος να φωτίζεται έμμεσα αλλά άπλετα.

3. το κυρίαρχο σχήμα της αψίδας παραπέμπει στο Γοτθικό ρυθμό και άρα στο μεσαίωνα, από τον οποίο εμπνεόταν το τάγμα των Καρμελιτών Καλογραιών που είχε ιδρύσει η Αγία Θηρεσία.

Η αισθητική ολόκληρου του κτιρίου στηρίχθηκε στο σχήμα αυτό.

Η πρόσοψη κατά μήκος ολόκληρου του επάνω ορόφου χαρακτηρίζεται από μία σειρά ανισοϋψών, οξυγώνιων,

αψιδωτών σχεδίων.

Ο κλειστός εξώστης πάνω από την είσοδο, ο οποίος σπάει το αυστηρό ορθογώνιο σχήμα της κάτοψης, περιέχει επίσης οξυκόρυφα αψιδωτά παράθυρα, ενώ παρόμοια είναι και τα παράθυρα των ορόφων.

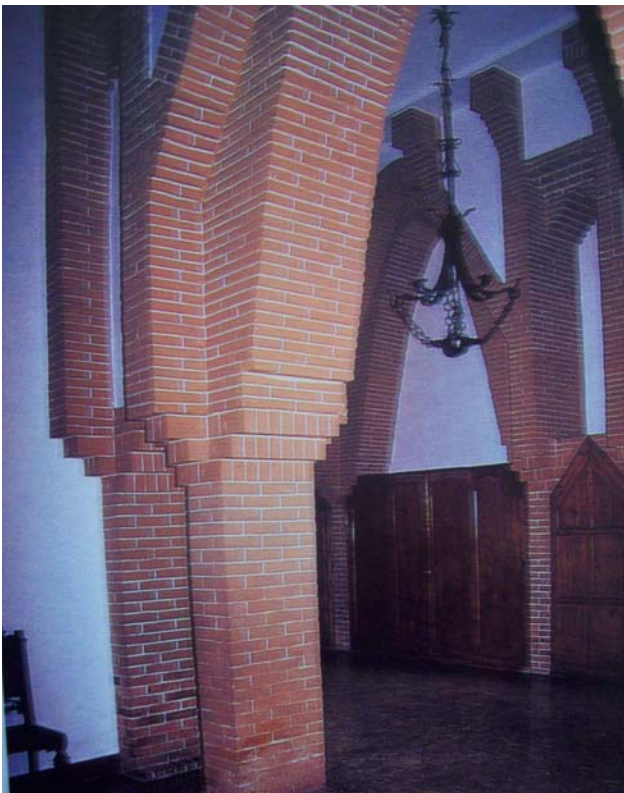
ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

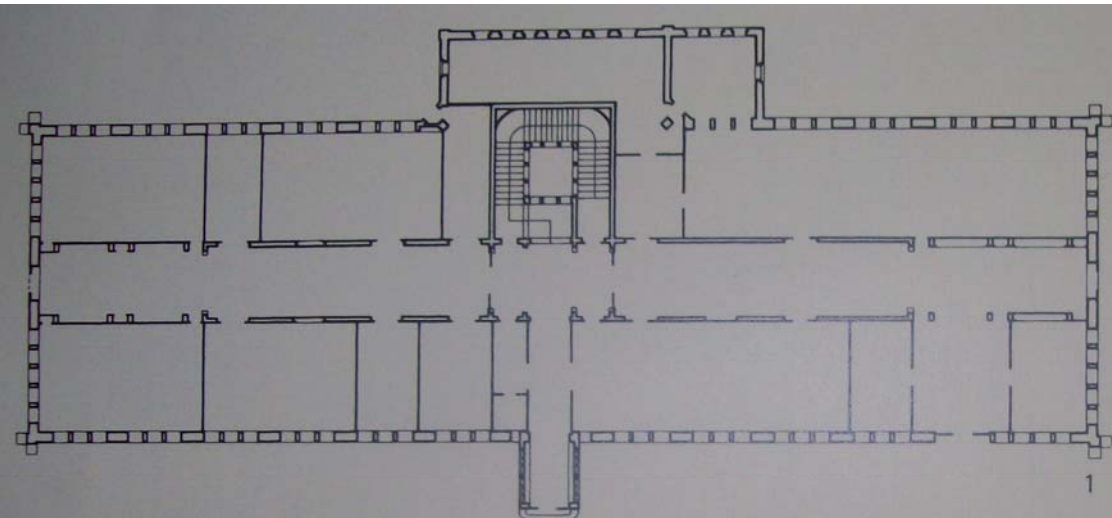
Απλά και κυρίως φτηνά υλικά με μεγάλα κομμάτια λιθοδομής που εναλλάσσονται με σειρές τούβλων. Κατά μήκος της στέγης πρόσθεσε ένα χτένι από πολεμίστρες χτισμένες με τούβλο.

Δημιούργησε ψευδαψίδες, καθώς και σπειροειδείς εσωστρεφείς κολώνες, από τούβλο (φτηνό υλικό).

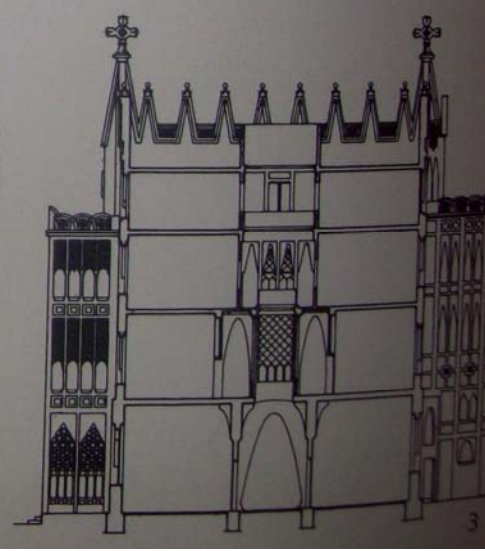
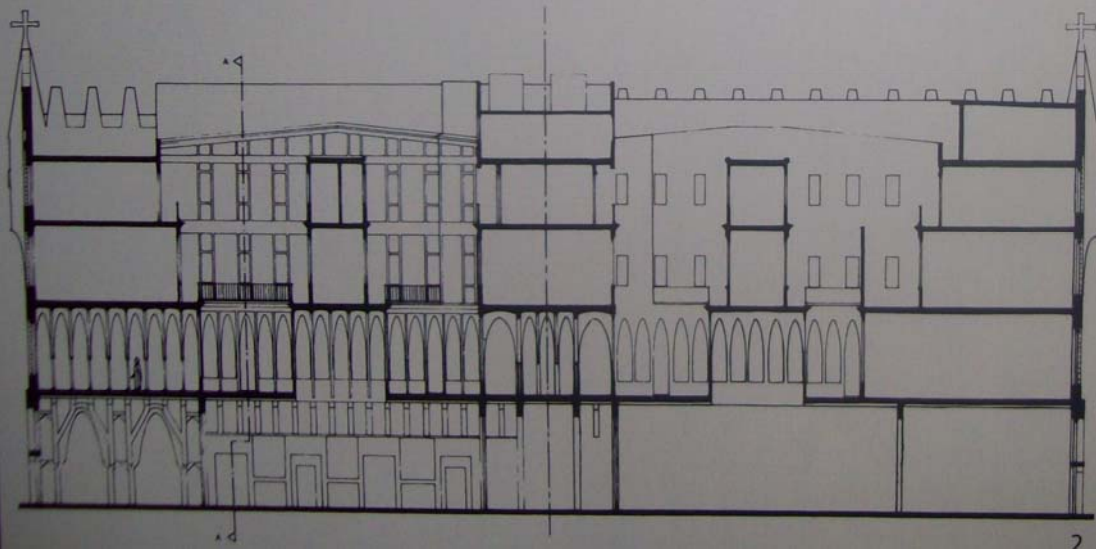
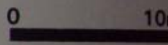
Εναλλάσσονται επιχρισμένα και ανεπίχριστα τμήματα τοίχων, και όλα τα κάγκελα είναι σφυρήλατα.

Δύο στρώσεις τούβλων διατρέχουν τη πέτρινη επιφάνεια της πρόσοψης, ανάμεσα στους δύο επάνω ορόφους, όπου στις κεραμικές πλάκες είναι γραμμένο το όνομα Ιησούς. Το αρκτικόλεξο αυτό εμφανίζεται και σε μεταλλικό υπόβαθρο.

1. Κάτοψη ισογείου σχεδιασμένη από τον Λουίς Μπονέτ Γκαρί, 1957
2. Κατά μήκος τομή του κτιρίου (Λουίς Μπονέτ Γκαρί)
3. Κατά πλάτος τομή του κτιρίου (Λουίς Μπονέτ Γκαρί)

ΚΤΙΡΙΟ ΚΑΛΒΕΤ

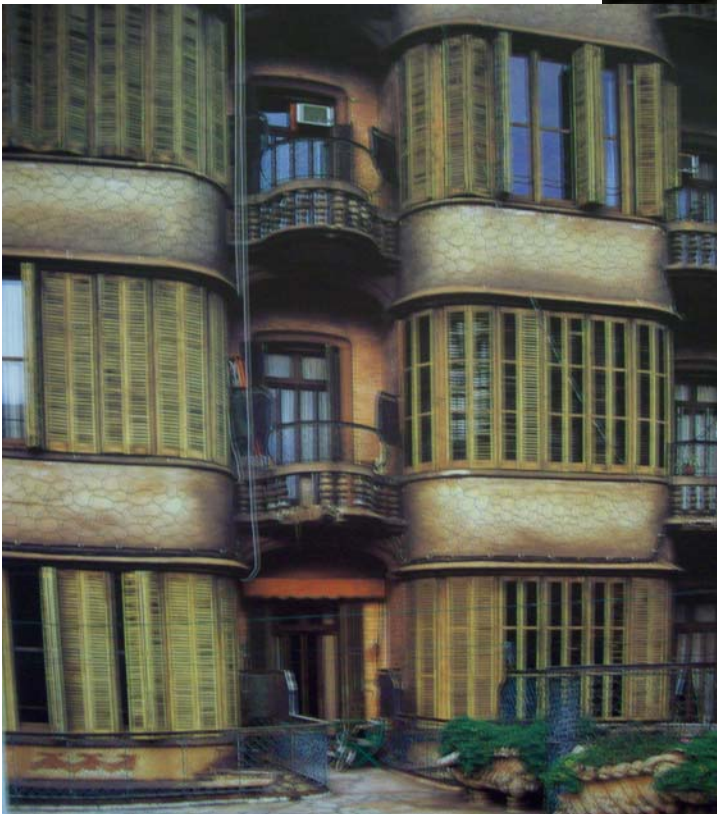
ΚΤΙΡΙΟ ΚΑΛΒΕΤ

Παρουσίαση

Το κτίριο Καλβέτ προοριζόταν για εμπορική χρήση το ισόγειο και διαμερίσματα από τον πρώτο όροφο και επάνω. Βρίσκεται στην οδό Ντε Κάσπ στην πιο καλαίσθητη περιοχή της Βαρκελώνης.

Είναι το πιο συμβατικό του έργο και ίσως γι' αυτό του απένειμε ο δήμος αριστείο καλών υπηρεσιών. Αυτή ήταν και η μόνη επίσημη αναγνώριση που του έγινε ποτέ.

Το κτίριο αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο και τέσσερις

ορόφους. Ο Γκαουντί απέφυγε τις αρχιτεκτονικές υπερβολές που τον χαρακτήριζαν στα προηγούμενα έργα του. Παρ' όλα αυτά, η εκκεντρικότητα δεν θα μπορούσε να απουσιάζει εντελώς. Στον επάνω όροφο, τοποθέτησε τα κεφάλια τριών αγίων να κοιτάζουν ακατάδεκτα προς τα κάτω. Στην πραγματικότητα ήταν περίτεχνα διακοσμημένες ανυψωτικές τροχαλίες για να ανεβάζουν τα έπιπλα.

Επίσης το ύψος του μεγάρου ξεπερνά το επίσημα επιτρεπόμενο ύψος απ' την πολεοδομία.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρον οργανισμός, μορφολογία

Έπρεπε, ο Γκαουντί, να εντάξει το κτίριο σε μια σειρά ήδη υπαρχόντων κτιρίων, χωρίς να αφήσει κανένα κενό.

Το συγκεκριμένο κτίριο μοιάζει σχεδόν καχεκτικό καθώς είναι στριμωγμένο ανάμεσα στα κτίρια δεξιά και αριστερά του.

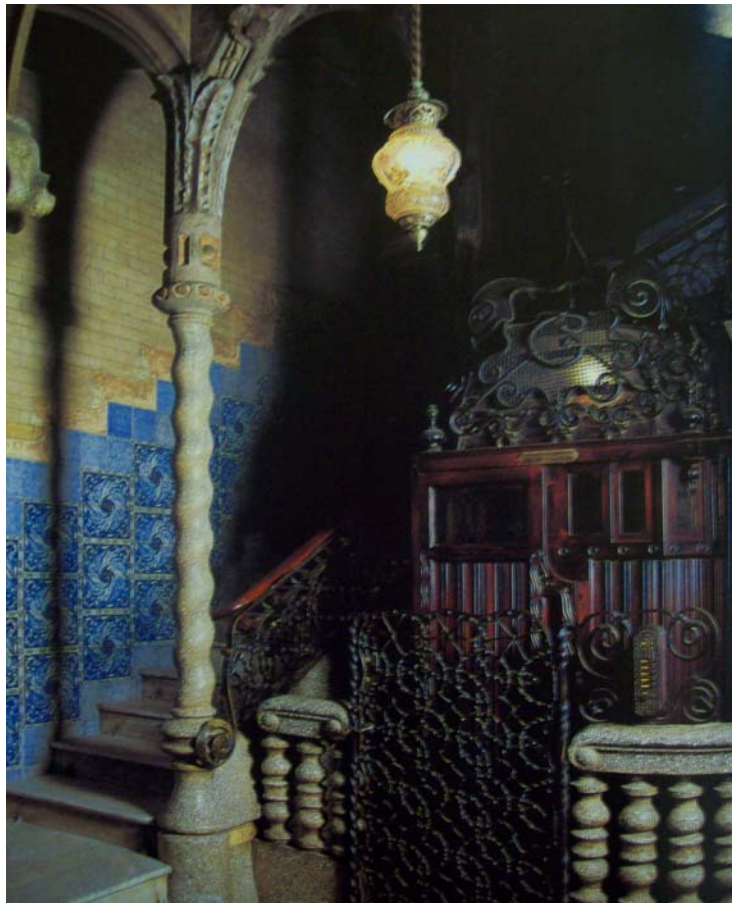
Λόγω των προβλημάτων που είχε με τις γείτονες καλόγριες του διπλανού μοναστηριού, έστησε ένα <<παραβάν>> στην εσωτερική αυλή για να προστατέψει την οικοδομή από τα αδιάκριτα βλέμματα. Το <<παραβάν>> εμπόδιζε ολοκληρωτικά την οπτική επαφή απ' τους απ' έξω, αφήνοντας ταυτόχρονα το φως να διαχέεται από πολλές προσεκτικά σχεδιασμένες οπές. Οι τρύπες στην κορυφή τους είναι σχεδιασμένες σαν πεπλατυσμένες λοξές ασίδες, δίνοντας έτσι την εικόνα των παραθυρόφυλλων.

Το υπόγειο θα λειτουργούσε σαν αποθηκευτικός χώρος, το ισόγειο σαν επαγγελματικός χώρος και οι τέσσερις πάνω από το ισόγειο όροφοι θα χωρίζονταν σε οχτώ διαμερίσματα.

Για να εξοικονομήσει χώρο ο Γκαουντί γι' αυτές τις χρήσεις, σχεδίασε ένα πολύ απλό κτίριο, με σχεδόν συμμετρική κάτοψη.

Δύο σχεδόν τετράγωνες και ισομεγέθεις εσωτερικές αυλές (φωταγωγοί) συναντιούνται στην κατακόρυφη στήλη της σκάλας. Άλλες δύο ορθογώνιες αυλές (φωταγωγοί), βρίσκονται συμμετρικά στα άκρα. Η λειτουργία και των τεσσάρων είναι να παρέχουν φως και αερισμό στα διαμερίσματα.

Η πρόσοψη του κτιρίου κατέληγε ψηλά σε δύο κομπά τοξωτά αετώματα, που όμως υπερέβαιναν το επιτρεπόμενο ύψος στη περιοχή. Τελικά μετά από

διαμάχες με την τοπική πολεοδομία κατάφερε και πέρασε το επιπλέον ύψος των αετωμάτων και μάλιστα πρόσθεσε και επιπλέον του ύψους, δύο σταυρούς.

Το κτίριο Καλβέτ μοιάζει πολύ μεγαλύτερο από τα λιτά και ευθύγραμμα κτίρια που το περιβάλλουν. Η αιτία είναι τα πολλά μπαλκόνια με τα στρογγυλεμένα, σαν φουσκωτά, κιγκλιδώματα τα οποία δίνουν την εντύπωση ότι η πρόσοψη ξεχειλίζει προς τα εμπρός. Κάθε μπαλκόνι έχει το δικό του ξεχωριστό σχέδιο, παρόλο που είναι συμμετρικά.

Πάνω από την κύρια είσοδο, στο κέντρο του πρώτου ορόφου, τοποθέτησε ένα τεράστιο κλειστό εξώστη (έρκερ), ο οποίος πλησιάζει σε στυλ το μπαρόκ.

Βασικό χαρακτηριστικό του σπιτιού είναι το παιχνίδι ανάμεσα στις λιτές γραμμές και τον μορφικό πλούτο του μπαρόκ, στο οποίο κανένα από τα δύο δεν βγαίνει νικητής.

Σε αυτό το έντονα συμμετρικό κτίριο, η πίσω όψη έχει σχεδιαστεί όπως και η πρόσοψη. Η διαφορά είναι πως αντί για τα κυλινδρικά, φουσκωτά μπαλκόνια, υπάρχουν δύο σειρές από κλεισμένους με τζάμια εξώστες με διπλά παραθυρόφυλλα, που δίνουν στην πίσω όψη επίπεδη εμφάνιση.

ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

Το κύριο δομικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε στην κατασκευή του κτιρίου Καλβέτ, είναι οι μεγάλοι φυσικοί, δομικοί λίθοι. Η ανώμαλη επιφάνεια των μεγάλων πέτρινων όγκων κάνει τη πρόσοψη πολύ ενδιαφέρουσα και κάθε άλλο παρά επίπεδη.

Στη πίσω όψη, έχει επενδύσει τον πέτρινο φέροντα οργανισμό του κτιρίου, με επίπεδες γυαλιστερές πλάκες.

Στο εσωτερικό του κτιρίου χρησιμοποιεί σπειροειδείς κολόνες που δεν είναι φτιαγμένες από πραγματικό γρανίτη, παρόλο που έτσι φαίνεται. Επίσης, ο τοίχος της σκάλας είναι επενδυμένος με κεραμικά, διακοσμητικά πλακίδια χρώματος έντονου γαλάζιου.

Το εντυπωσιακό σ' αυτό το κτίριο είναι τα διάφορα κομμάτια του <<εσωτερικού εξοπλισμού>>, με την ευρύτερη έννοια της λέξης. Όπως οι εντυπωσιακά σχεδιασμένες πόρτες, τα ξύλινα παραθυρόφυλλα, τα έπιπλα, οι καθρέπτες, το ασανσέρ, οι οροφές, οι φεγγίτες, τα μεταλλικά κιγκλιδώματα, το ρόπτρο της κεντρικής εισόδου στο κτίριο κ.α.

Η ΚΡΥΠΤΗ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΓΚΟΥΕΛ

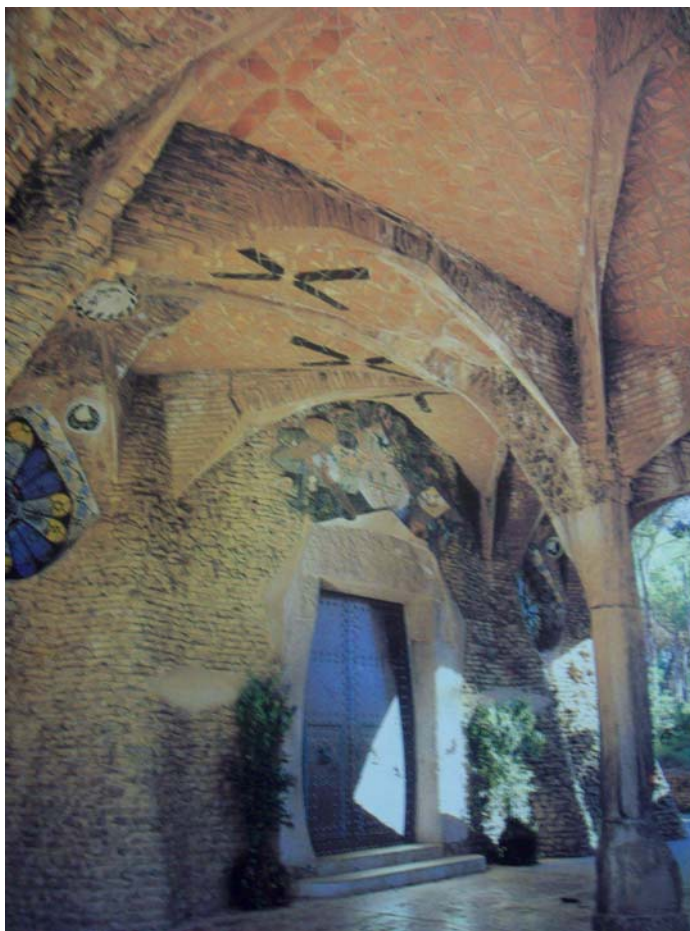
Η ΚΡΥΠΤΗ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΓΚΟΥΕΛ

Παρουσίαση

Με την αλλαγή του αιώνα, τα έργα του Γκαουντί μοιάζουν να είναι απλά σταθμοί μιας αέναης διαδικασίας αυτογνωσίας.

Η κρύπτη Γκουέλ είναι η αρχή αυτής της διαδικασίας, δεν είναι παρά ένα πολύ μικρό τμήμα μιας μεγάλης εκκλησίας που δεν κατασκευάστηκε ποτέ. Επίσης, πρέπει να τη δούμε σαν ένα πειραματικό στάδιο του μεγάλου έργου της ζωής του, τη Σαγράδα Φαμίλια.

Νότια της Βαρκελώνης, στη Σάντα Κουλόμα Ντε Σερβελιό, το 1898 ο φίλος του αρχιτέκτονα Γκουέλ είχε στήσει ένα εργοστάσιο υφαντουργίας και δίπλα ακριβώς είχε κατασκευάσει έναν εργατικό οικισμό. Στη θέση αυτή και στην κορυφή ενός λόφου, ζήτησε από τον Γκαουντί την κατασκευή αυτής της εκκλησίας.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρον οργανισμός, μορφολογία

Τα σχέδια του Γκαουντί τόσο για την εκκλησία Γκουέλ, όσο και για την Σαγράδα Φαμίλια, δίνουν περισσότερο μια γενικότερη ιδέα, του τι έχει στο μυαλό του, ο μεγαλοφυής αυτός αρχιτέκτονας.

Η εκκλησία του σχεδίου, απολήγει σε μια σειρά από πύργους, παρόμοιους με τα ελαφρώς λεπτότερα, αιχμηρά καμπαναριά της Σαγράδα Φαμίλια. Περιλαμβάνει επίσης και το παραβολικό τμήμα των αψίδων που είδαμε στο μέγαρο Γκουέλ. Το κάτω τμήμα της εκκλησίας, παρουσιάζει έναν ελαφρό οριζόντιο κυματισμό που θυμίζει έντονα τη στέγη του ενοριακού σχολείου της Σαγράδα Φαμίλια. Το τρίτο βασικό στοιχείο σχεδίασης που πρωτοεμφανίζεται, είναι οι κεκλιμένες κολόνες (φέροντα στοιχεία).

Στη μπροστινή πλευρά της κρύπτης, υπάρχει ένας μεγάλος προθάλαμος, στηριγμένος σε κολόνες.

Ο Γκαουντί χρησιμοποίησε και για το κτίριο αυτό ένα είδος προτύπου, που δεν ήταν μακέτα, αλλά απλή μέθοδος για τους στατικούς του υπολογισμούς. Γι' αυτή τη μικρή κρύπτη, δούλεψε πάνω από 10 χρόνια.

Το μεγάλο αυτό χρονικό διάστημα, δικαιολογείται μόνο αν θεωρήσουμε ότι η κατασκευή της ήταν ένα προπαρασκευαστικό βήμα, ένα πειραματικό στάδιο, για το μεγάλης κλίμακας έργο του, τη Σαγράδα Φαμίλια.

Εδώ ο Γκαουντί τελειοποίησε τα δύο βασικά δομικά συστατικά των κατασκευών του : την ήδη γνωστή μας παραβολική αψίδα, καθώς και τη κεκλιμένη κολώνα. Ο αρχιτέκτονας σε συνεργασία με συναδέλφους του κατασκεύασε ένα μοντέλο, για να μελετήσει τα φορτία που θα έφεραν οι αψίδες και οι κολώνες. Από ένα πλέγμα σπάγκων κρέμασε μικρούς σάκους

γεμάτους σκάγια, οι οποίοι αντιστοιχούσαν στα βάρη, (κατ' αναλογία 1:10.000), που θα έπρεπε να στηρίζουν οι ασίδες και οι κολώνες. Έτσι σχηματίστηκε ένα ανεστραμμένο στατικό μοντέλο του κτιρίου. Εάν αναστραφεί η φωτογραφία του μοντέλου αυτού

προκύπτει η δομή του υπό σχεδίαση κτιρίου. Άλλωστε τα σχέδιά του δεν τα έφτιαχνε μόνο στο σχεδιαστήριο, αλλά συχνά μελετούσε τις στατικές δυνάμεις στο χώρο.

Στην Κρύπτη το πρώτο που κάνει ιδιαίτερη εντύπωση είναι οι κολώνες. Πλησιάζονται στο κέντρο της κρύπτης όπου και η Αγία Τράπεζα. Η πρώτη αντίδραση του επισκέπτη είναι να σκύψει · οι κολώνες γέρνουν τόσο έντονα που η κατασκευή φαίνεται ετοιμόρροπη. Στα κεντρικά υποστυλώματα χρησιμοποίησε μονοκόμματο βασάλτη αντί για τούβλα, για να εντείνει την αίσθηση της εύθραυστης κατασκευής που ήδη προκαλούσε η θολωτή οροφή.

Η οροφή είναι συγκλίνουσα, οι ασίδες είναι χτισμένες με τούβλο, δεν είναι πραγματικός θόλος. Έτσι η οροφή δείχνει πιο ανάλαφρη και δεν φαίνεται να βαραίνει ιδιαίτερα τις κολώνες. Οι κολώνες οι οποίες είναι από τούβλο είναι σοβατισμένες στη βάση τους κατά το 1/3.

Ο χώρος μοιάζει με φυσικό σπήλαιο. Δεν υπάρχουν ούτε δυο στοιχεία στην κατασκευή που να είναι όμοια. Καμία κολώνα δεν μοιάζει με άλλη. Το έργο πλησιάζει τη φύση πολύ, αλλά με κανένα τρόπο δεν τη μιμείται.

Η σκάλα που οδηγεί στην κρύπτη περνά γύρω από ένα μεγάλο πεύκο, χωρίς να το πειράξει · ο ίδιος φέρεται να είπε : « μια σκάλα φτιάχνεται γρήγορα, ένα δέντρο χρειάζεται χρόνια ολόκληρα για να μεγαλώσει » .

Πάνω από το ιερό, οι ασίδες από τούβλο συγκλίνουν σαν ακτίνες τροχού · παρατηρούμε μεγάλο αριθμό κολώνων.

Τα σχήματα στην κάτοψη είναι ακανόνιστα, σχεδόν πρωτόγονα. Οι κολώνες κυρίως διακλαδίζονται στις κορυφές τους προς διάφορες κατευθύνσεις, δημιουργώντας ένα πυκνό πλέγμα από γραμμές. Οι κολώνες θυμίζουν πευκοδάσος και είναι σαν μια βαθμιαία μετάβαση από την φύση στην αρχιτεκτονική. Οι αρχιτεκτονικές αρχές της αίθουσας των κιόνων είναι

παρόμοιες με της κρύπτης. Αυτή η αίθουσα αποτελείται από υπερμεγέθεις παραβολικές ασπίδες και κεκλιμένους τοίχους και κίονες. Εδώ η οροφή λειτουργεί και ως δάπεδο, όπως και η οροφή του «ελληνικού ναού» στο πάρκο Γκουέλ, η οποία ταυτόχρονα στηρίζει την κεντρική πλατεία του πάρκου, που βρίσκεται ακριβώς από πάνω της. Έτσι ο αρχιτέκτονας δημιουργεί μια σύνθεση υποστυλώσεων και φορτίων η οποία θα έφτανε στην τέλεια μορφή της στην Σαγράδα Φαμίλια.

Με το σχέδιο της κρύπτης ο Γκαουντί πέτυχε την ιδανική σύνθεση φυσικότροπου εξωτερικού και διακόσμησης με

ψηφιδωτά, πολύ πιο συγκρατημένη βέβαια από το πάρκο Γκουέλ. Τα ψηφιδωτά φιλοτέχνησε ο συνεργάτης του Ζουζόλ.

Η εκκλησία Γκουέλ δεν ολοκληρώθηκε ποτέ. Όμως η κρύπτη με τον προθάλαμο των κίωνων, είναι ένα ολοκληρωμένο έργο. Το μελαγχολικό κτίριο που με τα χρώματά του μιμείται τη φύση, αγκαλιάζει το λόφο, προσαρμόζεται απόλυτα στο φυσικό τοπίο και γίνεται ένα μ' αυτόν. Τα παράθυρα της κρύπτης είναι πολύχρωμα εμπνευσμένα κατευθείαν από τη φύση.

ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

Τούβλα, το συνηθισμένο υλικό του αρχιτέκτονα, μεταξύ των οποίων και κάμποσα στρογγυλεμένα που ήταν ειδική παραγγελία. Το υλικό από συμπληρώθηκε με βασάλτη, μεγάλα κομμάτια του οποίου χρησιμοποίησε για

να κατασκευάσει κολώνες. Οι χοντρολαξευμένοι σπόνδυλοι των κολώνων ενώθηκαν μεταξύ τους με μόλυβδο. Επίσης χρησιμοποίησε ακανόνιστα τούβλα και χοντρολαξευμένες πέτρες. Όπως και στα περισσότερα έργα του, έχουμε και εδώ την χρησιμοποίηση κεραμικών διακοσμητικών πλακιδίων με πολυχρωμία.

Τα κιγκλιδώματα των παραθύρων κατασκευάστηκαν από φθαρμένες βελόνες υφαντικής, από το εργοστάσιο του Γκουέλ.

Σε αρκετά τμήματα της οροφής έχουμε εκτεταμένη χρήση ψηφιδωτών.

ΜΠΕΛΕΣΓΚΑΡΝΤ

ΜΠΕΛΕΣΓΚΑΡΝΤ

Παρουσίαση:

Η Δόνια Μαρία Σαγές, χήρα του Φιγκέρας, θαύμαζε από καιρό τον Γκαουντί και το 1900 του ανέθεσε τη σχεδίαση και κατασκευή ενός κτιρίου, που θα αναδείκνυε την ιστορική σημασία του χώρου στον οποίο θα ανεγειρόταν : το 1408 είχε κτίσει εκεί ο Μαρτί ο Α΄, ο τελευταίος βασιλιάς της δυναστείας της Βαρκελώνης, γνωστός και ως <<φιλόανθρωπος>> μια εξοχική κατοικία.

Ήταν ένα εξοχικό σπίτι για τη Δόνια Μαρία Σαγές σκαρφαλωμένο στα μισά ενός λόφου που δεσπόζει της Βαρκελώνης, προσφέροντας μια έξοχη θέα της πόλης (Bellesguard).

Το έργο αυτό εμπεριέχει πολλά στοιχεία που μαρτυρούν ότι ο Γκαουντί ήταν Καταλανός μέχρι το μεδούλι.

Το κτίριο έγινε σύμβολο της Καταλωνίας, όραμα ενός ένδοξου παρελθόντος χαμένου στο μακρινό Μεσαίωνα.

Αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο, ημιώροφο, Α΄ όροφο (είναι ο κύριος όροφος), ημιώροφο (μεταξύ Α΄ και Β΄ ορόφου), Β΄ όροφο, 1^η σοφίτα και 2^η σοφίτα.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρον οργανισμός, μορφολογία

Από τη σκοπιά της αρχιτεκτονικής σύνθεσης το σπίτι είναι μεταβατικό έργο. Φέρει πολλά γοθικά στοιχεία και η κάτοψη είναι σχετικά απλή. Δεν υπάρχει ίχνος μαυριτανικής αρχιτεκτονικής. Δεν υπάρχει επίσης το χρώμα. Δίνει την αίσθηση ενός κατάλοιπου του παρελθόντος. Ορθώνεται στο χώρο σαν μόνολιθος.

Κατά τη σχεδίαση του κτιρίου εμπνεύστηκε και καθοδηγήθηκε κυρίως από το χώρο στον οποίο θα χτιζόταν.

Ξαναβρίσκουμε στην κατοικία αυτή τις οξυκόρυφες γοθικές αψίδες. Σε μια γωνία, ένας μυτερός πύργος, καθαρά σε στυλ μεσαιωνικής ανακτορικής αρχιτεκτονικής, υψώνεται

πάνω από τον κύριο όγκο αυτού του εντυπωσιακού κτιρίου. Η προσοχή του παρατηρητή αποσπάται από τα ψευδογοθικά παράθυρα και μεταφέρεται στους μεγάλους σταυρούς τους οποίους έβαζε ο Γκαουντί, κάτω από τα πρεβάζια, επαναλαμβάνοντας το μοτίβο που στεφανώνει τον πύργο.

Το αυστηρό σχέδιο της πρόσοψης θυμίζει μεσαιωνικό κάστρο. Η σιδερένια πόρτα της εισόδου δεν αντιστοιχεί στις προθέσεις του

Γκαουντί. Αυτός είχε σχεδιάσει μια ξύλινη πόρτα, που θα ταίριαζε καλύτερα με το αυστηρό ύφος του όλου οικοδομήματος.

Ενσωμάτωσε στον περίβολο του κτιρίου τα ερείπια του παλιού εξοχικού, μέσω ενός κήπου, με τον οποίο τα ένωσε με το καινούριο κτίσμα. Για να το πετύχει αυτό, πέρασε από αλλού το δρομάκι του κοιμητηρίου, που περνούσε αρχικά ανάμεσα σε δύο ερειπωμένους πύργους. Για το μονοπάτι αυτό

σχεδίασε μια σειρά από ελαφρά κεκλιμένες κολώνες.

Η μελαγχολική όψη του κτιρίου σπάει κατά τόπους από ένα συναρπαστικό μείγμα χρωμάτων, από τη σκούρα ώχρα, μέχρι το βαθύ γκρι. Χοντρές κολώνες που φαρδαίνουν

περισσότερο στην κορυφή τους, μοιάζουν κοντόχοντρες, στηρίζουν τη θολωτή οροφή, χτισμένη με τούβλα.

Τα τεράστια τόξα της οροφής, φτιαγμένα από καφετί άψητο τούβλο

μοιάζουν σχεδόν διακοσμητικά, παρά την ύπαρξη φυσικής πέτρας που προτιμούσε πάντα ο Γκαουντί. Άλλωστε, όπως έλεγε και ο αρχιτέκτονας, “η «έντιμη» αρχιτεκτονική οφείλει να αποκρύπτει όσο το δυνατόν λιγότερα”.

Στους επάνω ορόφους έβαλε στο εσωτερικό το άπλετο φως της μέρας, όχι μόνο κατασκευάζοντας μεγάλο αριθμό παραθύρων, αλλά χρησιμοποιώντας

και ένα καινούριο δικό του τέχνασμα : το φινίρισμα των τοίχων με λευκό γύψινο επίχρισμα.

Το Μπελεσγκάρντ, είναι ήδη ο πρόδρομος των μελλοντικών του έργων, στα οποία το φως θα έπαιζε ένα πολύ σημαντικό ρόλο. Με το γύψινο επίχρισμα κατάφερε επίσης να ελαφρύνει το βαρύ και αυστηρό σχέδιο των δωματίων, και οι τοίχοι μοιάζουν «απαλότεροι» και οι γωνίες λιγότερο «σκληρές».

Το Μπελεσγκάρντ είναι τελικά ένα σύνολο αντιθέσεων. Οι κατόψεις είναι πολύ απλές, σχεδόν τετράγωνες, ενώ η τομή του κτιρίου δείχνει ένα σύνθετο κτίσμα, που αναπτύσσεται κλιμακωτά καθ' ύψος σε τρία επίπεδα, μέχρι την κορυφή του πύργου· συνθετότητα και κομψότητα μαζί.

Η αρχή των φερουσών αψίδων του Γκαουντί στη μεγάλη αίθουσα στη πρώτη σοφίτα, είναι μια εξαιρετική πολυπλοκότητα στον χώρο. Εξωτερικά το κτίριο μοιάζει βαρύ και σοβαρό σαν κάστρο· στο εσωτερικό του έχει τη κομψότητα μιας πανέμορφης βίλας Αρτ Νουβώ. Με το φως και τη σκιά που αλληλοδιαδέχονται το ένα το άλλο, παίζει ένα όμορφο διακοσμητικό παιχνίδι. Το βλέμμα δεν σταματάει πουθενά, πηγαίνοντας διερευνητικά από το ένα σημείο στο άλλο, από τον ένα χώρο στον άλλο.

Στηρίγματα (στατικά φέρουσες κατασκευές) για τους λεπτότερους τοίχους, αποτελούν σιδερένιες ράβδοι, τις οποίες, ενώ θα μπορούσε, δεν τις καλύπτει πουθενά.

Η παράξενη πυραμιδωτή στέγη δεν είναι υφολογική ανορθογραφία, παρά την έκταση και τον όγκο της. Αποτελεί το στοιχείο κορύφωσης της κατασκευής, μιας κατασκευής συμπαγούς και βαριάς εξωτερικά, που ο Γκαουντί ήθελε να την αποφύγει με διάφορα στοιχεία του εσωτερικού του κτιρίου αλλά και της ίδιας της στέγης.

Το Μπελεσγκάρντ ανήκει στη μακριά λίστα των έργων που ο Γκαουντί άφησε ημιτελή. Αργότερα, το 1917, το ολοκλήρωσε ο Ντόμενεκ Σουγκράνιες.

ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ :

Χρησιμοποιεί μωσαϊκά δεξιά και αριστερά της κύριας εισόδου με συμβολικές αναφορές στην ιστορία της Καταλωνίας. Η είσοδος είχε αρχικά σχεδιαστεί ξύλινη αλλά κατασκευάστηκε σιδερένια σφυρήλατη.

Στο εξωτερικό του κτιρίου δεν υπάρχουν πουθενά τα κομψά διακοσμητικά στοιχεία που είχε χρησιμοποιήσει σε άλλα κτίρια.

Τα κιγκλιδώματα των παραθύρων με τις στρογγυλές ράβδους, σε αντίθεση με τις ορθογωνικές διατομές που συνήθως προτιμούσε, φαίνονται άκαμπτα και απωθητικά.

Συνδυάζει το αγαπημένο του υλικό, τα τούβλα, με το σχιστόλιθο της περιοχής.

Τα χρώματα που χρησιμοποιεί εξωτερικά είναι η σκούρα ώχρα και το βαθύ γκρί.

Χρησιμοποιεί χοντρές κολώνες σαν φέροντα στοιχεία, και στις θολωτές οροφές τούβλο. Το άψητο καφετί τούβλο, το χρησιμοποιεί στα τεράστια τόξα της οροφής.

Επίσης χρησιμοποιεί την φυσική πέτρα.

Χρησιμοποίησε για πρώτη φορά επίχρισμα από γύψο το οποίο είχε πολύ καλό φινίρισμα.

Χρησιμοποιεί επίσης σιδερένιες ράβδους σαν φέρουσες κατασκευές λεπτών τοιχοποιιών.

Τα ψηφιδωτά παράθυρα είναι σε χρήση διαρκώς.

Τοίχοι επενδυμένοι με κεραμικά πλακίδια.

Στο πλαίσιο των παραθύρων χρησιμοποιεί σκούρο ξύλο.

Το «μωσαϊκό» της στέγης είναι φτιαγμένο από γυμνή πέτρα πολλών διαφορετικών ειδών και σχημάτων.

Τέλος στο εσωτερικό του κτιρίου χρησιμοποιεί διακοσμητικά κεραμικά πλακίδια διαφόρων χρωμάτων και σχημάτων.

ΠΑΡΚΟ ΓΚΟΥΕΛ

ΠΑΡΚΟ ΓΚΟΥΕΛ

Παρουσίαση

Είναι η κατασκευή ενός πραγματικού πάρκου που βρίσκεται στα βορειοδυτικά της Βαρκελώνης. Χρηματοδότης του έργου ήταν ο Εουσέβι Γκουέλ, ο οποίος σκόπευε να φτιάξει κάτι πολύ πιο φιλόδοξο, στη θέση αυτή, ένα υποδειγματικό προάστιο, έναν

οικιστικό παράδεισο, μια κηπούπολη, για ανώτερα κοινωνικά στρώματα. Αυτό που τελικά κατέληξε να γίνει, ήταν ένα τεράστιο πάρκο – το δεύτερο σε μέγεθος στη Βαρκελώνη – προς όφελος των κατοίκων ολόκληρης της Βαρκελώνης. Σήμερα είναι δημοτικό πάρκο το οποίο μάλιστα βρίσκεται υπό την προστασία της UNESCO.....

Στην αρχή βρίσκονταν εξήντα τριγωνικοί κλήροι σε μια μεγάλη σε έκταση και απότομη πλαγιά. Είχαν προβλεφθεί έτσι ώστε τα

κτίρια που θα οικοδομούνταν, να μην εμποδίζουν τη θέα προς την πόλη και όλα τα οικόπεδα να ήταν προσήλια.

Τελικά, μόνο δύο οικόπεδα πουλήθηκαν. Το αρχικό σχέδιο απέτυχε. Από τα δύο σπίτια που κατασκευάστηκαν, το ένα το κατέλαβε ο Γκαουντί, όχι για λόγους κοινωνικής προβολής,

αλλά για να εξυπηρετείται ο υπέργηρος πατέρας του. Στο κτίριο αυτό, σήμερα στεγάζεται ένα σχολείο.

Στο σχέδιο του μεγαλόπνοου οικισμού, που ο Γκαουντί έπρεπε να κατασκευάσει, κατάφερε να δημιουργήσει έναν τέλειο συνδυασμό οικισμού και χώρου αναψυχής. Κεντρικό σημείο της όλης περιοχής θα ήταν ένα είδος «αγοράς», τόπος συνάντησης των κατοίκων, με παράλληλη δυνατότητα να φιλοξενούνται διάφορες παραστάσεις, εκδηλώσεις, εκθέσεις κλπ.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρων οργανισμός, μορφολογία

Κέντρο του πάρκου και σημείο αναφοράς του, αποτελεί ο χώρος αναψυχής, η τεράστια πλατεία, η οποία αποτελεί ένα πραγματικό έργο τέχνης, ένα είδος τρισδιάστατου μνημείου.

Στο όλο εγχείρημα, φαίνεται σαν να ανέλαβε ένας γλύπτης, όλο το λόφο, για να τον σμιλέψει.

Το πάρκο αποτελείται από διαφορετικά και ασύμβατα μεταξύ τους στοιχεία. Έντονα χρώματα, εκτυφλωτικά, που όμως εντάσσονται αρμονικά μέσα του και το εμπλουτίζουν. Το ίδιο συμβαίνει και με τον απέραντο τοίχο που περιβάλλει το πάρκο (έκταση περίπου 200 στρέμματα) ο οποίος είναι και αυτός εν μέρει πολύχρωμος, όμως αγκαλιάζει σφιχτά το λοφώδες τοπίο, ακολουθώντας κάθε καμπύλη και στροφή του.

Ο αρχιτέκτονας παρότι επηρεάστηκε από τις αρχές της Αγγλικής κηποτεχνίας, τελικά εφάρμοσε μια δική του αντίληψη για την αρχιτεκτονική του τοπίου, δημιουργώντας κάτι εντελώς νέο.

Ο Εουσέβι Γκουέλ, αγόρασε όλη την περιοχή Μοντάνια Πελάδα, για να

δημιουργήσει εκεί τις κατασκευές και το πάρκο. Η περιοχή ήταν σχεδόν γυμνή από βλάστηση, δίχως νερό, βραχώδης και με κατάξερο έδαφος. Ο Γκαουντί επινόησε μια ιδιοφυή λύση για το πρόβλημα. Η μορφολογία του εδάφους, ειδικά σε μερικά σημεία, είχε τεράστια κλίση, πράγμα που δυσκόλευε πολύ οποιαδήποτε κατασκευή. Η δυσκολία αυτή του ενέπνευσε την κατασκευή του ελισσόμενου

περιμετρικού τοίχου. Τον έφτιαξε έτσι ώστε να ακολουθεί αρμονικά τη γεωμορφολογία του γύρω περιβάλλοντος, τον έβαψε με έντονα χρώματα κυρίως στα σημεία των επτά πυλών εισόδου, και κυρίως στην κύρια είσοδο, για να «τραβάει» τα βλέμματα.

Το κάτω τμήμα του περιμετρικού τοίχου είναι φτιαγμένο από φυσική πέτρα (τα 2/3 του ύψους του) σε απόχρωση ώχρας. Προς

τα πάνω γίνεται πιο φαρδύς, και καταλήγει σε κυματιστή ράχη, καλυμμένη με «μωσαϊκό» λευκών και καφέ κεραμικών πλακιδίων.

Πλεονεκτήματα αυτής της κατασκευής :

1. η επίστεψη του τοίχου είναι καλαίσθητη και λαμποκοπά στον ήλιο τραβώντας τα βλέμματα.

2. ο τοίχος προστατεύεται από τα κεραμικά πλακίδια γιατί, λόγω της χαμηλής ποιότητας των υλικών κατασκευής του, θα υπέκυπτε στη διάβρωση που προκαλείται από τη βροχή.
3. η στρογγυλεμένη και λεία κορυφή του τοίχου κρατά μακριά τους παρείσακτους καθώς δεν προσφέρεται για σκαρφάλωμα.

Η κύρια είσοδος έχει δεξιά και αριστερά της δύο κιόσκια, σαν παραμυθένια, με ακανόνιστους τοίχους και στέγες που «κυματίζουν». Τα κιόσκια με τον τοίχο, στην πραγματικότητα, αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο. Ο πυργίσκος ύψους δέκα μέτρων, ενός εκ των δύο σπιτιών, ξεχωρίζει δίχως να έχει καμία πρακτική χρησιμότητα, παρά μόνο αισθητική, και είναι επενδυμένος με λευκά και γαλάζια τετράγωνα κεραμικά πλακίδια, σαν

σκακιέρα. Επίσης στα κιόσκια, όπως και στον τοίχο, υπάρχουν ένθετες ροζέτες με το όνομα του πάρκου.

Για τους δρόμους και τα μονοπάτια το έδαφος ήταν εξαιρετικά επικλινές. Ο Gaudí αποφάσισε να μην ισοπεδώσει κανένα μέρος του λόφου. Ήθελε να υποτάξει απόλυτα την αρχιτεκτονική του στο υπάρχον τοπίο. Έτσι σχεδίασε υπερυψωμένους δρόμους, οδογέφυρες και περάσματα σκαμμένα στο βράχο. Με τον τρόπο αυτό εξασφάλισε και δομικά υλικά (πέτρες, μπάζα) για τα κτίριά του.

Οι κεραμικές επενδύσεις του έγιναν με μια τεχνική κολάζ (trencadis).

Χρησιμοποίησε άχρηστα υλικά, θραύσματα από καλά κεραμικά εργαστήρια, τα οποία τοποθετούσε στον σοβά, όσο ήταν ακόμα φρέσκος και μαλακός. Η τεχνική αυτή το 1920, έφτασε την ακμή του κινήματος των Ντανταϊστών με την τεχνική κολάζ στα έργα

τους. Συνεργάτης του και ειδικός στην τεχνική αυτή ήταν ο Ζοσέπ Μαρία Ζουζόλ.

Ο Gaudí πίστευε πως αρχιτεκτονική δίχως συνεργασία δεν υπάρχει και ήταν ένθερμος υποστηρικτής των συλλογικών προσπαθειών. Η συνεργασία είναι δυνατή μόνο στη βάση της αγάπης. Επίσης ήταν πεπεισμένος ότι το έργο του αρχιτέκτονα δεν είναι μόνο να συλλαμβάνει μεγαλόπνοα έργα, αλλά και να τα υλοποιεί.

Στο έργο αυτό, ο Gaudí, παρόλο που χρησιμοποίησε ευτελή υλικά, κατάφερε και πέτυχε εξαιρετικά καλαίσθητα αποτελέσματα (άνοιξε το δρόμο στους κυβιστές Πικάσο και Μιρό για την παγκόσμια επιτυχία).

Η χρήση υλικών κατώτερης ποιότητας και μικρότερης ανθεκτικότητας, τον έθετε μπροστά σε μεγάλα κατασκευαστικά προβλήματα. Γι' αυτό αναγκαζόταν να δημιουργεί τα κτίριά του με επάλληλες στρώσεις υλικών, ώστε να εξασφαλίζει τη μακροβιότητα των έργων του. εξωτερικά τα έργα του φαίνονται σαν να βγήκαν από ενιαίο καλούπι.

Οι τοίχοι αποτελούνται από :

- A. ένα εσωτερικό στρώμα τούβλων, πάχους τεσσάρων εκατοστών.
- B. ένα στρώμα σκυροδέματος ενισχυμένου με σιδερένιο οπλισμό διαμέτρου ενός εκατοστού.
- Γ. τριπλή στρώση κεραμιδιών
- Δ. εξωτερική στρώση τσιμέντου
- E. κολλημένα κεραμικά πλακίδια (μωσαϊκό)

Όλο το πάρκο είναι κατασκευασμένο με αυτόν τον ιδιοφυή τρόπο. Τα έργα του έχουν απίστευτη ανθεκτικότητα, ακόμα και όταν μοιάζουν εύθραυστα, σαν τους κομψούς, διακοσμητικούς πυργίσκους στις στέγες.

Μόλις μπεις μέσα στο πάρκο, από την κύρια είσοδο, βρίσκεσαι μπροστά σε μια μεγαλοπρεπή υπαίθρια σκάλα, που θυμίζει τα μεγάλα ανάκτορα του παρελθόντος, και που οδηγεί στο κεντρικό τμήμα του πάρκου μέσα από ένα «παρτέρι» με λίθινα γλυπτά.

Πριν φτάσει εκεί, ο επισκέπτης, βλέπει ένα τέρας, έναν τεράστιο φύλακα – κέρβερο του πάρκου, σκεπασμένο με γυαλιστερά κεραμικά λέπια, που είναι ο φύλακας των υπόγειων υδάτων. Πίσω από τον δράκοντα υπάρχει μια τεράστια στέρνα που χωράει 12.000 λίτρα νερό. Κατασκευάστηκε ειδικά για να συγκεντρώνει, με κατάλληλες σωληνώσεις, το νερό της βροχής με το οποίο ποτιζόταν ολόκληρο το άνυδρο πάρκο.

Λίγα μέτρα πιο κάτω, άλλο ένα ερπετό – το κεφάλι ενός φιδιού. Τα δύο κεφάλια των ερπετών ο Gaudí τα χρησιμοποίησε σαν βαλβίδες υπερχειλίσης της στέρνας.

Μπροστά και στο βάθος υψώνεται σαν ελληνικός ναός, μια αίθουσα στα χρώματα της ώχρας, με δωρικούς κυρίως κίονες. Οι κίονες είναι βαλμένοι σαν σε κομβικά σημεία ενός διχτυού. Μοιάζουν σαν αδιαπέραστο πέτρινο δάσος. Οι εξωτερικοί κίονες είναι ελαφρώς κεκλιμένοι προς τα έξω και φαρδύτεροι στη βάση τους. Οι υπόλοιποι κίονες, οι

εσωτερικοί, έχουν όλοι το ίδιο μέγεθος. Στην οροφή της αίθουσας δεσπόζουν πολύχρωμα κυκλικά ψηφιδωτά, όλα διαφορετικά μεταξύ τους, που δίνουν χρώμα και στίλ στην μονοτονία του χώρου.

Τα αρχιτεκτονικά στοιχεία του όλου έργου, έχουν πολλαπλή λειτουργία. Έτσι λοιπόν και οι κίονες, δεν στηρίζουν απλώς μια στέγη, αλλά η στέγη αυτή είναι ταυτόχρονα και δάπεδο της υπερκείμενης κατασκευής, που αποτελεί την πλατεία, το κέντρο ολόκληρου του πάρκου. Ο χώρος αυτός προοριζόταν

για την αγορά του σχεδιασμένου να κατασκευαστεί οικισμού, και θα ήταν παράλληλα η θέση του θεάτρου.

Αυτό το «ελληνικό θέατρο», όπως αρεσκόταν να αποκαλεί την πλατεία ο Gaudí, έχει τεράστιες διαστάσεις (86,00μ x 40,00μ). Περίπου το μισό είναι κατασκευασμένο σε στέρεο έδαφος, ενώ το άλλο μισό στηρίζεται στις δωρικές κολόνες που προαναφέραμε. Έτσι η ελληνική αίθουσα των κιόνων, είναι ουσιαστικά το θεμέλιο του πολύ μεγαλύτερου ελληνικού θεάτρου.

Οι κίονες επίσης, αυτοί, χρησιμεύουν και για να παροχετεύουν το βρόχινο νερό από την πλατεία, σε μικρό χρονικό διάστημα. Στο εσωτερικό τους είναι κούφιοι, και το δάπεδο του ελληνικού θεάτρου, κρύβει ένα εξαιρετικά πολύπλοκο εσωτερικό δίκτυο σωληνώσεων. Το σύστημα αυτό το επινόησε, αντιγράφοντας τη φύση.

Το δάπεδο της πλατείας, δεν είναι τσιμενταρισμένο, και έτσι το νερό περνά μέσα στο έδαφος, όπου μαζεύεται από πολλές σωλήνες ημικυκλικής διατομής. Οι σωλήνες αυτές, έχουν μικρά ανοίγματα

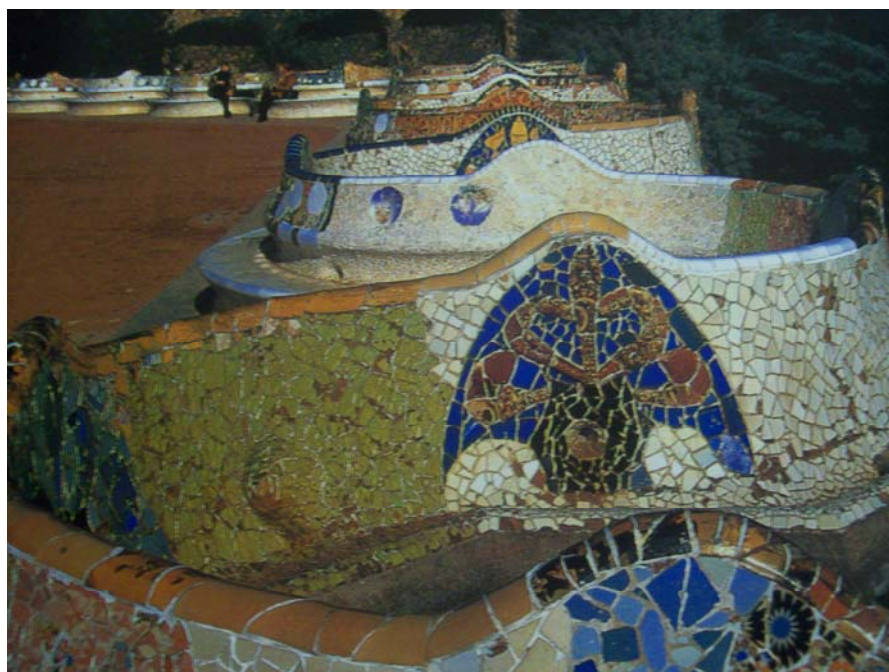

στην κάτω πλευρά τους, από τα οποία το νερό οδηγείται προς τις κούφιες κολόνες. Οδηγούμενο προς τη στέρνα, το νερό, ταυτόχρονα φιλτράρεται.

Η συμμετρική διάταξη των κιόνων, διακόπτεται σε ορισμένα σημεία, ώστε να μην φαίνεται υπερβολικά πυκνή. Έτσι, στα κενά που δημιουργούνται, ο συνεργάτης του Gaudí, Ζουζόλ, φιλοτέχνησε μεγάλες σύνθετες «ροζέτες» εκπληκτικής ομορφιάς.

Ο τοίχος που περιμετρικά οριοθετεί την πλατεία, δεν είναι απλώς όριό της, αλλά χρησιμεύει και σαν ενιαίο, ατέλειωτο παγκάκι, που δεν εκτείνεται σε

ευθεία γραμμή, αλλά ελίσσεται σχηματίζοντας πολλές, άνισες καμπύλες γύρω από την τεράστια πλατεία. Είναι έτσι μελετημένο και κατασκευασμένο ώστε να μπορούν πάρα πολλοί επισκέπτες να ξαποστάσουν ταυτόχρονα. Εκμεταλλεύτηκε το χώρο στο έπακρο, και με το σχήμα φιδιού που έδωσε στο παγκάκι, προσφέρεται για συγκεντρώσεις σε μικρές παρέες.

Φρόντισε επίσης, ο αρχιτέκτονας, ώστε το κάθισμα και η πλάτη, να ταιριάζουν με τη φυσιολογία του ανθρώπινου σώματος. Λέγεται ότι χρησιμοποίησε ένα γυμνό άντρα, καθίζοντας τον στον εύπλαστο ακόμη γύψο, και μετά αναπαρήγαγε το αποτύπωμά του ανθρώπινου σώματος, όταν κάθεται.

Η διακόσμηση του πάγκου είναι ανθρώπινη και φυσική. Εδώ εφάρμοσε την τεχνική των «σπασμένων κεραμικών». Με πολλές χιλιάδες σπασμένα έγχρωμα πλακάκια και κομμάτια φαγιάνς, έφτιαξε στο παγκάκι ένα «μωσαϊκό». Στο έργο αυτό, ο Gaudí, βασίστηκε και στις καλλιτεχνικές ανησυχίες των ίδιων των εργατών. Δεν τα έκανε όλα μόνος του, απλά έδειξε στους εργάτες την τεχνική και αυτοί

συνέχισαν. Το παγκάκι είναι αδιάβροχο και άψογο από άποψη υγιεινής, χάρη στην κεραμική του επένδυση.

Το δίκτυο των δρόμων του πάρκου, έχει και αυτό ανάλογη αρμονία με τη γεωμορφολογία του εδάφους, και το μεγάλο του επίτευγμα είναι στον τομέα της κατασκευής και της στατικής του λειτουργίας. Σ' αυτά τα ευρήματά του

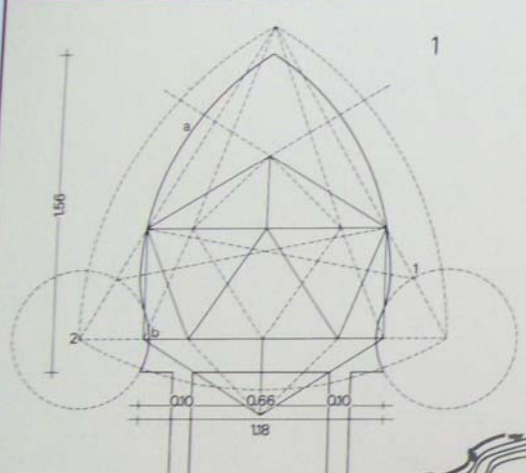
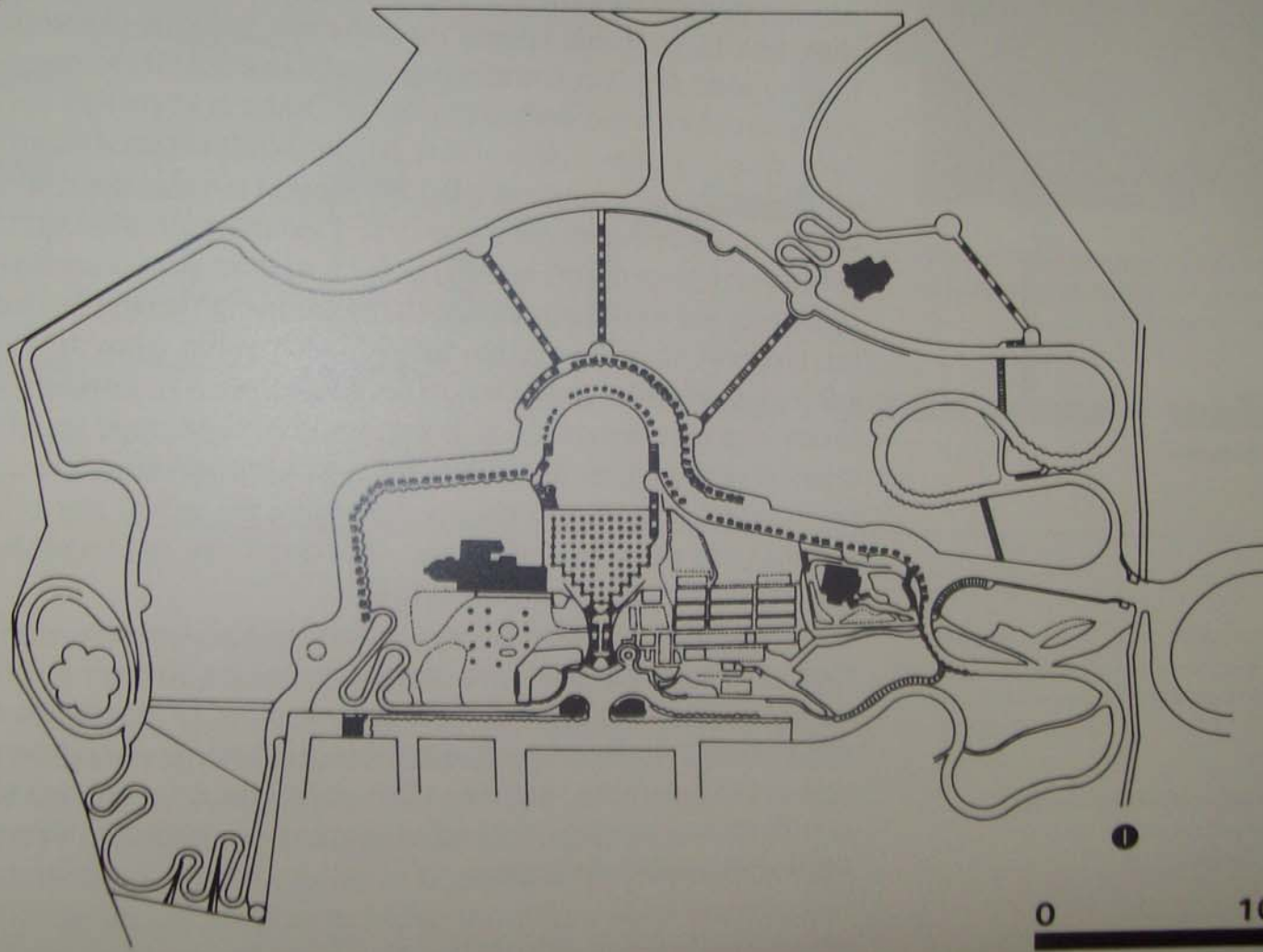

βασίστηκε, και για τους υπολογισμούς του στη Σαγράδα Φαμίλια.

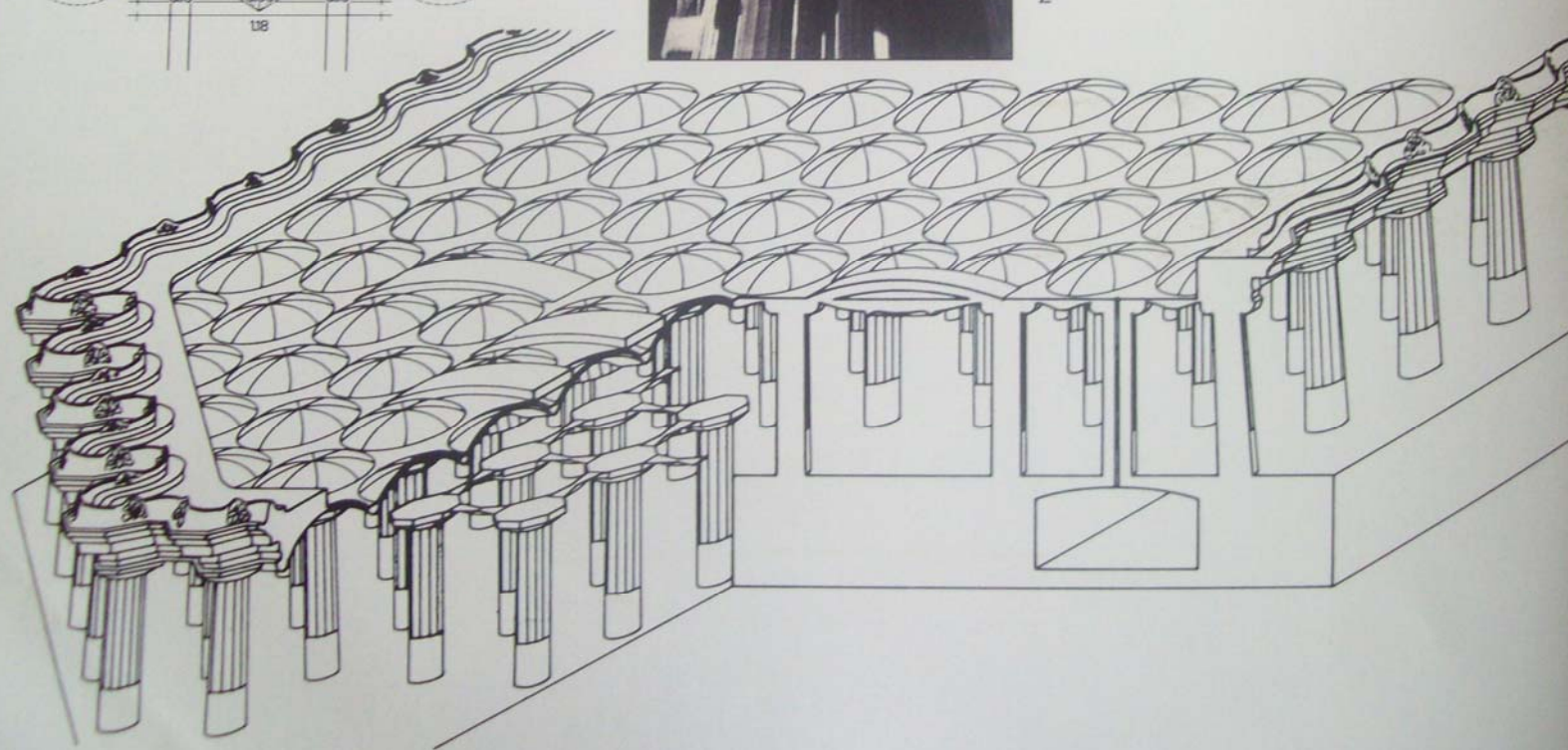
Δεν ισοπέδωσε το έδαφος, αλλά σχεδίασε τους δρόμους με πολλές στροφές και γωνίες και πολλές δε φορές, τους πέρασε σύρριζα στην πλαγιά του λόφου. Άλλες πάλι φορές χρειάστηκε να τους περάσει μέσα από υποστυλωμένες στοές, ειδικά κατασκευασμένες για να φαίνονται φυσικές, και οι κολόνες τους από τούβλο για να μην διαταράσσεται η φυσικότητα του τοπίου. Οι υποστυλώσεις αυτές μοιάζουν με φυσικά σπήλαια. Οι κεκλιμένες κολώνες, έχουν αποδείξει τη σταθερότητά τους, κι ας φαίνονται ετοιμόρροπες. Άλλωστε ο Gaudí, πριν τις κατασκευάσει, είχε κάνει αρκετούς πειραματισμούς όσον αφορά τη στατική τους λειτουργία και επάρκεια, χρησιμοποιώντας μακέτες. Οι στοές αυτές, προστατεύουν από τη βροχή και τον ήλιο και διαθέτουν παγκάκια, χτισμένα στην πέτρα, σε περίπτωση που θέλει να ξεαποστάσει ο περιπατητής.

Ότι υπαγόρευε η φύση, ο αρχιτέκτονας το υιοθετούσε, δίχως να την προσβάλλει. Στο έργο αυτό, έδειξε τόσο μεγάλη φροντίδα για τη διατήρηση του φυσικού τοπίου, που θα μπορούσε να αποτελέσει μοντέλο – παράδειγμα προς μίμηση – για τη σημερινή εποχή, που τόσο έχουμε ταλαιπωρήσει και καταστρέψει το περιβάλλον μας.

Το 1994, το πάρκο τέθηκε υπό την προστασία της UNESCO, ως μνημείο της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Στο έργο αυτό, η αρχιτεκτονική δεν υποκλίνεται απλώς στο τοπίο, μοιάζει να γεννιέται μάσα από αυτό. Βλέποντας κανείς από μακριά, μια κολώνα που στην κορυφή της καταλήγει σε ζαρντινέρα, νομίζει ότι είναι φοίνικας. Ο αρχιτέκτονας δημιούργησε τις κατασκευές του θέτοντας μια δεύτερη, καινούργια φύση δίπλα στην παλιά.

1. Κατασκευαστικό σχέδιο του πυργίσκου του σπιτιού του φύλακα
2. Άποψη της οροφή της αίθουσας των κίωνων με δωρικούς κίονες
3. Αξονομετρικό σχέδιο της αίθουσας των κίωνων και του ελληνικού θεάτρου

ΚΤΙΡΙΟ ΜΠΑΤΛΟ

ΚΤΙΡΙΟ ΜΠΑΤΛΟ

Παρουσίαση :

Αφορά ένα στενό κτίριο στον αριθμό 43 της οδού Ντε Γκράσια. Ιδιοκτήτης ο Ζοζέπ Μπαλιό ι Καζανόβας, ευκατάστατος βιομήχανος υφασμάτων, που ήθελε να αλλάξει ριζικά την εμφάνιση του σπιτιού του, σ' αυτή την πολύ αριστοκρατική περιοχή της Βαρκελώνης. Αρχικά το οίκημα είχε κατασκευαστεί το 1877 και ήταν από τα πιο συμβατικά της περιοχής.

Το κτίριο αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο, και πέντε ορόφους. Το πρώτο πράγμα που παρατηρεί κανείς απ' τον δρόμο, είναι οι δυνατές, παχιές κολώνες του ισογείου, που μοιάζουν με πόδια ελέφαντα. Η στέγη θυμίζει ραχοκοκαλιά γιγάντιου δεινόσαυρου.

Ο Σαλβαδór Νταλί έπλεξε το εγκώμιο του Gaudí για τις «πόρτες από μαλακό δέρμα μοσχαριού». Ακόμα και οι

εξωτερικοί τοίχοι μοιάζουν φτιαγμένοι από δέρμα, απαλό και μαλακό. Αυτή η απαλότητα και φυσικότητα συνεχίζεται και μέσα στο κτίριο.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρων οργανισμός, μορφολογία

Ήταν δεσμευμένος από μια προϋπάρχουσα κατασκευή, του 1877, εξαιρετικά συμβατική. Ο ιδιοκτήτης ήθελε να γκρεμίσει το παλιό κτίριο και να

κατασκευάσει εξ αρχής. Ο Gaudí όμως δεν το ήθελε, του άρεσε η πρόκληση της ανακατασκευής του ίδιου του

υπάρχοντος κτιρίου. Ήθελε να το μεταμορφώσει σε ένα κυριολεκτικά φανταστικό κτίριο που θα αποτελούσε συγκρότημα διαμερισμάτων.

Ξεκίνησε από το ισόγειο, το οποίο

μεταμόρφωσε έτσι ώστε το στενό κτίριο, να δίνει την εντύπωση ότι έχει τεράστιες διαστάσεις. Με αριστοτεχνικά τεχνάσματα κατάφερε να δημιουργεί πάντα την ψευδαίσθηση του μεγέθους. Στην ανακατασκευή λοιπόν του κτιρίου Μπατλό, χρησιμοποίησε χοντρές κολώνες, που δημιουργούν ένα φάτνωμα γύρω από την είσοδο, και με το πάχος τους δίνουν την εντύπωση κτιρίου τεραστίων διαστάσεων. Αυτές οι κολώνες, λόγω του ότι ήταν πιο χοντρές από το επιτρεπτό και εξείχαν στο πεζοδρόμιο κατά εξήντα εκατοστά, προκάλεσαν άμεσα την αντίδραση των τοπικών αρχών και της πολεοδομίας. Κατάφερε να την ξεπεράσει εμφανίζοντας σκίτσα, αντί για σχέδια, στα οποία δεν προσδιοριζόταν το μέγεθος και η ακριβής θέση των κολώνων. Μέσα στο κτίριο κατασκεύασε έναν ημιώροφο και στη σοφίτα δύο δωμάτια που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική του αίτηση, για την οικοδομική άδεια.

Το παλιό κτίσμα, ήταν ένα άθροισμα ορθογώνιων σχημάτων. Η κάτοψη επαναλαμβανόταν ίδια σε κάθε όροφο, και στην πρόσοψη ήταν κυρίαρχα τέσσερα επιμήκη, ορθογώνια παράθυρα ανά όροφο. Ο Gaudí, διατήρησε τη διάταξη των παραθύρων, μόνο που τα επανασχεδίασε εξ αρχής, σαν μορφή και σαν κούφωμα. Εξωτερικά πρόσθεσε μικρά μπαλκονάκια με περίεργα

σχήματα και αμέσως φάνηκε ένας εντελώς νέος τύπος κτιρίου. Τα μαντεμένα κιγκλιδώματα συμπληρώνονται, αγκαλιάζονται και αναδεικνύονται από τους ελαφρούς κυματισμούς του τοίχου και από την υφή του επιχρίσματός του. Πουθενά δεν διακρίνει ο παρατηρητής ευθείες και γωνίες καθώς ο αρχιτέκτονας δημιούργησε επιφάνειες σε διαρκή κίνηση.

Στην πρόσοψη δεν χρησιμοποιεί τα παραδοσιακά υλικά που χρησιμοποιούσε μέχρι σήμερα. Την καλύπτει με επίπεδες πέτρες μοντζουί (από το ομώνυμο βουνό της Βαρκελώνης) στο χρώμα της άμμου, που τους δίνει την όψη του πηλού με επεξεργασμένη την επιφάνειά τους. Έδωσε στα πάντα

κυματιστή μορφή. Το κτίριο μοιάζει περισσότερο φτιαγμένο από ζάχαρη, παρά από πέτρα. Τα ψηφιδωτά της πρόσοψης που γυαλίζουν στον ήλιο, κάνουν το σπίτι να φαίνεται μαγικό.

Η ποσότητα των κεραμικών στοιχείων, ανεβαίνοντας προς τη στέγη, αυξάνεται. Η στέγη, απ' την πλευρά του δρόμου, είναι καλυμμένη από γαλαζωπά και ροζ

κεραμίδια. Η κορυφογραμμή της είναι σε κυματιστή πορεία, και λόγω των στρογγυλών κεραμιδιών, διαγράφει ένα ελαφρό ζιγκ ζαγκ.

Το κτίριο ολόκληρο μοιάζει να βγήκε από έναν εγκέφαλο, που αποδεσμεύτηκε από οτιδήποτε γνώριζε μέχρι εκείνη τη στιγμή, ακολουθώντας νέα οράματα.

Έδωσε ιδιαίτερη σημασία στη μορφή των γύρω κτιρίων. Το κτίριο στενεύει καθώς παίρνει ύψος, για να φτάσει στην στέγη, που μοιάζει με καπέλο ή κουκούλα, μ' έναν χαριτωμένο, διακοσμητικό πυργίσκο, στη μια πλευρά.

Η ίδια ανάλαφρη εντύπωση συνεχίζεται και στο εσωτερικό του κτιρίου. Ο Gaudí έδωσε ιδιαίτερη προσοχή στην κατασκευή του διαμερίσματος του ιδιοκτήτη του κτιρίου. Η διαρρύθμιση του χώρου, δεν έχει σχέση με το συμβατικό τρόπο διαρρύθμισης. Εδώ ο ένας χώρος περνά μέσα στον άλλο. Παρ' όλο που η φαντασία κυριαρχεί στη διαμόρφωση αυτών των δωματίων, η κατασκευή τους στηρίζεται σε μια πολύ απλή και λογική δομική αρχή.

Η κάτοψη και η πρόσοψη του προϋπάρχοντος κτιρίου, ήταν βασισμένες σε ορθογώνια σχήματα, κάτι που δεν άλλαξε στο νέο κτίριο, με τη μόνη διαφορά ότι οι μορφές είναι ριζικά διαφορετικές. Όπως τα παράθυρα μοιάζουν με οργανικά

εκβλαστήματα, καθώς κανένα δεν μοιάζει με κανένα άλλο, έτσι και η κάτοψη χαρακτηρίζεται από ακανόνιστες μορφές. Μοιάζει περισσότερο με «αρχιτεκτονικό σχέδιο» οργανικών κυττάρων.

ΚΤΗΡΙΟ ΜΙΛΑ

ΚΤΗΡΙΟ ΜΙΛΑ

Παρουσίαση

La Pedrera – το Νταμάρι – ήταν το όνομα που πήρε αυτό το εκπληκτικό κτήριο που όμοιο του δεν υπάρχει σε ολόκληρο τον κόσμο.

Ιδιοκτήτης ήταν ο Πέρε Μιλά. Το κτήριο βρίσκεται στη γωνία των οδών Ντε Γκράσια και Ντε Προβένσια στη Βαρκελώνη, πολύ κοντά στο κτήριο Μπατλό.

Το κτήριο αφορούσε σύμπλεγμα κατοικιών και κατασκευάστηκε σ' ένα γωνιακό οικόπεδο που ξεπερνούσε σε επιφάνεια το ένα στρέμμα.

Αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο, πέντε ορόφους και μια εσοχή στο κέντρο του κτηρίου, που διαπερνάει όλους τους ορόφους.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρων οργανισμός, μορφολογία

Με το κτήριο Μιλά, ο αρχιτέκτονας, έφτασε στο απόγειο των ικανοτήτων του όσον αφορά στη μελέτη και κατασκευή ιδιωτικών κτηρίων μη εκκλησιαστικών.

Με το κτήριο Μπατλό, τελειοποίησε την καινούρια του τεχνοτροπία. Στο πάρκο Γκουέλ και στην κρύπτη του οικισμού Γκουέλ, προσέγγισε τη φύση σε

βαθμό που οι κατασκευές του μοιάζουν με δεύτερη φύση, με άρτιο συνδυασμό μορφών της φύσης με κατασκευαστικές αρχές. Το κτήριο Μιλά ήταν η κορύφωση αυτής της προσέγγισης. Οι μορφές της φύσης γέννησαν μορφές της τέχνης. Η πρόσοψη του συγκεκριμένου κτηρίου μοιάζει με φουρτουνιασμένη θάλασσα. Οι μικρές κεραμικές ψηφίδες θυμίζουν τις αφρισμένες κορυφές των κυμάτων. Οι σοβαρή και σε βάθος μελέτη της φύσης, του επέτρεψε να αφομοιώσει τις θεμελιώδεις δομές της, δημιουργώντας έτσι το προσωπικό του στυλ. Στο κτήριο Μιλά, δεν δε χρησιμοποιεί δε χρησιμοποιεί

πολλά χρώματα, ούτε πολλά κεραμικά υλικά.

Το ενδιαφέρον του να αναλάβει αυτή την κατασκευή μάλλον έχει σχέση με το τεράστιο κτήριο που θα μπορούσε να δημιουργήσει. Τώρα είχε να δουλέψει με ένα γωνιακό οικόπεδο άρα και με ένα γωνιακό κτήριο. Μια είσοδος δεν θα ήταν αρκετή.

Δημιούργησε δύο μεγάλες αυλές στο εσωτερικό του κτηρίου. Στρογγύλεψε εξωτερικά τη γωνία και έκανε το κτήριο να μοιάζει κυκλικό και όχι ορθογώνιο. Στις δύο εσωτερικές αυλές έδωσε επίσης κυκλικό σχήμα, εξασφαλίζοντας επαρκή φωτισμό και αερισμό στα διαμερίσματα. Σ κάθε κτήριο του χρησιμοποίησε

διάφορες καινοτομίες, οι οποίες, έστω και με καθυστέρηση, έβρισκαν τη θέση τους στην αρχιτεκτονική της Βαρκελώνης.

Οι εσωτερικές αυλές φάρδαιναν καθώς ανέβαιναν προς τα πάνω, ρουφώντας το φως και τον αέρα για τα διαμερίσματα του κτηρίου. Στο κτήριο Μιλά μπορεί κανείς να δει την ωριμότητα του Γκαουντί όσον αφορά στη σύνθεση των αρχιτεκτονικών στοιχείων που χρησιμοποιεί. Κι εδώ δημιουργεί αντισυμβατικά· μια κολώνα της πρόσοψης εξέχει ένα μέτρο στο πεζοδρόμιο. Επίσης ξεπέρασε και σε αυτό το κτήριο, το επιτρεπόμενο ύψος στην περιοχή.

Είχε σχεδιάσει να τοποθετήσει στην πρόσοψη διάφορα θρησκευτικά στοιχεία, που όμως λόγω μιας αιματηρής αντιθρησκευτικής εξέγερσης εκείνο τον καιρό, δεν υλοποιήθηκε.

Όλο το κτήριο μοιάζει με γλυπτό. Η επιφάνεια του κτηρίου μοιάζει να μην ακολουθεί κανένα καθαρό σχέδιο· τα «κύματα» αλλάζουν συνεχώς κατευθύνσεις, ασυμμετρία και «φυσικότητα» είναι οι εντυπώσεις που αποκομίζει ο επισκέπτης.

Τίποτα σε αυτό το κτήριο δε είναι ομοιόμορφο. Οι κατόψεις των ορόφων είναι μεταξύ τους ανόμοιες. Δούλεψε και δημιούργησε έναν πολύμορφο εκπληκτικά ενδιαφέροντα τρισδιάστατο χώρο, γιατί είχε επιτέλους απαλλαγεί από τους φέροντες τοίχους· δεν υπάρχει ούτε ένας τέτοιος σε όλο το κτήριο. Ο φέρον οργανισμός του κτηρίου αποτελείται από κολώνες και δοκάρια. Τα δωμάτια έχουν διαφορετικά ύψη μεταξύ τους, ακολουθώντας τους κυματισμούς της πρόσοψης.

Ο Γιόζεφ Βίντερμαν αναφέρει: «... τα σχήματα σ' αυτό το ασυνήθιστο σπίτι μοιάζει να έχουν ξεπηδήσει, συντεθεί και σφυρηλατηθεί από τα ίδια τα έγκατα του, και μετά να συγκολλήθηκαν σε ένα ενιαίο σύνολο. Το έξω και το μέσα, το κοίλο και το κυρτό, το σύνολο και τα επιμέρους, οι τοίχοι και η στέγη αποτελούν μια αδιαίρετη ενότητα, που πάλλεται στον ίδιο ρυθμό. Αυτό που συνήθως αποκαλείται πρόσοψη είναι μια πλατιά κυματιστή επιφάνεια ως προς την κάθετη συνιστώσα του· λαξευμένα κοιλώματα σε θέση παραθύρων, ενώ στον οριζόντιο άξονα αυτό που μέχρι τώρα δεν ήταν παρά μια απλή στέγη, μετατρέπεται σε πολύμορφο κυματιστό τοπίο... »

Στη στέγη οι καμινάδες και οι αεραγωγοί αποτελούν ένα τοπίο σουρεαλιστικών γλυπτών.

Το κτήριο Μιλά, λοιδορήθηκε έντονα, αλλά ταυτόχρονα ασκούσε μια γοητεία, που απέρρευε κυρίως λόγω των εξωτερικών του λεπτομερειών.

Τέλος, μια πρωτοποριακή του λύση ήταν ο πρόδρομος των υπόγειων θέσεων στάθμευσης.

ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

Στην πρόσοψη χρησιμοποιήθηκε ασβεστολιθική πέτρα, η οποία αρχικά είχε χρώμα κρεμ, το οποίο σταδιακά σκούρυνε λόγω τις μόλυνσης της ατμόσφαιρας, και κεραμικές ψηφίδες. Υπάρχουν μόνο φέρουσες κολώνες και δοκάρια από μπετόν, καθώς και μεγάλες σιδερένιες είσοδοι στο ισόγειο του κτηρίου.

ΣΑΓΚΡΑΔΑ ΦΑΜΙΛΙΑ

ΣΑΓΚΡΑΔΑ ΦΑΜΙΛΙΑ

Παρουσίαση

Γκαουντί: «... η Σαγκράδα Φαμίλια είναι ο πρώτος από μια ολόκληρη σειρά καινούριων καθεδρικών ναών...».

Η Σαγκράδα Φαμίλια, είναι εδώ και πολλά χρόνια το σήμα κατατεθέν της Βαρκελώνης. Ήδη από τότε που άρχισαν σιγά - σιγά να παίρνουν μορφή και ύψος τα πρώτα καμπαναριά, οι κάτοικοι της πόλης ένοιωθαν να ταυτίζονται με την εκκλησία «τους».

Με το έργο αυτό ο Γκαουντί, έγραψε το όνομα του στον κατάλογο των μεγάλων αρχιτεκτόνων – κατασκευαστών των τεράστιων μεσαιωνικών καθεδρικών ναών, που ήταν έργα όχι ενός αρχιτέκτονα, αλλά πολλών γενεών αρχιτεκτόνων. Άφησε στην πόλη του μια υπέροχη κληρονομιά.

Η Σαγκράδα Φαμίλια είναι μια εκκλησία Γοτθικού ρυθμού, αλλά ταυτόχρονα και τυπικό παράδειγμα αρχιτεκτονικής του 20^{ου} αιώνα· ένα έργο που χτίζεται ήδη εδώ και 125 χρόνια. Ήδη αρκετές δεκαετίες από το θάνατο του αρχιτέκτονα η εκκλησία είναι ημιτελής. Η κεντρική πύλη θα χρειαστεί ακόμα αρκετό χρόνο να ολοκληρωθεί, ενώ ακόμα δεν έχουν καλά – καλά αρχίσει οι εργασίες στη πρόσοψη.

Όταν θα ολοκληρωθεί η κατασκευή αυτού του μνημείου εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, θα έχει σπάσει όλα τα ρεκόρ χρόνου κατασκευής και μεγέθους, ωστόσο, αυτός ο στόχος μοιάζει ακόμα πολύ μακρινός.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρων οργανισμός, μορφολογία

Με τη Σαγκράδα Φαμίλια, ο Γκαουντί, κατάφερε να δημιουργήσει ένα μεγαλειώδες αρχιτεκτόνημα.

Πάτησε γερά στην παράδοση, αλλά με το προσωπικό του στυλ, να διαπερνά όλο το έργο του.

Η κάτοψη είναι σύμφωνη με τα πρότυπα της Γοθικής αρχιτεκτονικής· σχεδιάστηκε σαν

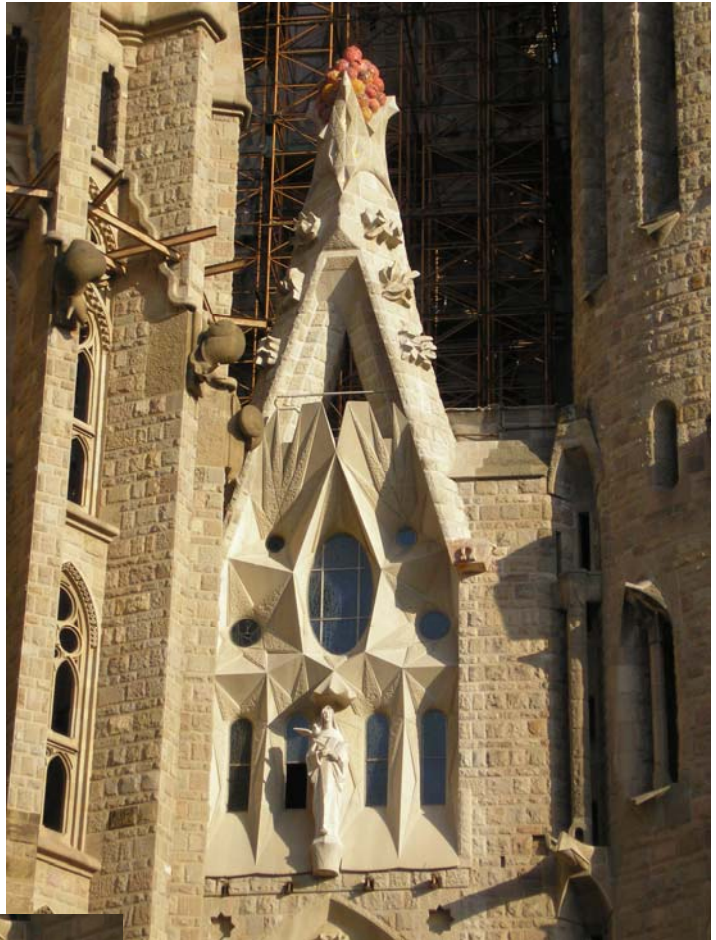

πεντάκλιτη Βασιλική με ένα τρίκλιτο εγκάρσιο τμήμα (οι τρεις πύλες στην ανατολική και οι τρεις πύλες στη δυτική πρόσοψη, είναι οι εισοδοί στα τρία κλίτη του εγκάρσιου τμήματος). Έτσι η κάτοψη είναι σταυροειδής. Το κεντρικό κλίτος συμπεριλαμβανομένης και της κόγχης, έχει μήκος 95 μέτρα, ενώ το εγκάρσιο τμήμα 60 μέτρα. Ίδιες διαστάσεις περίπου με τον καθεδρικό ναό της Κολωνίας. Αυτές οι διαστάσεις, δημιουργούν απ' αρχής, προβλήματα στατικής επάρκειας, προβλήματα φερουσών κατασκευών και προβλήματα πολιτικού μηχανικού. Ο καθεδρικός ναός τις Κολωνίας, είχε τεράστιες κολώνες και αψιδωτές αντηρίδες – τις λεγόμενες «πατερίτσες» με τις οποίες είχε διαφωνίες και αντιρρήσεις ο Γκαουντί. Τελικά τα κατάφερε χωρίς αυτές.

Η Σαγκράδα Φαμίλια είναι το παράδειγμα (σε τόσο μεγάλου μεγέθους έργο), τις θεμελιώδους επιστημονικοτεχνικής ανακάλυψης του Γκαουντί όσον αφορά το ότι: ένας συνδυασμός παραβολικών αψίδων και κεκλιμένων κιόνων, μπορεί

να αντέξει το φορτίο ενός μεγάλου θόλου. Αυτό, σε μικρή κλίμακα έργου, το είχε καταδείξει στο Κολέγιο Τερεσιάνο και στην αίθουσα ιππασίας του κτήματος Γκουέλ, αλλά και στο πρώτο του έργο, την εργοστασιακή αίθουσα του Ματαρό.

Στη Σαγκράδα Φαμίλια, συνδύασε αυτή την κατασκευαστική αρχή, με τις γνώσεις που απέκτησε, μελετώντας τη φύση. Όσο για την αντοχή στο βάρος, ως πρότυπο του είχε τον ευκάλυπτο. Έτσι, το πλήθος των κιόνων του κεντρικού κλίτους της Σαγκράδα Φαμίλια, μοιάζει με πέτρινο δάσος. Με μια πρώτη ματιά, αναρωτιέται κανείς, αν αυτές οι στραβές κολώνες, μπορούν να στηρίξουν το

φερόμενο φορτίο· κι όμως τα κτήρια του αρχιτέκτονα μέχρι σήμερα τουλάχιστον, έχουν αποδείξει την ανθεκτικότητά τους. Όλες τις κατασκευές του, ο Γκαουντί τις είχε ελέγξει στατικά μέσω προσομοιώσεων.

Οι διάδρομοι (τα κλίτη) της εκκλησίας φαίνονται, με αυτόν τον τρόπο, αιθέρια ανάλαφροι. Οι κολώνες μοιάζουν να φέρουν ελάχιστα φορτία. Ο Γκαουντί έλεγε ότι στο έργο του είχε αρθεί η κλασική αντίθεση της αρχιτεκτονικής μεταξύ βάρους και φερόντων σχηματισμών. Τη θεωρητική αυτή διατύπωση ο Γκαουντί, την εικονογραφεί πολύ παραστατικά σε μια κολώνα της ανατολικής πρόσοψης, όπου σαν βάση της κολώνας σχεδίασε και

κατασκεύασε δυο μεγάλες πέτρινες χελώνες. Η κολώνα φαίνεται να φυτρώνει από τα καβούκια τους και να «φεύγει» προς τα επάνω, ενώ λογικά θα έπρεπε να συνθλίβει τις χελώνες' άψογη αλλά και σπάνια μετατροπή μιας αρχιτεκτονικής θεωρίας σε εικόνα.

Δεν υπάρχει σχεδόν άλλος αρχιτέκτονας που τόσο πολύ να ασχολήθηκε στο εργοτάξιο, με τα άπειρα προβλήματα που κάθε τόσο αναφύονται. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της εξελισσόμενης μεθόδου κατασκευής του Γκαουντί, είναι η «ανάπτυξη» των πύργων, του συμβόλου της εκκλησίας, αν όχι ολόκληρης της Βαρκελώνης.

Το αρχικό του σχέδιο, προέβλεπε να κατασκευαστούν

δώδεκα πύργοι (καμπαναριά), τέσσερα για κάθε μια από τις τρεις κύριες προσόψεις. Τα ξεκίνησε σαν ορθογώνιους πύργους, που θα πλαισίωναν τις πύλες της κάθε πρόσοψης. Αυτό δεν του άρεσε στην πορεία και αποφάσισε

να τους κάνει στρογγυλούς. Αν κι οι πύργοι λεπταίνουν σταδιακά όσο

ανεβαίνουν, δεν έχουν τίποτε κοινό με τους παραδοσιακούς Γοτθικούς πύργους. Ο Γκαουντί ανακάλυψε μια καινοτομία, που την είχε δοκιμάσει, σε μικρή κλίμακα, στο κολέγιο της Αγ. Θηρεσίας. Σχεδίασε και κατασκεύασε τους πύργους σε σχήμα παραβολής εκ περιστροφής. Έτσι το αποτέλεσμα είναι να τείνει το έργο ολόκληρο ψηλά προς το άπειρο. Η ανωφερής κίνηση των πύργων, αναχαιτίζεται από την κυκλική τους απόληξη. Επιπλέον, ο Γκαουντί τοποθέτησε στην κορυφή του κάθε πύργου μια «κορώννα» που από μακριά μοιάζει με επισκοπική μήτρα. Οι πύργοι, που ο καθένας είναι αφιερωμένος και σε έναν απόστολο, συμβολίζουν την ιστορία του Χριστιανισμού. Οι προσόψεις όλες είναι διακοσμημένες με Βιβλικές μορφές και με Χριστιανικά σύμβολα.

Το χρώμα έχει κι αυτό τη συμβολική του παρουσία στο έργο. Ο Γκαουντί μισούσε τη χρωματική ομοιομορφία γιατί την έβρισκε αφύσικη. Έλεγε: «... η φύση ποτέ δεν παρουσιάζεται μονοχρωματική ή με απόλυτη χρωματική ομοιομορφία,

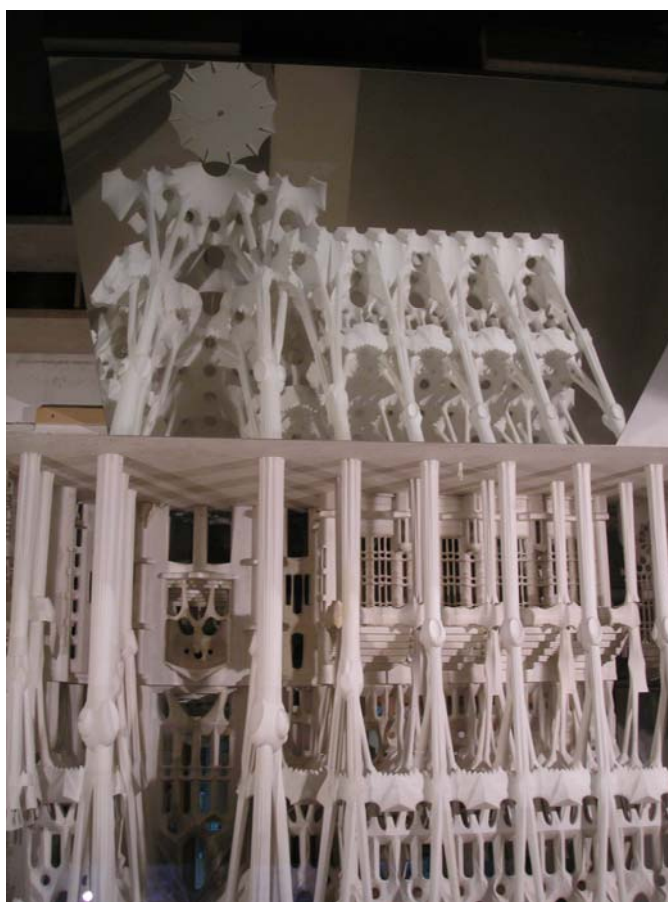

γιατί περιέχει πάντα, χρωματικές αντιθέσεις...»

Μάλιστα στα τελευταία χρόνια της ζωής του, ο Γκαουντί, ζούσε στο μικρό εργαστήριό του, μέσα στο υπό κατασκευή κτήριο. Ασχολιόταν προσωπικά ακόμα και με τα πιο μικρά μηχανικά προβλήματα και είχε πάντα άποψη για τη λύση όλων των κατασκευαστικών προβλημάτων. Άφησε πίσω του μακέτες που δείχνουν πως φανταζόταν την ολοκλήρωση της Σαγκράδα Φαμίλια.

Όπως και πολλά από τα έργα του, ο Γκαουντί, έτσι και τη Σαγκράδα Φαμίλια την άφησε ημιτελή.

Η εκκλησία επρόκειτο να είναι, σύμφωνα με τη σύλληψη του Γκαουντί, το κέντρο ενός μικρού «οικισμού» με εργαστήρια και προπαντός σχολεία. Γι αυτό το λόγο κατασκεύασε και ένα μικρό σχολείο της ενορίας, το οποίο θα κατεδαφιζόταν με

την επέκταση των εργασιών της εκκλησίας. Το σχολείο είναι ακόμα και σήμερα στη θέση του, με τη δική του γοητεία, που μένει για να θυμίζει το πρακτικό μυαλό και την αρχιτεκτονική ιδιοφυΐα του μεγάλου Καταλανού αρχιτέκτονα.

Το σχολείο αυτό έχει οργανικές, κυματιστές επιφάνειες, όπως το κτήριο Μιλά. Έχει όμως και πρακτικά πλεονεκτήματα. Το έχτισε με το απλούστερο των υλικών, τούβλο. Η κυματιστή δομή της πρόσοψης του δίνει ανθεκτικότητα και το ίδιο συμβαίνει με η στέγη που στηρίζει τη σταθερότητα της, στην ημιτονοειδή της μορφή. Οι δύο εσωτερικοί τοίχοι, δίχως στατική λειτουργία, διαιρούν το κτήριο σε τρεις αίθουσες. Η θέση των τοίχων μπορεί εύκολα να

αλλάξει, ανάλογα με τις ανάγκες.

Η λειτουργικότητα λοιπόν, μετατρέπει αυτό το μικρό κτήριο σε αριστούργημα αν αναλογιστεί κανείς και τον ελάχιστο χρόνο στον οποίο κατασκευάστηκε.

ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

Σαγκράδα Φαμίλια: Πέτρα, κεραμικά διακοσμητικά πλακίδια και διάφορα άχρηστα υλικά, (π.χ. πάτους γυάλινων μπουκαλιών, σπασμένα κεραμίδια κ.α.), τα οποία με “μαεστρία” έκανε ο Γκαουντί να μοιάζουν πολύτιμα.

Σχολείο: Τούβλα.

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΣΤΗΝ ΑΣΤΟΡΓΑ

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΣΤΗΝ ΑΣΤΟΡΓΑ

Παρουσίαση:

Πρόκειται για ένα επισκοπικό μέγαρο που κατασκεύασε ο Gaudi στην Αστόργα, μια κωμόπολη κοντά στην πόλη Λεόν.

Το παλιό μέγαρο είχε καταστραφεί από πυρκαγιά και το 1887 ο επίσκοπος Χουάν Μπαουτίστα Γράου ανέθεσε στον Gaudi να σχεδιάσει ένα καινούργιο. Ο Γράου, όπως και ο Gaudi, κατάγονταν από τη Ρέους. Η ανάθεση του έργου δεν ήταν βολική για τον Gaudi, διότι ταυτόχρονα εκπονούσε τα σχέδια της Σαγράδα Φαμίλια, ενώ παράλληλα συνεχίζονταν οι εργασίες του στο μέγαρο Γκουέλ. Δεν μετέβη ο ίδιος επί τούτου, απλά ζήτησε και του έστειλαν ακριβή τοπογραφικά σχέδια του οικοπέδου και φωτογραφίες του περιβάλλοντος χώρου, που τις έλαβε υπ' όψιν του στο σχεδιασμό της εξωτερικής διαμόρφωσης του κτηρίου. Ο επίσκοπος ενθουσιάστηκε με τα σχέδια του Gaudi. Η ακαδημία Σαν Φερνάντο της Βαρκελώνης, που ήταν απαραίτητο να

εγκρίνει τα σχέδια, ήταν αρχικά κάπως επιφυλακτική. Όσο ζούσε ο επίσκοπος προστάτης του, ο Gaudí κατάφερε να υλοποιήσει τις ιδέες του, αφού πρώτα αναθεώρησε τα σχέδιά του 2 φορές για χατίρι της ακαδημίας. Εάν υπάρχει ένα κτήριο του Gaudí για το οποίο ευσταθεί πλήρως ο χαρακτηρισμός νεογοθικό, αυτό είναι το επισκοπικό μέγαρο της Αστόργα (1889 – 1893).

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρων οργανισμός, μορφολογία

Το κτήριο θυμίζει μεσαιωνικό κτήριο, που περιβάλλεται από τάφρο η οποία δίνει φωτισμό και αερισμό στο υπόγειο.

Αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο, το κύριο πάτωμα και τη σοφίτα.

Στο υπόγειο υπήρχαν οι χώροι των αρχείων, ένα κελάρι κρασιού και ορισμένα δωμάτια διαβίωσης.

Στο ισόγειο υπήρχαν η κουζίνα, τα γραφεία του γραμματέα, ο χώρος συσκέψεων, το δικαστήριο καθώς και διάφορα άλλα γραφεία.

Στο κύριο πάτωμα υπήρχαν η αίθουσα του επισκόπου, η βιβλιοθήκη, τα δωμάτια διαμονής, το ιδιαίτερο γραφείο του επισκόπου, ένα παρεκκλήσι και κάποια δωμάτια για την παραμονή των επισκεπτών και των φιλοξενουμένων.

Με τη δουλειά του αυτή, ο Gaudí πλησίασε πολύ τα ιστορικά πρότυπα, ώστε χρησιμοποίησε ακόμη και γοθικά κιονόκρανα για τις κολώνες στο κύριο πάτωμα. Οι άβακες σε σχήμα αστεριού με τις οκτώ ακτίνες, είναι απομίμηση της Σαίντ Σαπέλ του Παρισιού.

Οι στρογγυλοί πύργοι του κτηρίου θυμίζουν περισσότερο κάστρο, παρά εκκλησιαστικό κτίσμα.

Η επιβλητικά προεξέχουσα είσοδος, περιλαμβάνει μεγαλοπρεπείς ασίδες που έχουν επίπεδη όψη, και τις κάνει να μην υψώνονται προς τα πάνω, αλλά μάλλον να γέρνουν προς τα έξω. Σου δίνει την αίσθηση ότι σε προσκαλεί να μπεις στο κτήριο, νιώθεις σαν να θέλει να σε «ρουφήξει» στο εσωτερικό του.

Τα παράθυρα του κτηρίου είναι όλα οξυκόρυφα και συμβάλουν κατά πολύ στην αίσθηση ότι πρόκειται για ένα νεογοθικό κτήριο.

Το μέγαρο έμεινε για πολύ καιρό ημιτελές. Οι αρχιτέκτονες που διαδέχτηκαν τον Gaudí, απέκλιναν από τα σχέδιά του, με αποτέλεσμα να καταρρεύσουν αρκετές φορές τμήματα του κτηρίου. Τελικά κατοικήθηκε για πρώτη φορά το 1961.

ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ :

Το κύριο υλικό που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή του επισκοπικού μεγάρου της Αστόργα είναι ο γρανίτης.

Για τους τοίχους της πρόσοψης, ο Gaudí χρησιμοποίησε λευκό γρανίτη, υλικό που επέλεξε όχι μόνο για την ευχάριστη όψη του αλλά και για τη συμβολική λειτουργία του.

Ο αρχιτέκτονας πίστευε ότι το επισκοπικό μέγαρο ταίριαζε οπτικά με το λευκό των αμφίων του επισκόπου. Η λευκή αυτή πρόσοψη θα κορυφωνόταν μεγαλόπρεπα σε μια εξίσου λευκή στέγη, αλλά τα πράγματα δεν έφτασαν ποτέ μέχρι εκεί.

Επικράτησαν επίσης τα παράθυρα γυαλιού που καλύπτουν την πρόσοψη.

Η δομή του κτηρίου είναι βασισμένη σε τοίχους και κολώνες που κρατούν ψηλά τις ασίδες. Τα νεύρα αυτών των ασίδων είναι διακοσμημένα με εμφιαλωμένο κεραμικό, υλικό που παρασκευάζεται στη γειτονική πόλη Jimenez de Jamuz.

ΚΤΗΡΙΟ ΜΠΟΤΙΝ

ΚΤΗΡΙΟ ΜΠΟΤΙΝ

Παρουσίαση:

Το κτήριο Μποτίν είναι ένα από τα τρία έργα που ολοκλήρωσε ο Gaudí εκτός Καταλωνίας, μαζί με το επισκοπικό παλάτι στην Αστόργα και το Ελ Καπρίτσο. Το κτήριο κτίστηκε στην πόλη Λεόν. Η εργασία ανατέθηκε στον Gaudí λόγω της πολύ καλής φιλικής σχέσης του κυρίως με τον Εουσέμπι Γκουέλ αλλά και με τον Σιμόν Φερναντέζ. Αυτός είναι και ο λόγος που συχνά συναντάμε το κτήριο αυτό και σαν κτήριο Φερναντέζ.

Το κτήριο Μποτίν λοιπόν, του ανατέθηκε κατά την περίοδο που δούλευε πάνω στο επισκοπικό μέγαρο της Αστόργα. Η πόλη Λεόν αριθμούσε τότε μόνο 16.000 κατοίκους και είχε κάποια ελάχιστα μεγάλα κτήρια που έδιναν ένα στοιχειώδες χρώμα στην εμφάνιση της πόλης: ένα καθεδρικό ναό χτισμένο μεταξύ 13^{ου} και 15^{ου} αιώνα, το μεγάλο μοναστήρι του Αγίου Μάρκου και ένα κάπως συντηρητικό αναγεννησιακό μέγαρο.

Οι πελάτες που είχαν αναθέσει την κατασκευή του κτηρίου στον Gaudí, ήθελαν ένα κτήριο για εμπορικές χρήσεις με μερικά διαμερίσματα στους ορόφους προς ενοικίαση.

Τρόπος κατασκευής, αρχιτεκτονικές λύσεις, φέρων οργανισμός, μορφολογία

Το κτήριο αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο και τρεις ορόφους.

Στο υπόγειο, το οποίο περιβάλλεται από τάφρο για να φωτίζεται και να αερίζεται καλύτερα, υπάρχουν οι αποθηκευτικοί χώροι.

Στο ισόγειο υπάρχουν τα καταστήματα για τις εμπορικές χρήσεις.

Οι υπόλοιποι τρεις όροφοι περιελάμβαναν διάφορα γραφεία και διαμερίσματα.

Το υπόγειο και το ισόγειο δεν έχουν φέροντες τοίχους, κάτι που προοιωνίζεται τα επόμενα έργα του Gaudí.

Στη δομή λοιπόν αυτών των ορόφων, ο αρχιτέκτονας χρησιμοποίησε την εύκαμπτη στήριξη σε είκοσι οχτώ στύλους από χυτοσίδηρο, διαμέτρου 20 εκατοστών ο καθένας, που στηρίζουν τα μεταλλικά στοιχεία των άνωθεν υπαρχόντων δαπέδων. Για την εποχή εκείνη ήταν ένα τελείως καινοτόμο σύστημα στήριξης.

Στα υπόλοιπα πατώματα χρησιμοποίησε φέροντες τοίχους, οι οποίοι και καθόριζαν την εσωτερική διαρρύθμιση του εκάστοτε ορόφου.

Η στέγη έχει τέσσερις κλίσεις. Υπάρχουν έξι μεγάλοι φεγγίτες οι οποίοι παρείχαν αερισμό και φωτισμό στους εσωτερικούς χώρους. Οι φεγγίτες αυτοί καλύπτονται από γυάλινα παράθυρα που συνδέονται με τη στέγη με σιδερένιες δοκούς.

Στο έργο αυτό ο Gaudí είχε πολλά προβλήματα με ντόπιους τεχνικούς, αλλά και με ομάδες κατοίκων, οι οποίοι αντιδρούσαν στις νεωτεριστικές στατικές λύσεις του αρχιτέκτονα.

Ήδη από την κατασκευή των θεμελίων του κτηρίου άρχισαν οι διαμαρτυρίες και οι δυσοίωνες προβλέψεις για ολική κατάρρευση του κτηρίου. Οι τοίχοι των θεμελίων, δεν συμφωνούσαν με το συνηθισμένο τρόπο δόμησης της περιοχής: έλειπαν οι κίονες, και όταν ο Gaudí κατασκεύασε τις βάσεις για τους πύργους του πρώτου ορόφου, επικρατούσε μεγάλος φόβος ότι το κτήριο Μποτινί θα σωριαζόταν σε ερείπια. Παρ' όλα αυτά, το κτήριο παρέμεινε όρθιο, παραμένει μέχρι και σήμερα, χωρίς μάλιστα να προδίδει καν την ηλικία του. Στις μέρες μας, στο κτήριο Μποτινί, στεγάζεται το ταχυδρομικό ταμιευτήριο της πόλης Λεόν.

Εάν παραβλέψουμε ορισμένα διακοσμητικά στοιχεία, το κτήριο χαρακτηρίζεται από αυστηρό και λιτό στυλ. Δεσπόζει στην κεντρική πλατεία της Λεόν, την πλατεία του Αγίου Μάρκελου, σαν μια τεράστια πέτρινη μάζα.

Για να ελαφρύνει τη βαριά βασική μορφή του κτηρίου, ο Gaudí, χρησιμοποίησε ορισμένα νεογοθτικά στοιχεία. Πολλά απ' τα παράθυρα για παράδειγμα, είναι τρίφυλλα, κάτι που δημιουργεί την ψευδαίσθηση του φάρδους, με στρογγυλεμένες τις κορυφές τους. Μόνο τα παράθυρα της στέγης έχουν χαρακτηριστικό γοθικό οξυκόρυφο σχήμα.

Ο Gaudí τοποθέτησε ένα γλυπτό του Αγίου Γεωργίου να σκοτώνει τον δράκοντα, πάνω από την κύρια είσοδο. Το 1950 υπήρξαν κάποιες προτάσεις να αφαιρεθεί, αλλά προκάλεσαν τη γενική κατακραυγή και έτσι το γλυπτό παρέμεινε στη θέση του.

ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ:

Τα δομικά υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για τη δόμηση του κτηρίου Μπτοίν ήταν εξαιρετικά απλά.

Για τις προσόψεις, χρησιμοποίησε γκρίζο γρανίτη από την περιοχή Matallana, ενώ για τη στέγη χρησιμοποίησε μαύρες πλάκες.

Για το γλυπτό του Αγίου Γεωργίου πάνω από την είσοδο, χρησιμοποίησε πέτρα από την πόλη Girona, κοντά στη Βαρκελώνη.

Η δομική εργασία για το υπόγειο και το ισόγειο είναι κατά κύριο λόγο μεταλλική, ενώ αντίθετα για όλους τους άλλους ορόφους, τον κύριο λόγο έχει το ξύλο.

Το κιγκλίδωμα που περιβάλλει την περιμετρική τάφρο του υπογείου, αποτελείται από μια σειρά στριμμένων περιπλεγμένων ράβδων σιδήρου, δεμένων μεταξύ τους.

Η είσοδος στο υπόγειο βρίσκεται στην πίσω όψη του κτηρίου.

Η όλη εσωτερική επικοινωνία μεταξύ των ορόφων, γίνεται από ένα κεντρικό κλιμακοστάσιο που βρίσκεται στο μέσον του κτηρίου, καθώς και από έναν ανελκυστήρα φορτίων. Σήμερα, η κίνηση αυτή καθ' ύψος, γίνεται με δύο κυκλικούς γυάλινους ανελκυστήρες οι οποίοι ξεκινούν από το υπόγειο και φτάνουν ως το τελευταίο πάτωμα.

Η κατασκευή του κτηρίου ολοκληρώθηκε σε διάστημα δέκα μηνών.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Παρουσίαση

Όταν πλησίαζε η κατασκευή του κτηρίου Μιλά στην ολοκλήρωσή της, γύρω στα 1908, ένας αμερικανός επιχειρηματίας βαθύτατα γοητευμένος από την αρχιτεκτονική ιδιοφυΐα του Gaudí, του πρότεινε και του ζήτησε να κατασκευάσει ένα τεράστιο ξενοδοχείο στη Νέα Υόρκη.

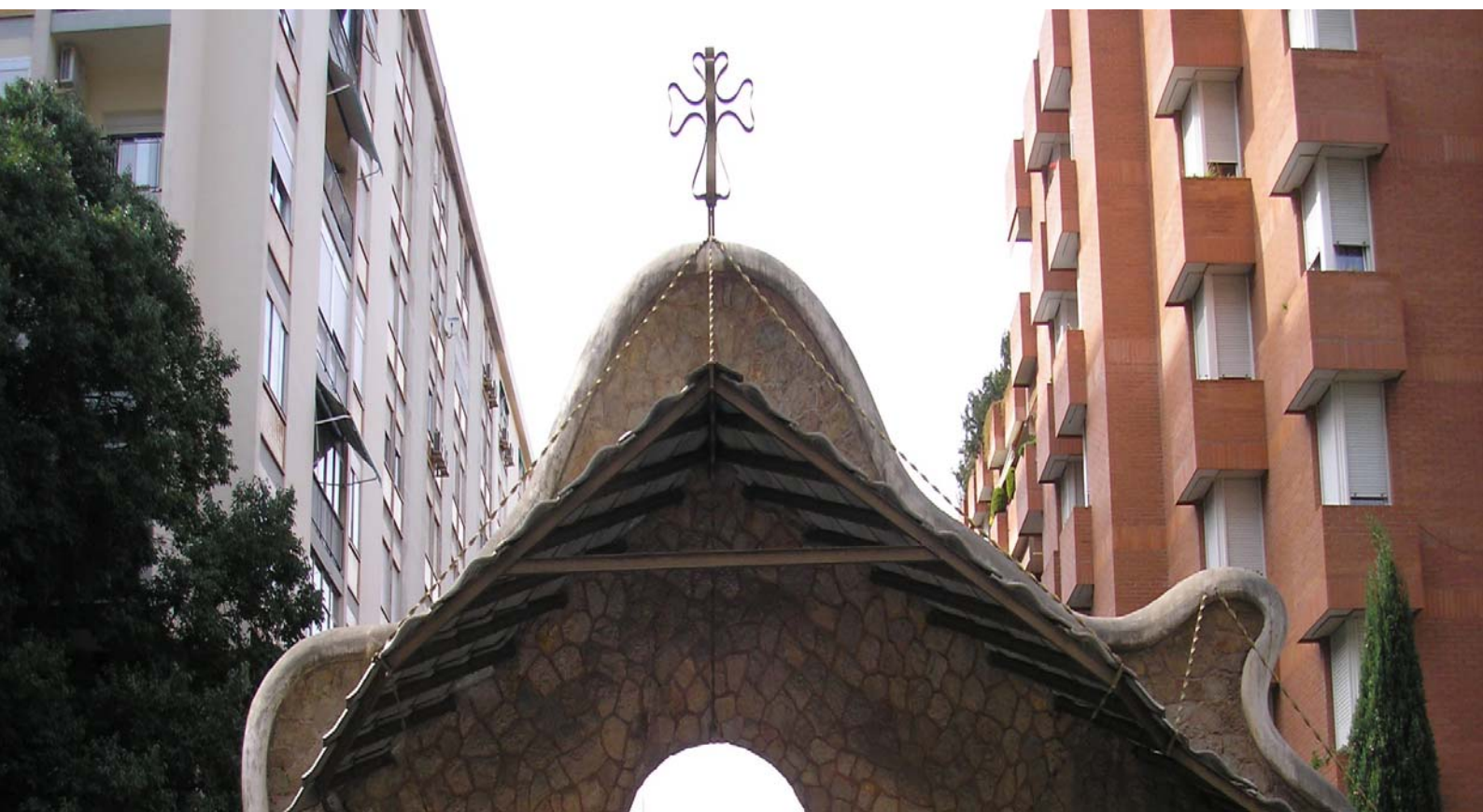
Το μόνο που έγινε τελικά, ήταν μερικά σχέδια στο τυπικό ατμοσφαιρικό στυλ εκείνης της εποχής. Από τα σχέδια αυτά και μόνο μπορούμε να συμπεράνουμε τι σκεφτόταν αυτή η αρχιτεκτονική ιδιοφυΐα, καθώς έστρεψε την προσοχή του όλο και περισσότερο στη σχεδίαση και υλοποίηση της Σαγράδα Φαμίλια.

Από την άποψη της μορφής, η Σαγράδα Φαμίλια ήταν σαφώς ο άμεσος πρόγονος του ξενοδοχείου στη Νέα Υόρκη.

Εάν το έργο είχε τελικά υλοποιηθεί, η Νέα Υόρκη θα είχε σήμερα ένα ξεχωριστό ξενοδοχείο που θα έμοιαζε με ναό, ένα έργο τέχνης απαράμιλο, ένα σημείο αναφοράς του Gaudí, το μοναδικό εκτός Ισπανίας και το τέταρτο εκτός Καταλωνίας.

Ο Gaudi σχεδίασε ένα κτήριο ύψους περίπου τριακοσίων μέτρων (δύο φορές ψηλότερο από τον κεντρικό και παράλληλα ψηλότερο πύργο της Σαγράδα Φαμίλια). Από μια κυκλική βάση, θα υψωνόταν ένα τεράστιο, κεντρικό, παραβολοειδές «αδράχτι», με πολλές ψηλές ροτόντες γύρω του, σε μία μεγαλοπρεπή έκφραση του γιγαντισμού που χαρακτήριζε την εποχή εκείνη, το αμερικάνικο όνειρο της οικονομικής ανάπτυξης.

ΚΤΗΜΑ ΜΙΡΑΓΙΕΣ

ΚΤΗΜΑ ΜΙΡΑΓΙΕΣ

Παρουσίαση

Μαζί με τη μελέτη – κατασκευή του κτηρίου Καλβέτ, ο Gaudí ανέλαβε παράλληλα και μερικές εργασίες δευτερεύουσας σημασίας. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η πύλη της εισόδου για το σχεδιαζόμενο σπίτι ενός φίλου του, του βιομηχάνου

Ερμενεζιλ Μιράγες, κυρίως για το γεγονός ότι βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τη σχετικά αυστηρή αρχιτεκτονική σύλληψη του κτηρίου Καλβέτ. Η πύλη αυτή προδιαγράφει τον πλούτο των μορφών που θα χρησιμοποιούσε ο Gaudí στα μετέπειτα κοσμικά αρχιτεκτονικά του δημιουργήματα όπως στο κτήριο Μπατλό και κυρίως στο κτήριο Μιλά.

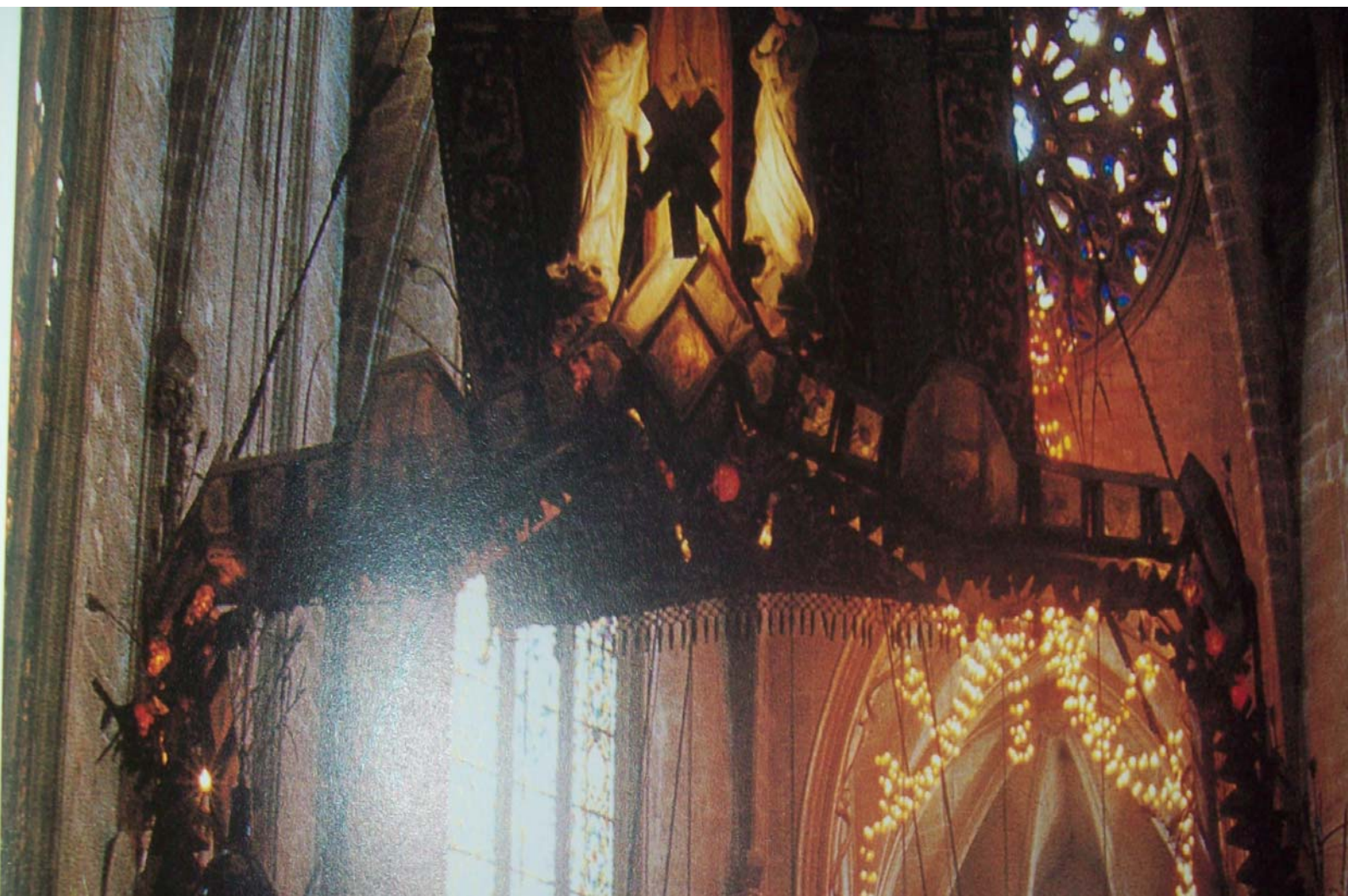
Βλέποντας αυτό το «αλλόκοτο» κατασκεύασμα αναρωτιέται κανείς, πως καταφέρνει αυτή η κατασκευή να στέκεται όρθια. Με αλληπάλληλες κυματιστές καμπύλες υψώνεται από το έδαφος σαν γιγάντια περίεργη αχιβάδα. Η εξωτερική επιφάνεια ακολουθεί την καμπυλότητα του ανοίγματος της πόρτας, με εξαίρεση τη δεξιά πλευρά, που κυματίζει με τον δικό της ρυθμό. Στο ενδιαμέσο, σχηματίζεται κάτι που μοιάζει με κολώνα, όπου έχει προβλεφθεί θέση για κάποιον θυρεό, και δίπλα ακριβώς δεσπόζει μια σφυρήλατη πόρτα. Αυτή η κατασκευή αποτέλεσε ένα από τα πρώτα μηνύματα «σουρεαλισμού» για τα επόμενα έργα του αρχιτέκτονα.

Σαν να ήθελε να κρύψει τα περίεργα αυτά σχήματα της πύλης εισόδου που είχε συλλάβει, πρόσθεσε στο σύνολο ένα δίριχτο στέγαστρο που προεξέχει πάνω από την κοχυλοειδή από γυμνή πέτρα είσοδο.

Τα στηρίγματα του στεγάστρου φαίνονται καθαρά, κάτι που δεν βλέπουμε σε κανένα άλλο έργο του, όπως επίσης πρωτόγνωρη είναι και η τριγωνική μορφή αυτού του στεγάστρου – υπόστεγου.

ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΠΑΛΜΑ ΝΤΕ ΜΑΓΙΟΡΚΑ

ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΠΑΛΜΑ ΝΤΕ ΜΑΓΙΟΡΚΑ

Παρουσίαση

Ο επίσκοπος της Μαγιόρκα Καμπίνς ι Μπαρσελό είχε μεγαλεπήβολα σχέδια: ήθελε να επανασχεδιάσει το εσωτερικό της εκκλησίας του, ή μάλλον να το απαλλάξει από κάποιες αλλαγές που είχαν γίνει με το πέρασμα των αιώνων, να ξαναδώσει με άλλα λόγια στην εκκλησία του, μερικά από τα αρχικά της χαρακτηριστικά. Τα σχέδιά του αυτά, τα εκμυστηρεύτηκε στον Gaudí, ο οποίος γοητεύτηκε αμέσως απ' τις ιδέες του επισκόπου.

Το 1902 ο Gaudí ταξίδεψε στη Μαγιόρκα για να μελετήσει το χώρο και αμέσως εκπόνησε μια σειρά σχεδίων. Κεντρική του ιδέα ήταν η μετακίνηση των θέσεων της χορωδίας από το κεντρικό κλίτος στο πρεσβυτέριο, κοντά στην Αγία Τράπεζα. Είχε κάποια πρότυπα, στα οποία μπορούσε να στηριχτεί (π.χ. η εκκλησία της Σάντα Μαρία Ντελ Μαρ στη Βαρκελώνη). Το επίτευγμά του δεν ήταν μόνο η απελευθέρωση του κεντρικού κλίτους, το οποίο εφεξής θα ήταν στην αποκλειστική διάθεση των πιστών. Ο Gaudí, επέκτεινε το πρεσβυτέριο προς τα εμπρός και προσπάθησε να δώσει την ψευδαίσθηση της ευρυχωρίας, επενδύοντας τον τοίχο της κόγχης με κεραμικά πλακίδια μεταλλικής απόχρωσης. Αυτό συμφωνούσε με τις απόψεις του σχετικά με τη φυσική πολυχρωμία αλλά συνάντησε την αντίδραση του συμβουλίου του ναού, πλην όμως του επισκόπου Καμπίνς που τον υποστήριξε.

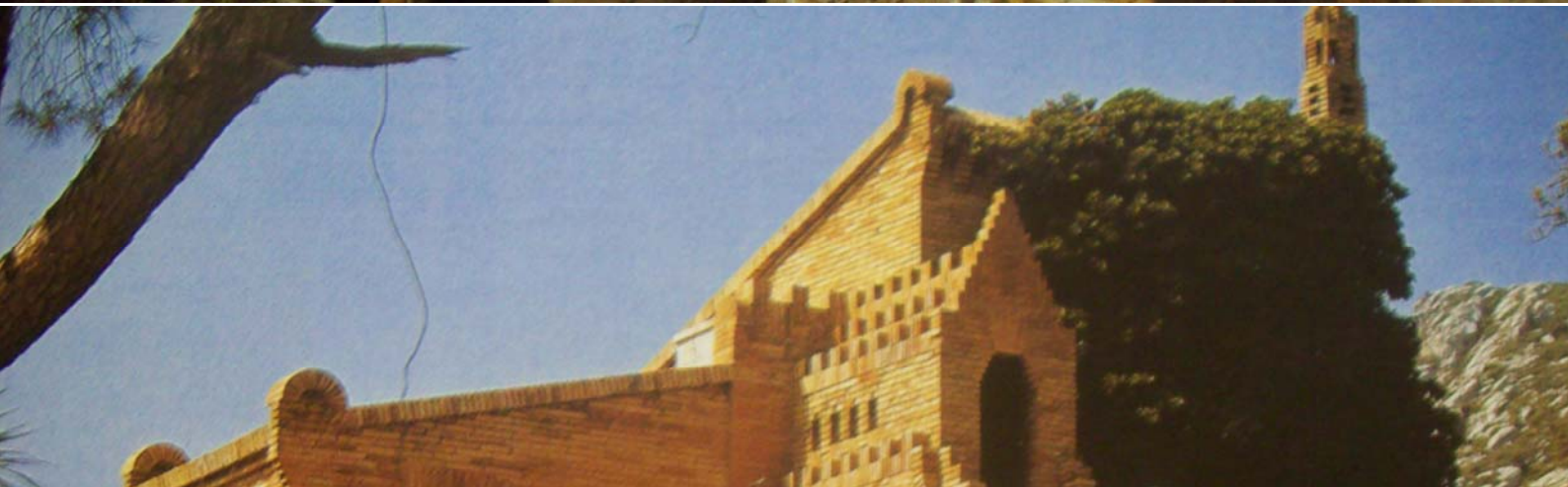
Η συντηρητική άποψη του συμβουλίου του ναού ήταν ότι αναστήλωση σήμαινε «αναδημιουργία» του παλιού. Ο Gaudí όμως ήθελε να «μεταρρυθμίσει» τον ίδιο το ναό.

Ελευθερώνοντας το κεντρικό κλίτος από τα καθίσματα της χορωδίας, ο Gaudí τόνισε την αίσθηση της ευρυχωρίας μέσα στο κτήριο. Μέσω φωτισμών και εσωτερικών στεγάστρων κατάφερε να αλλάξει την ιστορική μορφή του ναού. Η επανασχεδίαση του χώρου γύρω από την Αγία Τράπεζα είναι μεγαλοφυής. Ένας μεγάλος επταγωνικός ουρανός, αντικατέστησε τον προηγούμενο που ήταν τετράγωνος και απλός.

Ο Gaudí έκανε επίσης σχέδια για μεγαλοπρεπή φωτισμό του εσωτερικού του ναού, χρησιμοποιώντας ηλεκτρικά φώτα και έγχρωμα τζάμια. Η μεταμόρφωση του κτηρίου της εκκλησίας, ήταν υπερβολική στα μάτια των ιερέων. Ο Gaudí παραήταν δημιουργικός.

Έτσι το 1914 ο αρχιτέκτονας εγκατέλειψε το έργο του στον καθεδρικό ναό. Είχε αρχίσει ήδη να συνειδητοποιεί (και η δουλειά του στην Πάλμα ήταν περίτρανη απόδειξη) ότι στην προσπάθειά του για το τέλειο, εκείνο που τελικά κατάφερνε, ήταν να μετατρέψει φαινομενικά απλές και εφικτές δουλειές, σε ανέφικτα και μεγαλόπνοα έργα.

ΚΕΛΑΡΙΑ ΓΚΟΥΕΛ

ΚΕΛΑΡΙΑ ΓΚΟΥΕΛ

Παρουσίαση

Δεν αναφέρονται στη βιβλιογραφία ως έργα του Gaudí, τα κελάρια που κατασκεύασε ο αρχιτέκτονας για τον καλό του φίλο Εουσέμπι Γκουέλ, στη Γαράφ, κοντά στην πόλη Σίτζες, διότι για πολλά χρόνια αποδίδονταν στον αρχιτέκτονα Φρανσέσκ Μπερενγκέ ι Μέστρες.

Υπάρχουν ακόμα αμφιβολίες, αν και ο συνδυασμός φυσικής πέτρας και στοών από τούβλα, μοιάζει κάπως με τα κτήρια του Gaudí μεταξύ των ετών 1880 και 1890, αυτός ο συνδυασμός δεν ήταν δική του επινοήση. Η καινοτομία του ιδιοφυούς αρχιτέκτονα ήταν ότι χρησιμοποιούσε τον συνδυασμό αυτών των υλικών για το χτίσιμο και ταυτόχρονα για τη διακόσμηση των έργων του.

Τα κελάρια αποτελούνται από μια σειρά πολύ διαφορετικών αρχιτεκτονικών μορφών. Πάνω από τον αποθηκευτικό χώρο, υπάρχει ένα οροφοδιαμέρισμα, το οποίο βρίσκεται κάτω από ένα εκκλησάκι.

Από μορφολογική άποψη αυτό το σύμπλεγμα είναι εντελώς ασύμβατο με τα υπόλοιπα έργα του Gaudí. Κι όμως υπάρχουν παντού χαρακτηριστικά δομικά στοιχεία του Gaudí, όπως για παράδειγμα η συχνή χρήση παραβολικών αψίδων – στα εξαιρετικά καινοτόμα τόξα των παραθύρων, στην πύλη εισόδου καθώς και σε μια γέφυρα που οδηγεί σ' έναν μεσαιωνικό πύργο.

Η στέγη, φέρει επίσης την σφραγίδα του Gaudi – κυρίως όσον αφορά στη δομή της και όχι τόσο όσον αφορά στην εξωτερική της εμφάνιση. Ήθελε τις στέγες του ταυτόχρονα «παρασόλι και καπέλο», μια αρχή την οποία τήρησε κατά γράμμα στο κτήριο Μπατλό.

Στο σχεδιασμό των κελαριών προχώρησε ένα βήμα πιο πέρα. Σχεδίασε και κατασκεύασε όλο το κτήριο, αρχίζοντας από το τοξωτό σχήμα της οροφής, η οποία από τη μία της πλευρά φτάνει σχεδόν ως το έδαφος. Το κτήριο μοιάζει έτσι με αντίσκηνο. Έχει συγκριθεί επίσης με τις παγόδες της Άπω Ανατολής.

Το σπίτι του φύλακα στην πύλη, έχει άλλη μια χαρακτηριστική ιδιαιτερότητα που παραπέμπει σαφέστατα στον Gaudi. Την αψιδωτή πύλη της εισόδου φράσσει μια τεράστια πόρτα από σιδερένιες αλυσίδες, η οποία έχει το μέγεθος της πύλης σε σχήμα δράκου του κτήματος Γκουέλ. Όπως στη «δρακοπύλη» εκείνη, έτσι και αυτή η πύλη, στηρίζεται μόνο στη μία της πλευρά, η οποία είναι και σημαντικά ψηλότερη από την άλλη. Το βασικό σχήμα της πόρτας είναι ολόιδιο με της πόρτας του κτήματος Γκουέλ.

Επισήμανση των καινοτόμων κατασκευαστικών λύσεων και προτάσεων για τη στατική επάρκεια των κτιρίων και συσχετισμός τους, τόσο με τις κατασκευές της εποχής, όσο και με τις σημερινές κατασκευές.

Η βασική καινοτόμα προσέγγιση του Gaudi όσον αφορά στη διαδικασία μελέτης – κατασκευής ενός μεγάλου έργου ήταν η «εξελισσόμενη μέθοδος κατασκευής». Δηλαδή, αντί να προχωράει την κατασκευή ενός κτηρίου σύμφωνα με ένα προδιαγεγραμμένο κατασκευαστικό σχέδιο, προτιμούσε να το αναπτύσσει κατά τη διάρκεια εκτέλεσής του. Ενσωμάτωνε διαρκώς κατά την εξέλιξη της κατασκευής, τις καινούργιες εμπνεύσεις, γνώσεις και εμπειρίες του.

Ας δούμε λοιπόν καλύτερα τις αρχιτεκτονικές καινοτομίες του μεγάλου αρχιτέκτονα αναλυτικότερα και ξεχωριστά σε κάθε έργο του.

A. κτήμα γκουέλ

Στην αίθουσα της ιππασίας και στον θόλο της, αρχίζει να φαίνεται αχνά η μετέπειτα ενασχόληση του αρχιτέκτονα με τη χρήση ψηλών τόξων τα οποία

ακόμα δεν έχουν ακραία παραβολική μορφή και δεν αποτελούν προάγγελο των κατοπινών φερουσών κατασκευών του.

Σε σχέση με τις άλλες κατασκευές της εποχής, είναι αρκετά προχωρημένες όσον αφορά τη στατική λειτουργία των κτιρίων. Σε σχέση με τις σύγχρονες κατασκευές, αποτελούν προάγγελο της μεγάλης εξέλιξης στα φέροντα τοξωτά στοιχεία φερουσών κατασκευών.

Η πύλη (είσοδος) είναι πέραν όλων των άλλων (μεταλλοτεχνία, αισθητική κλπ.) τρανή απόδειξη της μεγάλης του ικανότητας στη στατική. Η πόρτα έχει φάρδος πέντε μέτρα, είναι εξαιρετικά βαριά και αποτελείται από ένα φύλλο, στηριζόμενη στη μία της πλευρά. Αναγκάστηκε, για τη στήριξη και την περιστροφή της, να χρησιμοποιήσει έναν πανύψηλο στύλο, γύρω στα δέκα μέτρα ύψος.

Σε σχέση με τις κατασκευές της εποχής, όσον αφορά τις πύλες εισόδων, είναι εντελώς πρωτοποριακή στατικά. Σε σχέση με τις σύγχρονες κατασκευές είναι προάγγελος των στατικών ακροβαστών του σήμερα σε παρόμοιας φύσης λύσεις.

B. μέγαρο Γκουέλ

Στο μέγαρο Γκουέλ, είναι η πρώτη φορά που ο Gaudí χρησιμοποίησε τον τύπο της παραβολικής αψίδας σαν φέρον στοιχείο. Το στοιχείο αυτό του έδωσε τη δυνατότητα (στατικά) να απαλλαγεί από τις αψιδωτές αντηρίδες και τα υποστυλώματα που τόσο αντιπαθούσε στο γοθικό ρυθμό. Έτσι αύξησε τα ανοίγματα στις κατασκευές του και ελάφρυνε (στατικά) τα κτίριά του.

Επίσης για πρώτη φορά σχεδίασε και κατασκεύασε μια ελαφρά κεκλιμένη ράμπα για τα τροχήλατα αμάξια, η οποία οδηγούσε στο υπόγειο, όπου βρίσκονταν οι στάβλοι. Αυτή η έμπνευση του αρχιτέκτονα αποτελεί και τον προάγγελο των σημερινών οικιακών υπόγειων γκαράζ.

Ο νέος τύπος παραβολικών αψίδων του Gaudí, σε σχέση με τη σύγχρονη εποχή, αποτελούν τους προάγγελους των σημερινών εκπληκτικών στατικών κατορθωμάτων, των αψιδωτών φερουσών κατασκευών με τα νέα δομικά υλικά (beton, μεταλλικές και ξύλινες κατασκευές κλπ.).

Σε σχέση με τις κατασκευές της εποχής και τη μετέπειτα εξέλιξή τους, και οι δύο αυτοί νεωτερισμοί του Gaudí ήταν πραγματικά επαναστατικοί.

Γ. κολέχιο τερεσιάνο

Στην προσθήκη που έκανε ο Gaudi επί του υπάρχοντος υπογείου, άλλαξε τη στατική δομή των υπολοίπων ορόφων. Αντί για φέροντες τοίχους, χρησιμοποίησε επιμήκεις διαδρόμους, αποτελούμενους από μια μοναδική σειρά συμμετρικών, πανομοιότυπων, παραβολικών αψίδων.

Με τη στατική αυτή λύση, κατάφερε ο αρχιτέκτονας, εκτός των άλλων, να κατασκευάσει ευρύχωρους διαδρόμους (πράγμα απαραίτητο για ένα κολέγιο) με μεγάλα κενά (ανοίγματα), για να διαχέεται στο εσωτερικό το άπλετο φως της μέρας.

Οι πρωτοποριακές αυτές λύσεις του Gaudi, για την εποχή του, αποτέλεσαν προάγγελο της εξαιρετικής στατικής εξέλιξης για τη σύγχρονη εποχή.

Δ. η κρύπτη του οικισμού Γκουέλ

Η κατασκευή αυτή, όσον αφορά τα βασικά δομικά συστατικά της, ήταν ένα προπαρασκευαστικό βήμα, ένα πειραματικό στάδιο, για το μεγάλης κλίμακας έργο του, τη Σαγκράδα Φαμίλια.

Εδώ τελειοποιεί τα δύο βασικά δομικά συστατικά των κατασκευών του :

- την παραβολική αψίδα
- την κεκλιμένη κολώνα

Και τα δύο αυτά στατικά στοιχεία, αποτελούν επανάσταση για την εποχή του. Για τη σύγχρονη εποχή, αποτελούν προάγγελο των σημερινών στατικών λύσεων με τα μεγάλα ανοίγματα και τα κατακόρυφα και οριζόντια φέροντα στοιχεία από beton, μέταλλο, ξύλο, σύμμεικτα στοιχεία κλπ.

Η. Σαγκράδα Φαμίλια

Η κάτοψη του ναού ακολουθεί βασικά τα μεγάλα πρότυπα της γοθικής αρχιτεκτονικής. Η Σαγκράδα Φαμίλια σχεδιάστηκε ως πεντάκλιτη βασιλική με ένα τρίκλιτο εγκάρσιο τμήμα (οι τρεις πύλες στην ανατολική και οι άλλες τρεις στη δυτική πρόσοψη, είναι οι είσοδοι στα τρία κλίτη του εγκάρσιου τμήματος). Η κάτοψη είναι σταυροειδής.

Το κεντρικό κλίτος του ναού, συμπεριλαμβανομένης της κόγχης, θα είχε μήκος 95 μέτρα, ενώ το εγκάρσιο τμήμα 60 μέτρα. Οι διαστάσεις αυτές είναι ταυτόσημες με τις διαστάσεις του καθεδρικού ναού της Κολωνίας, για τον οποίο και εκφραζόταν ο Gaudi πολύ θετικά. Με τέτοιες γιγάντιες διαστάσεις,

σαφώς και προκύπτουν πολύ σοβαρά προβλήματα όσον αφορά κυρίως στις αρμοδιότητες του πολιτικού μηχανικού.

Ο καθεδρικός ναός της Κολωνίας έχει τεράστιες κολώνες και αψιδωτές αντηρίδες, τις «πατερίτσες», για τις οποίες ο Gaudi συνήθιζε να κατηγορεί τον Γοτθικό ρυθμό. Τελικά, στην επίλυση των στατικών προβλημάτων της Σαγράδα Φαμίλια, τα κατάφερε χωρίς αυτές.

Ο ναός αυτός είναι το καλύτερο και χαρακτηριστικότερο παράδειγμα της θεμελιώδους ανακάλυψης του αρχιτέκτονα, ότι δηλαδή ένας συνδυασμός παραβολικών αψίδων και κεκλιμένων κιόνων, μπορεί να αντέξει το βάρος ενός μεγάλου θόλου. Την ανακάλυψη αυτή την είχε αποδείξει, σε μικρότερη βέβαια κλίμακα, στο κολέγιο Τερεσιάνο, στην αίθουσα ιππασίας του κτήματος Γκουέλ αλλά και στο πρώτο του έργο, την εργοστασιακή αίθουσα του Ματαρό.

Στη Σαγράδα Φαμίλια συνδύασε αυτή την κατασκευαστική αρχή με τις γνώσεις που είχε αποκτήσει, μελετώντας σε βάθος τη φύση. Όσον αφορά την αντοχή στο βάρος, ως πρότυπο του είχε θέσει τον ευκάλυπτο. Δεν είναι καθόλου περίεργο λοιπόν που το πλήθος των κιόνων του κεντρικού κλίτους της Σαγράδα Φαμίλια, μοιάζει με πέτρινο δάσος. Με μια πρώτη ματιά θα έλεγε κανείς ότι αυτές οι «στραβές» κολώνες, αδυνατούν να στηρίξουν το υπερκείμενο φορτίο. Κι όμως, τα κτήρια του Gaudi έχουν αποδείξει μέχρι τις μέρες μας την αντοχή και την ανθεκτικότητά τους. Η καταστροφική επέμβαση των συνεχιστών του έργου του, σε άλλα έργα, (επισκοπικό μέγαρο της Αστόργα κλπ.), δείχνει πόσο παρακινδυνευμένο ήταν να αποκλίνει κανείς από τις κατασκευαστικές τεχνικές του Gaudi, τις οποίες είχε σχολαστικά μελετήσει και ελέγξει αυτοπροσώπως χρησιμοποιώντας τη μέθοδο των προσομοιώσεων.

Η μοναδική και πρωτότυπη διάταξη των κιόνων, καθώς και το είδος τους (μορφή ευκαλύπτου), έχει μια απρόσμενη για μας, αλλά όχι για τον Gaudi, παρενέργεια. Οι διάδρομοι της εκκλησίας φαίνονται αιθέρια ανάλαφροι. Ελαφρύνεται απίστευτα η κατασκευή. Οι κολώνες μοιάζουν να μη σηκώνουν κανένα φορτίο. Ο Gaudi τόνιζε με κάθε ευκαιρία, ότι στο έργο του είχε αρθεί η κλασική αντίθεση της αρχιτεκτονικής μεταξύ «φερομένων» και «φερόντων» σχηματισμών – στοιχείων.

Μια από τις κολώνες της ανατολικής όψης εικονογραφεί πολύ παραστατικά τη θεωρητική διατύπωση, ότι ο αρχιτέκτονας σχεδίασε ως βάση ενός κίονα, δύο μεγάλες πέτρινες χελώνες. Η κολώνα μοιάζει να φυτρώνει από τα καβούκια τους και να «φεύγει» προς τα πάνω, ενώ λογικά θα έπρεπε να συνθλίψει τις χελώνες. Σπάνια μπορεί κανείς να δει τόσο ανάγλυφα τη μετατροπή μιας αρχιτεκτονικής αντίληψης σε εικόνα.

Η «σχέση» του Gaudi με την κατασκευή βάζει πολλούς μελετητές του έργου του σε σκέψεις. Δεν υπήρξε, σχεδόν ποτέ, άλλος αρχιτέκτονας που να ασχολήθηκε τόσο πολύ και τόσο σχολαστικά με τα άπειρα προβλήματα που αναφύονται κάθε λίγο και λιγάκι στο εργοτάξιο, κατά τη διάρκεια κατασκευής ενός έργου. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του μάλιστα, ο Gaudi ζούσε μέσα

στο μικρό του εργαστήριο, εκεί κοιμόταν, εκεί ξυπνούσε, μέσα στο υπόγειο του υπό κατασκευή κτηρίου. Ασχολούνταν προσωπικά και σχολαστικά ακόμα και με τα πιο μικρά και ασήμαντα μηχανικά προβλήματα που προέκυπταν κατά τη διαδικασία εξέλιξης της κατασκευής του έργου, και είχε πάντα άποψη για τη λύση τους. Άφησε πίσω του μακέτες, που μας δείχνουν πως φανταζόταν στο μυαλό του την ολοκλήρωση του ναού, αλλά είναι αμφίβολο εάν αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς την παρουσία και τις επεμβάσεις του ίδιου του αρχιτέκτονα.

Ακόμα και ο φίλος του αρχιτέκτονας Σέζαρ Μαρτινέλ είχε εκφράσει με χιούμορ το σκεπτικό του για το πρόβλημα. Είπε ότι η εκκλησία πρέπει να θεωρείται ημιτελής. Και δεν υπερέβαλε. Πράγματι, η συνέχιση των εργασιών, μετά το θάνατό του, μάλλον αποδεικνύει περίτρανα πόσο δίκιο είχε ο Μαρτινέλ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο Αντόνιο Γκαουντί πέρασε πολύ δύσκολα παιδικά χρόνια. Ο πατέρας του ήταν χαλκουργός, με άλλα λόγια, το οικογενειακό του περιβάλλον ήταν κάθε άλλο παρά εύπορο. Επιπλέον, ο μικρός Αντόνι υπήρξε πολύ ασθενικός. Στα πρώτα του χρόνια, μια ρευματική πάθηση τον εμπόδιζε να παίζει ελεύθερα στους δρόμους με τα υπόλοιπα παιδιά της ηλικίας του. Αναγκαζόταν, λοιπόν, πολύ συχνά να κλείνεται στο σπίτι του, και μάλιστα, για τις μετακινήσεις του χρησιμοποιούσε ένα γαϊδουράκι. Ολόκληρη η ζωή του σημαδεύτηκε από την πάθηση αυτή, καθώς υπέφερε από ρευματικές κρίσεις μέχρι και το θάνατό του. Οι γιατροί του είχαν συστήσει αυστηρή χορτοφαγία και τακτική άσκηση χωρίς υπερβολές, η οποία περιελάμβανε και τον τακτικό περίπατό του μέχρι την εκκλησία του Αγίου Φιλίππου Νέρι.

Είναι ασφαλώς μάταιο να κάνουμε εικασίες για το αν ο Γκαουντί θα είχε τη θέση που πήρε στην ιστορία της Ισπανικής, αλλά και της παγκόσμιας, αρχιτεκτονικής, χωρίς αυτή την ασθένεια. Γιατί, μπορεί ο μικρός Αντόνι να μην είχε την ελευθερία κινήσεων που είχαν τα άλλα παιδιά, άφηνε όμως το βλέμμα και τις σκέψεις του να πλανιούνται εντελώς ελεύθερα. Υπήρξε παιδί με πρόωρη ωριμότητα, που συχνά ξάφνιαζε τους μεγαλύτερους με την οξύνοιά του. Κάποτε, ένας από τους δασκάλους του, είπε στην τάξη του ότι τα πουλιά πετούν γιατί έχουν φτερά. Ο Αντόνι αμέσως απάντησε ότι και οι κότες στην αυλή έχουν φτερά, αλλά τα χρησιμοποιούν μόνο για να ισορροπούν καθώς περπατούν. Ποτέ δεν έχασε την ικανότητα να παρατηρεί λεπτομέρειες και να μαθαίνει από την καθημερινότητα που τον περιέβαλλε. Πράγματι, αυτή η παρατηρητικότητα άφησε τα σημάδια της σε όλα του τα έργα. Το ταλέντο και το ενδιαφέρον του για την αρχιτεκτονική, είχε ήδη διαφανεί όσο ήταν μαθητής στη Ρέους (φυσικά, το σχολείο φέρει το όνομά του), και σε ηλικία δεκαεφτά ετών πήγε στη Βαρκελώνη για να σπουδάσει αρχιτεκτονική.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών του δεν έχασε καθόλου την επαφή του με την πραγματικότητα: εκτός από τις παραδόσεις στη σχολή και τις ώρες που περνούσε σκυμμένος πάνω από το σχεδιαστήριό του, εργάστηκε για βιοποριστικούς λόγους σε πολλά αρχιτεκτονικά γραφεία της πόλης.

Δεν φαίνεται να υπήρξε ιδιαίτερα καλός σαν φοιτητής, ήταν όμως αρκετά μελετηρός ώστε να αποκτήσει γερή γνώση των θεμελιωδών αρχών της αρχιτεκτονικής. Στο πανεπιστήμιο φάνηκε ολοκάθαρα ο ενθουσιασμός του για την αρχιτεκτονική αλλά και ο πεισματικός του χαρακτήρας. Η ανεξάρτητη σκέψη του δεν μπορούσε να περάσει απαρατήρητη από τους καθηγητές του. Ο κοσμήτορας της αρχιτεκτονικής σχολής δεν είχε την παραμικρή αμφιβολία ότι αυτός ο φοιτητής, στον οποίο έβαλαν τελικά προβιβάσιμο βαθμό, ήταν ή μεγαλοφυής ή τρελός. Αυτή η γνώμη άλλωστε έμελε να τον ακολουθήσει σε ολόκληρη την καριέρα του, κι αυτό γιατί, παρόλο που είχε ολοκληρώσει τις

σπουδές του κανονικά, πολύ σύντομα διαχώρισε τη θέση του από την επίσημη αρχιτεκτονική της εποχής του.

Σημαντική πηγή έμπνευσης για τον Γκαουντί ήταν τα βιβλία. Στην αρχή της σταδιοδρομίας του ήταν κάθε άλλο παρά επαναστάτης. Ωστόσο, η αναζήτηση της δικής του τεχνοτροπίας άρχισε μέσα σε ένα κλίμα ασυνήθιστα ευνοϊκό. Ολόκληρη η ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική βρισκόταν σε φάση αναζήτησης και ήταν ανοιχτή σε νέες ιδέες. Δεν υπήρχαν σταθερές και δεσμευτικές νόρμες. Τον δέκατο ένατο αιώνα η ιστορική επιστήμη είχε γνωρίσει τεράστια ανάπτυξη, και οι προηγούμενοι αιώνες, ακόμα και στον τομέα της τέχνης, είχαν μελετηθεί διεξοδικά, και άρα ήταν προσιτοί στον νεαρό φοιτητή. Το αποτέλεσμα ήταν ένας μάλλον υπερβολικός εκλεκτικισμός.

Η κληρονομιά που άφησε πίσω του, αυτός ο μεγάλος Καταλανός αρχιτέκτονας, είναι τεράστια. Δεν είναι μόνο τα πανέμορφα κτήρια που μέχρι και σήμερα θαυμάζουμε, αλλά και πολλές στατικές και κατασκευαστικές καινοτομίες. Όσον αφορά στη διαδικασία μελέτης – κατασκευής ενός μεγάλου έργου, η βασική καινοτόμα προσέγγιση του Gaudí, ήταν η «εξελισσόμενη μέθοδος κατασκευής». Δηλαδή, αντί να προχωράει την κατασκευή ενός κτηρίου σύμφωνα με ένα προδιαγεγραμμένο κατασκευαστικό σχέδιο, προτιμούσε να το αναπτύσσει κατά τη διάρκεια εκτέλεσής του. Ενσωμάτωνε διαρκώς κατά την εξέλιξη της κατασκευής, τις καινούργιες εμπνεύσεις, γνώσεις και εμπειρίες του.

Άλλη μεγάλη κατασκευαστική καινοτομία του αρχιτέκτονα ήταν η χρήση μακετών. Κατασκεύαζε πρώτα τα έργα του σε μικρή κλίμακα, όπου και τα έλεγε ως προς την κομψότητα και τη στατική επάρκεια, και μετά τα απέδιδε στο πραγματικό κτήριο. Επίσης για πρώτη φορά, ο Γκαουντί, σχεδίασε και κατασκεύασε μια ελαφρά κεκλιμένη ράμπα για τα τροχήλατα αμάξια, η οποία οδηγούσε στο υπόγειο, του κτηρίου. Αυτή η έμπνευση του αρχιτέκτονα αποτελεί και τον προάγγελο των σημερινών οικιακών υπόγειων χώρων στάθμευσης.

Όσον αφορά στη στατική λειτουργία των κτηρίων οι δύο μεγαλύτερες καινοτόμες προσεγγίσεις του Γκαουντί, ήταν η παραβολική αψίδα και η κεκλιμένη κολώνα. Και τα δύο αυτά στατικά στοιχεία, αποτελούν επανάσταση για την εποχή του. Για τη σύγχρονη εποχή, αποτελούν προάγγελο των σημερινών στατικών λύσεων με τα μεγάλα ανοίγματα και τα κατακόρυφα και οριζόντια φέροντα στοιχεία από beton, μέταλλο, ξύλο, σύμμεικτα στοιχεία κλπ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εξώφυλλο: Νικητόπουλος Γιώργος, πολύχρωμο πάζλ με κτήρια του Γκαουντί

Κείμενα: Νικητόπουλος Γιώργος

Πηγές: “Gaudi The Complete Buildings”, Rainer Zerbst

“Antoni Gaudi”, Salvador Tarrago

“A Genius Or A Madman”, Martinell Cesar

«www.gaudiclub.com»

Gonzalo Ruiz, ξεναγός σε κτήρια του Γκαουντί

Ξεναγήσεις και Ενημερωτικά φυλλάδια σε έργα του Γκαουντί

Άρθρα από το διαδύκτιο

Φωτογραφίες: Νικητόπουλος Γιώργος

Francois Rene Roland